PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE PODBIEL

PROGRAMOVACIE OBDOBIE 2017 - 2026

Formulár č. Ú 1 - Hlavička dokumentu PHRSR

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Podbiel 2017 - 2026
Územné vymedzenie :	Žilinský kraj, okres Tvrdošín, obec Podbiel – SÚJ 509981
Územný plán obce schválený:	*áno*
Dátum schválenia PHSR:	*Uznesenie 24/2017 zo dňa 27.04.2017*
Dátum platnosti:	*2017 - 2026*
Verzia	*1.0.*
Publikovaný verejne:	

Zdroj: vlastné spracovanie

Základné údaje	
Kraj:	Žilinský kraj
Okres:	Tvrdošín
Región:	Orava
Poloha:	49°18’25”S 19°29’05”V49,3069°S 19,4846°V
Nadmorská výška:	559 m n. m.
Rozloha:	19,29 km² (1 929 ha)
Počet obyvateľov:	1 283 (31. 12. 2015)
Hustota obyvateľstva:	66,51 obyv./km²
Nacionále	
PSČ	027 42
ŠÚJ	509981
EČV	TS
Tel. predvoľba	+421-43
Oficiálne adresy	
Adresa:	Obecný úrad Podbiel
	Podbiel 210
	027 42 Podbiel
Web:	www.podbiel.sk
E-mail:	podbiel@orava.sk starosta@podbiel.sk
Telefón:	043 / 538 10 31, 532 16 50
Fax:	043 / 538 11 65

OBSAH

1 ÚVOD 4

ANALYTICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE PODBIEL 2017 - 2026 10

2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE 11

2.1. HISTÓRIA OBCE 11
2.2. PRÍRODNÉ POMERY 12
2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA 16
2.4. DOPRAVA 20
2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE 22
2.6. OBYVATEĽSTVO 27
2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ 34
2.8. BÝVANIE 37
2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE 39
2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE 41
2.11. SOCIÁLNA SFÉRA 43
2.12. ZDRAVOTNÍCTVO 44
2.13. ŠPORT 45
2.14. KULTÚRA 45
2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA 47
2.16. STRAVOVACIE A REŠTAURAČNÉ SLUŽBY 47
2.17. CESTOVNÝ RUCH 47
2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE ZA ROKY 2011 – 2016 48
2.19. SAMOSPRÁVA 49
2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ 49
2.21. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR 50

3 SWOT ANALÝZY 51

3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ 53
3.2 DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE 54
3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA 54
3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO 55
3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE 56
3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO 57
3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT 58
3.8 KULTÚRA 59
3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH 59
3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ 60
3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE 61
3.12PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE PODBIEL 62

STRATEGICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE PODBIEL 2017 - 2026 69

4 VÍZIA A POSLANIE OBCE PODBIEL 70

5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE 72

PROGRAMOVÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE PODBIEL 2017 - 2026 79

5.1 Program 1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj 80
5.2 Program 2. Doprava a komunikácie 80
5.3 Program 3. Technická infraštruktúra 81
5.4 Program 4. Odpadové hospodárstvo 81
5.5 Program 5. Životné prostredie 82
5.6 Program 6. Sociálne služby a zdravotníctvo 83
5.7 Program 7. Vzdelávanie a šport 83
5.8 Program 8. Kultúra 84
5.9 Program 9. Propagácia a cestovný ruch 84
5.10 Program 10. Administratíva a bezpečnosť 85
5.11 Program 11. Informatizácia obce 85

6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY 86

6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ 86
6.2 Program 2. Doprava a komunikácie 86
6.3 Program 3. Technická infraštruktúra 87
6.4 Program 4. Odpadové hospodárstvo 88
6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE 88
6.6 Program 6. Sociálne služby a zdravotníctvo 89
6.7 Program 7. Vzdelávanie a šport 89
6.8 Program 8. Kultúra 90
6.9 Program 9. Propagácia a cestovný ruch 90
6.10 Program 10. Administratíva a bezpečnosť 91

REALIZAČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE PODBIEL 2017 - 2026 93

7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE PODBIEL 94

7.1 Systém monitorovania a hodnotenia plnenia PHRSR 95
7.2 Komunikačný plán 97

8 AKČNÝ PLÁN 98

8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ 98
8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE 99
8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA 100
8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO 101
8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE 102
8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO 104
8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT 105
8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA 106
8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH 107
8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ 108
8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE 109

FINANČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE PODBIEL 2017 - 2026 111

9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU 112

9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ 112
9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE 114
9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA 115
9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO 116
9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE 118
9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO 119
9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT 121
9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA 122
9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH 123
9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ 124
9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE 125

10 ZÁVER 131

11 POUŽITÁ LITERATÚRA 132

1 ÚVOD

Dokument „ Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Podbiel s výhľadom do roku 2026 (PHRSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Programom hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Podbiel sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Podbiel, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Formulár č. Ú 2 - Zámer spracovania PHRSR

Zámer spracovania PHRSR	
Názov dokumentu	- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Podbiel na roky 2017 - 2026
Forma spracovania	- pracovníkmi samosprávy, - s pomocou externých odborníkov (spolupráca),
Riadenie procesu spracovania	- pracovné skupiny boli zložené z vedenia obce, zamestnancov OcÚ, poslancov OZ a komisií, - spracovania PHRSR sa zúčastnili aj RO a PO organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti obce, - súčasťou prieskumu boli aj mimovládne organizácie a podnikateľské subjekty v obci, - zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou: zapojenie prostredníctvom dotazníkového prieskumu, informovanie prebiehalo formou www stránky, prostredníctvom zasadnutí OZ.
Obdobie spracovania	- PHRSR bol spracovaný v priebehu roka 2016 - harmonogram spracovania je uvedený v nasledujúcej tabuľke.
Financovanie spracovania	- náklady na vlastné spracovanie boli financované z rozpočtu obce KZ 41.

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Formulár č. Ú 3 - Harmonogram spracovania PRHSR

Harmonogram spracovania PHRSR												
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Bol spracovaný na základe zákona Národnej rady SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona 309/2014 Z.z., ktorý definuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy, týkajúce sa vypracovávania, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

Formulár č. Ú 7 - Použité participatívne metódy

Metóda	**Informovanie verejnosti**	**Získavanie názorov verejnosti**	**Zohľadnenie názorov verejnosti**
Tlačené materiály			
Verejné informačné tabule	áno		
Informačné formuláre, tabuľky údajov,	áno		
Internetové stránky	áno		

Využitie existujúcich médií			
Zverejňovanie informácií v miestnej tlači	áno	áno	
Stretnutia			
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi/skupinami	áno	áno	áno
Návšteva v dotknutom území	áno	áno	áno
Verejné vypočutie	áno	áno	áno
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	áno	áno	áno
Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre záujmové skupiny	áno	áno	
Dotazník pre širokú verejnosť	áno	áno	
Poradné skupiny			
Miestne poradné skupiny	áno	áno	áno
Riešenie problémov			
Rokovanie bez prítomnosti moderátora/facilitátora	áno	áno	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

Program sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Podbiel je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie (pre využitie zdrojov štrukturálnych fondov).

Východiskové podklady

Podpora regionálneho rozvoja sa uskutočňuje v súlade s programovaním na:

Miestnej úrovni

- Program odpadového hospodárstva**,**
- **Viacročný rozpočet**
- **PHSR**
- **KPSS**

Národnej úrovni

- **Partnerská dohoda** určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020. Ide teda o základný národný dokument, ktorý zastrešuje všetky operačné programy SR pre nové programové obdobie. Neformálne vyjednávania k príprave Partnerskej dohody a operačným programom Slovenskej republiky na roky 2014-2020 sa začali 25. januára 2013 stretnutím so zástupcami Európskej komisie. Následne sa uskutočnili aj ďalšie neformálne kolá rokovaní, o ktorých bližšie informácie je možné získať na stránkach Úradu vlády ako Centrálneho koordinačného orgánu pre fondy EÚ v podmienkach SR.
- **Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020** - pozičný dokument identifikuje z pohľadu Európskej komisie hlavné rozvojové potreby s možnosťou financovania opatrení v rámci fondov Spoločného strategického rámca EÚ v podmienkach SR. Zároveň tento dokument predstavuje základ pre negociácie s Európskou komisiou k Partnerskej dohode a operačným programom SR na roky 2014-2020.
- **Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020**
- **Integrovaný regionálny operačný program „IROP"** - predstavuje programový dokument SR pre programové obdobie 2014 – 2020, ktorého globálnym cieľom je: prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí.
- Sektorový operačný program, ktorý je strednodobý dokument vypracovaný pre vopred určené sektory.
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHSR ŽISK), ktorý je strednodobý programový dokument, je v súlade s cieľmi a prvoradými potrebami ustanovenými v národnom pláne a s podkladom na vypracovanie príslušného regionálneho operačného programu. Jeho vypracovanie zabezpečuje samosprávny kraj.
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
- Národný program reforiem, máj 2012,
- Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
- Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020, 2010,
- Program odpadového hospodárstva na roky 2011 - 2015,
- Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
- Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
- 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komunít na Slovensku na roky 2009 – 2015
- Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania

Nadnárodnej úrovni

Programové dokumenty Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov tvoria:

- Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
- Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
- Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
- CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
- CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
- CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
- Národný (regionálny) rozvojový plán (RDP – Regional Development Plan), ktorý je hlavným dokumentom pre vyjednanie podpory zo Štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Rámec podpory spoločenstva (CSF – Community Support Framework), ktorý bude vytvorený na základe Národného rozvojového plánu v spolupráci s Európskou komisiou, je hlavným dokumentom vymedzujúcim poskytnutie podpory zo štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Sektorové operačné programy (SOP – Sectoral Operation Programme), ako taktické dokumenty vytvorené na úrovni ministerstiev, ktoré rozpracovávajú problémové celky stratégií majúcich plošný (celoštátny) charakter, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Regionálne operačné programy (ROP – Regional Operation Programme), ako taktické dokumenty, ktoré budú spracované na úrovni regiónov NUTS II a rozpracovávajú tie problémové celky stratégií, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Strategické usmernia Spoločenstva (SUS) – ROP odráža 1 usmernenie SUS t.j. „urobiť Európu a jej regióny atraktívnejším priestorom pre investície a prácu", a súčasne 3 usmernenie SUS t.j.„vytvorenie väčšieho množstva a kvalitnejších pracovných miest"

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Implementácia

Implementácia Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Podbiel je zložitý a náročný proces. Za jeho realizáciu so zabezpečením všetkých väzieb na strategické a programové dokumenty SR a EÚ budú zodpovední predstavitelia samosprávy obce Podbiel. Návrh spôsobu implementácie bude treba dopĺňať v súlade s organizačnou štruktúrou samosprávneho úradu, jeho kompetenciami v nadväznosti na vývoj v oblasti legislatívy, predovšetkým v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami. Pri posudzovaní jednotlivých Projektov sme použili procesnú analýzu, ktorej hlavným cieľom bolo analyzovať proces premeny vstupov pomocou použitia súboru finančných, ľudských a technologických zdrojov.

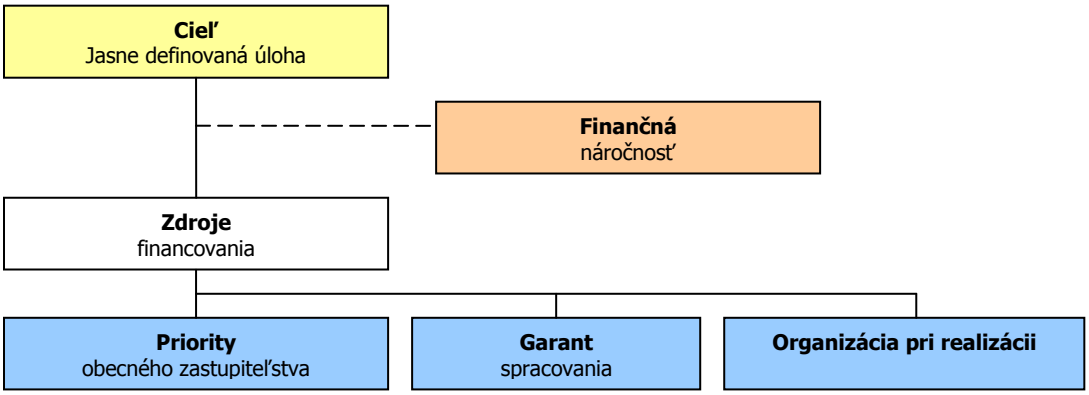

Finančné zabezpečenie

V zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona 309/2014 Z.z., sa financovanie regionálneho rozvoja realizuje na troch úrovniach: Na mikroregionálnej úrovni je možné rozvojové aktivity financovať jedine združovaním zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí. Samosprávy nemajú spoločný zdroj financovania. V súčasnej situácii je možné rozvojové aktivity financovať buď z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade individuálnych Projektov alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných Projektov. V prípade financovania Projektov majúcich význam v kontexte priorít celého kraja zohráva významnú úlohu Žilinský samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii. Ďalšími doplnkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EU. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácií realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaisťovaní finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec.
- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona číslo 369/1990 Z.z. O obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. O majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- Na plnenie svojich úloh má obce okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícií nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov, zdroje Štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci programovacieho obdobia 2014 - 2020.

Zdroje a dokumenty
V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Podbiel nasledovné strategické dokumenty:

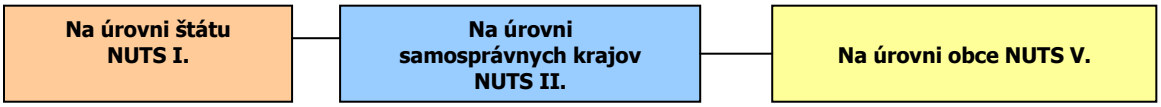

Podporné materiály
Pri vypracovaní Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Podbiel boli použité aj prognostické údaje vypracované Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického plánovania a kvality tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu hospodárskeho a sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania.

Obec Podbiel má nasledovné možnosti čerpania mimorozpočtových zdrojov na dosahovanie svojich cieľov a priorít v zmysle stanovených tematických cieľov stratégie Európa 2020 a prioritných oblastí Pozičného dokumentu:

Partnerská dohoda (ďalej len „PD"), ako obdoba súčasného Národného strategického referenčného rámca, obsahuje záväzky členského štátu, že pridelené alokácie pre politiku súdržnosti EÚ sa využijú na implementáciu stratégie Európa 2020. Partnerská dohoda obsahuje aj návrh operačných programov.

Operačné programy (ďalej len „OP") sú hlavným riadiacim nástrojom pre využívanie fondov EU. Na zabezpečenie naplnenia cieľov stratégie Európa 2020 vypracovala EK tzv. „kondicionality", t.j. podmienky, ktoré musia členské štáty splniť, jednak sú to podmienky ex ante, ktoré musia byť zavedené pred poskytnutím prostriedkov z fondov, ako aj podmienky ex post, podľa ktorých bude uvoľnenie dodatočných prostriedkov z fondov závisieť na výkonnosti a dosahovaní cieľov stratégie Európa 2020.

Tematické ciele v súlade so stratégiou Európa 2020:

1) posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií;
2) zlepšenie prístupu k informáciám a komunikačným technológiám a zlepšenie ich využívania a kvality;
3) zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov a poľnohospodárskeho sektora (v prípade EPFRV) a sektora rybného hospodárstva a akvakultúry (v prípade EFNRH);
4) podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch;
5) podpora prispôsobovania sa zmenám klímy, predchádzania a riadenia rizík;
6) ochrana životného prostredia a presadzovanie efektívneho využívania zdrojov;
7) podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach;
8) podpora zamestnanosti a mobility pracovnej sily;
9) podpora sociálneho začlenenia a boj proti chudobe;
10) investovanie do vzdelania, zručností a celoživotného vzdelávania;
11) zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a efektivity verejnej správy.

Pozičný dokument definuje nasledujúce prioritné oblasti:

- podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie
- infraštruktúra pre hospodársky rast a zamestnanosť
- rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce
- trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov
- moderná a profesionálna verejná správa

Priority stanovené v Pozičnom dokumente boli použité ako podklad pre prípravu najdôležitejších strategických dokumentov SR pre čerpanie fondov EU: Partnerskej dohody a operačných programov.

Štruktúra operačných programov

P.č.	Operačné programy	Riadiaci orgán	Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom	Tematický cieľ / Investičná priorita	Fond EÚ
1	Výskum a inovácie (VaI)	MŠVVŠ SR		1a, 10	EFRR, ESF
			MH SR	1b, 3	
2	Integrovaná infraštruktúra (II)	MDVRR SR	MF SR	2 7a,b.c,d	KF, EFRR
3	Ľudské zdroje (ĽZ)	MPSVR SR	MV SR	9	EFRR, ESF
				8,9,10,	
			MZ SR	9a	
			MŠVVŠ SR	10	
4	Kvalita životného prostredia (KŽP)	MŽP SR	MDVRR SR	4c	KF, EFRR
			MH SR	4,7e	
				4,5,6,	
			MV SR	5b	
5	Integrovaný ROP (IROP)	MPaRV SR	MK SR	6c	ESF, EFRR
			VÚC	5,6,7,9,10	
				5,6,7,9,10,	
6	Efektívna verejná správa (EVS)	MV SR		11	EFRR, ESF
7	Technická pomoc (TP)	ÚV SR		11	EFRR
8	Rozvoj vidieka	MPaRV SR			EPFRV
9	Rybné hospodárstvo	MPaRV SR			EFNRH
10	Európska územná spolupráca	RO budú určené zo strany EK			EFRR
11	Interact, Urban	RO budú určené zo strany EK			EFRR

Uplatnenie integrovaného prístupu

rozmer - 1
Rôzne aspekty života obce – environmentálny, hospodársky, sociálny a kultúrny – sú vzájomne prepojené a úspech v rozvoji samosprávy možno dosiahnuť len prostredníctvom integrovaného prístupu. Opatrenia týkajúce sa fyzickej obnovy sa v PHRSR skombinovali s opatreniami na podporu vzdelávania, hospodárskeho rozvoja, sociálneho začleňovania a ochrany životného prostredia. Predpokladom toho je rozvoj silných partnerstiev medzi miestnymi obyvateľmi, občianskou spoločnosťou, miestnym hospodárstvom a rôznymi úrovňami správy. Takýto prístup je osobitne dôležitý v súčasnosti vzhľadom na vážnosť problémov, pred ktorými momentálne samospráva stojí. Tieto problémy siahajú od konkrétnych demografických zmien cez dôsledky hospodárskej stagnácie v súvislosti s tvorbou pracovných miest a sociálnym pokrokom až po dôsledky zmeny klímy. Reakcia na tieto problémy bude mimoriadne dôležitá na dosiahnutie inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej spoločnosti, ktorá je cieľom stratégie Európa 2020.

rozmer – 2
PHSR obce Podbiel integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. PHRSR obce Podbiel 2017 - 2026 integruje a nadväzuje na predchádzajúce PHSR, viacročný rozpočet. PHRSR obce vychádza a integruje strategické dokumenty na národnej úrovni ako Partnerská dohoda, ktorá určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020, Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014-2020, Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020, Integrovaný regionálny operačný program „IROP". Ďalej integruje a vychádza zo strategických dokumentov EÚ: Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast, Spoločný strategický rámec EK, marec 2012, Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom), CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012, CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT), CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu, CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu, CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+.

rozmer – 3
Integrovaný prístup bol uplatnený pri procese spracovania strategického dokumentu, kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené v rámci pôsobnosti obce, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci OZ, starosta, komisie. Integrovaný prístup bol uplatnený v prípravnej fáze spracovania PHRSR, prostredníctvom dotazníkového prieskumu pri jednotlivých skupinách. Následne bol integrovaný prístup uplatnený v rámci schvaľovacej fázy PHRSR, kde bol návrh dokumentu zaslaný zainteresovaným skupinám na záverečnú úpravu, doplnenie a odsúhlasenie.

rozmer – 4
Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú integrovaný prístup z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých možných zdrojov EÚ (Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy.

PHRSR sa skladá z hlavného dokumentu a príloh, ktoré sú jeho neoddeliteľnou súčasťou.

Fázy strategického plánovania a definovanie zodpovednosti

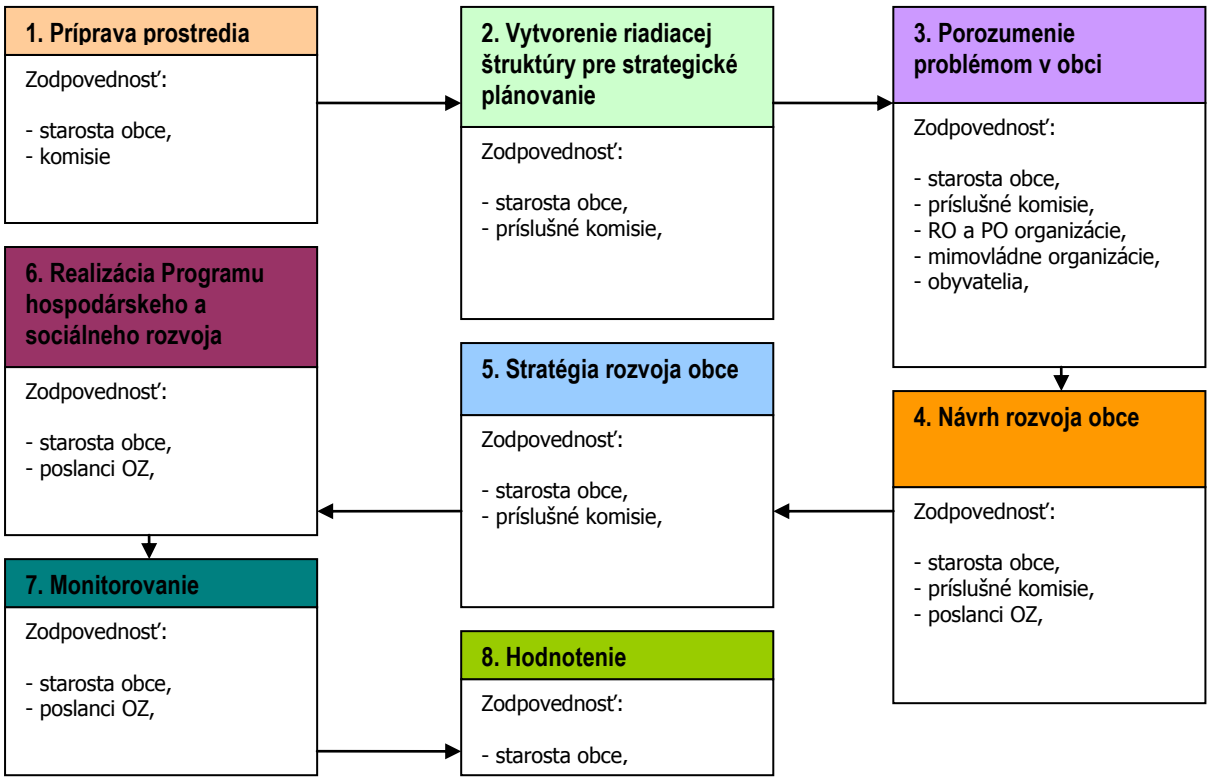

1	**Vyvolanie dopytu v obci Podbiel.** **Sformovanie prvotnej pracovnej skupiny.** **Určenie, koho je treba do prípravy PHRSR zapojiť.** **Spôsob oslovenia a prizvania ďalších účastníkov – dotazníkový prieskum.** **Príprava informačnej stratégie.**
2	**Zapojenie všetkých účastníkov procesu.** **Vytvorenie organizačnej a riadiacej štruktúry pre spracovanie PHRSR.** **Stanovenie pravidiel rokovania riadiacej štruktúry.**
3	**Predstavenie cieľov, záujmov a potrieb všetkých účastníkov.** **Vytvorenie a zverejnenie mechanizmov pre aktívnu spoluúčasť verejnosti.** **Uskutočnenie analýzy potrieb a zhodnotenie existujúcich zdrojov.** **Zhodnotenie silných a slabých stránok obce.** **Vymenovanie príležitostí a rizík a naznačenie trendov pre rozvoj obce v jednotlivých oblastiach.**
4	**hlavné hodnoty, ktoré tvoria jej základ a ktoré určia pri spracovaní PHRSR smer, ktorým sa budú jednotlivé oblasti uberať,** **cieľ, ktorý má byť dosiahnutý a priority rozvoja,** **prekážky, ktoré bude nutné prekonať pri rozvoji,** **regionálne aj nadregionálne zdroje, ktoré je možné využiť na rozvoj.**
5	**Plán postupných krokov a úloh na dosiahnutie stanovených cieľov a priorít.** **Systém sledovania realizácie PHRSR.** **Spracovanie konečnej verzie PHRSR.** **Predloženie textu PHRSR na pripomienkovanie verejnosti.** **Schválenie PHRSR zastupiteľstvom.**
6	**Uskutočňovanie plánu.** **Ročné vyhodnocovanie plánu.** **Informovanie verejnosti o uskutočňovaní PHRSR.** **Priebežné vyhľadávanie a zapájanie nových partnerov.** **Nástroje umožňujúce uskutočniť zmeny v pôvodnom PHRSR.**

Zdroj: Woleková, Mezianová, 2004, s.14 – 17.

Analytická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Podbiel 2017 - 2026

2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

Z hľadiska administratívneho členenia je obec Podbiel súčasťou okresu Tvrdošín a Vyššieho územného celku Žilina. Obec leží v Oravskej vrchovine pri ústí riečky Studený Potok ktorá sa vlieva do rieky Orava. Prvý písomný záznam o Podbieli pochádza z roku 1557 a obec má 1264 obyvateľov. Hlavnou črtou je sústredenie 60 zrubových domov pochádzajúcich z konca minulého storočia, ktoré sú vyhlásené ako Pamiatková rezervácia ľudovej architektúry. Z tradičných kultúrnych a športových podujatí sú známe Podbielanské folklórne slávnosti a lyžiarsky prechod Oravskou Magurou. K pamätihodnostiam patrí aj etnografické múzeum o Podbieli, rimsko-katolícky kostol Navštívenia Panny Márie z r. 1781, kaplnka sochy sv. Trojice (http://www.arr.szm.com/charoho.pdf,8.10.2011).

Základná charakteristika obce Podbiel	
Kód obce	509981
Názov okresu	Tvrdošín
Názov kraja	Žilinský
Štatút obce	obec
PSČ	027 42
Telefónne smerové číslo	043
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1564
Nadmorská výška obce - mesta v m	559
Celková výmera územia obce [m^2]	19 290 122
Hustota obyvateľstva na km^2	67
Kód obce	509981
Zdroj: ŠÚ SR	

Nadmorská výška obce je 559 m.n.m. a radí sa k stredne položeným obciam. Celková výmera územia presahuje 19,2 mil. m^2. Z hľadiska hustoty osídlenia patrí obec k stredne husto zaľudneným obciam z hľadiska plochy katastra. Intravilán obce je pomerne husto osídlený. Vyššiu hustotu vykazuje centrálna časť obce. Obec Podbiel sa rozprestiera prevažne ľavej strane rieky Orava. V intraviláni obce sa vlieva do rieky Studený potok. Železničná komunikácia Dolný Kubín – Tvrdošín – č. 181 prechádza severozápadnou časťou intravilánu a kopíruje koryto rieky Orava. Kataster obce tvorí aj poľnohospodárska i lesná pôda.

2.1 HISTÓRIA OBCE

Podbiel patrí medzi obce, ktoré vznikli valašskou kolonizáciou v dobe, keď na Orave ako feudálni páni vládli Thurzovci. Názov obce súvisí so skalou Biela, ktorá je v chotári obce. Meno Podbiel sa vyskytuje v písomných prameňoch v rôznych variáciách, a to ako Podbyly, Podbielie, Podbilia, Podbiela, Podbiel, Podbel. Možno povedať, že názov Podbiel sa definitívne ustálil až v 18. storočí. Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1556. Obyvateľstvo sa zamestnávalo prevažne roľníctvom. Podľa prameňov sa v chotári obce pestovala pšenica, žito, jačmeň a hrach. Podbielania navštevovali jarmoky v Trstenej, v Liptovskom Mikuláši, kde predávali rožný statok. Niektorí sa zamestnávali pltníctvom a v zimnom období dopravovali soľ z Liptovského Hrádku do tvrdošínskeho skladu. Zaoberali sa aj domácou výrobou šindľov a plátna. V obci bol jeden múčny mlyn, pivovar postavený roku 1786, a dve píly patriace panstvu. V Podbieli. Tradíciu aj hutníctvo a baníctvo, ktorého počiatky siahajú do 17. storočia. V roku 1836 bola postavená vysoká pec na tavbu železnej rudy, ktorú privážali zo Zuberca, z Juráňovej doliny a z Malatinej. Táto vysoká pec neskôr zanikla pre nerentabilnosť prevádzky. Na postavenie poddaných, teda väčšiny obyvateľov obce, nepriaznivo vplývali drsné klimatické podmienky, ktoré nie raz zavinili pohromu. Sprievodným javom neúrod bol hlad a epidémie. Epidémia cholery roku 1831 si vyžiadala v Podbieli takmer 80 obetí. Škola bola postavená roku 1833. Bola vybudovaná z dreva a pozostávala z dvoch tried a z jednej miestnosti pre učiteľa. Roku 1885 postihol obec požiar v ktorom zhorelo 38 domov. Málo úrodnej pôdy na Orave, rastúca populácia a najmä sociálne otázky nútili Oravcov odchádzať do sveta za zárobkom. Už v priebehu 19. storočia ale i prv sa Oravci hodne sťahovali na úrodnejšiu Dolnú zem. Od konca minulého storočia sa vysťahovalectvo orientovalo temer výlučne do Ameriky. Roku 1899 bol vybudovaný úsek železničnej trate do Oravského Podzámku po Tvrdošín. Tak bol i Podbiel spojený železnicou s ostatným svetom. Po roku 1930 sa stal určitým zdrojom príjmov rozvíjajúci sa cestovný ruch orientovaný predovšetkým na ROHÁČE. Podbiel mal v roku 1933 pravidelnú autobusovú dopravu zo železničnej stanice do Zuberca, ba až na Zverovku., hoci sa v tom čase chodilo najviac peši. Obec bola až roku 1940 elektrifikovaná, hoci už predtým sa elektrický prúd v Podbieli ojedinele vyrábal a používal. V roku 1977 bola časť obce

nazývaná Bobrova rala vyhlásená za Pamiatkovú rezerváciu ľudovej architektúry. Tá dnes predstavuje najväčšie kultúrne bohatstvo obce a zohráva významnú úlohu pri rozvoji cestovného ruchu (www.podbiel.sk, 10.9.2011).

Vymedzenie územia

Územie k. ú. obce Podbiel sa rozprestiera na východnom okraji pohoria Oravská Magura a centrálnej časti Oravskej vrchoviny. Oravská vrchovina je geomorfologický celok patriaci do Alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vonkajšie Západné Karpaty a oblasti Stredné Beskydy. Riešené územie je vymedzené katastrálnou hranicou obce Podbiel. Ťažiskové územie obce je vymedzené súčasným zastavaným územím, doplnené o rozvojové plochy bývania, výroby, rekreácie a športu. V štruktúre osídlenia bude obec plniť predovšetkým funkciu bývania (ako zázemia mesta Tvrdošín a okolitých sídiel) a rekreačnú funkciu celoštátneho významu, ako aj funkciu výroby, lesného hospodárstva a poľnohospodárskej výroby, ktoré budú považované za doplnkové funkcie. Podbiel sa nachádza v urbanizovanom páse pozdĺž údolia rieky Oravy a cesty I/59 na juhozápadnom okraji okresu Tvrdošín. Obec je súčasťou osídlenia na sídelnej rozvojovej osi regionálneho významu, spájajúcu Liptov a Oravu v smere Ružomberok – Dolný Kubín – Tvrdošín - Trstená. Od sídla subregionálneho významu – okresného mesta Tvrdošín je vzdialená cca 7 km, čo vytvára predpoklady pre jej ďalší rozvoj vo funkcii obytného a rekreačného zázemia tohto mesta. Územím obce prechádza cesta I/59 – medzinárodná trasa E77, na ktorú sa v centre Podbiela pripája cesta II/584 Podbiel – Zuberec, pokračujúca ďalej do okresu Liptovský Mikuláš. V obci sa nachádza železničná stanica na trati č.181 Kraľovany – Trstená. Severná časť katastrálneho územia patrí do Oravskej Magury, ostatné územie je súčasťou Oravskej vrchoviny, ako súčasti rekreačného priestoru vyššieho významu, čo vytvára predpoklady pre rozvoj rekreácie a turizmu v obci, predovšetkým formou voľného cestovného ruchu. S ohľadom na polohu obce, ako východiskového miesta pri medzinárodnej trase E77 do rekreačného priestoru Roháčov, existenciu prírodných daností, kvalitu životného prostredia, vybudovanú technickú a občiansku vybavenosť, priaznivú dochádzkovú vzdialenosť do okresného mesta a celkovú vysokú atraktivitu prostredia, má obec optimálne predpoklady pre ďalší rozvoj, predovšetkým v oblasti rekreácie, cestovného ruchu a bývania. (ÚPD Podbiel, 2008, s. 18). Priamo katastrom obce preteká rieka Orava. Južnú hranicu katastra tvorí hranica s katastrom obce Krivá. Severo - východnú hranicu katastra tvorí obec Nižná.

2.2 PRÍRODNÉ POMERY

Geomorfológia

Geologický a geomorfologický vývoj opisovaného územia je veľmi zložitý. Základ jednotlivým horopisným celkom dali niekoľkokrát sa opakujúce tektonické pohyby v starších a mladších treťohorách. Hrubé geomorfologické obrysy spôsobili v pohoriach a kotlinách horotvorné pohyby v mladších treťohorách, keď vyzdvihnutím vznikli horské celky a poklesom zasa kotliny. Medzi jednotlivými fázami tektonických pohybov existovali aj obdobia relatívneho pokoja, počas ktorých sa nerovnosti reliéfu zarovnávali. Zvyškami takéhoto plochého zarovnaného reliéfu sú plošiny, ktoré môžeme vidieť pozdĺž riek a na úpätí pohorí, široké ploché chrbty v pohoriach a kotlinách. Začiatkom štvrtohôr nastali veľké zmeny v podnebí zemského povrchu. Silné ochladenie klímy viedlo ku vzniku ľadových dôb (http://www.slovensko-privat.sk/product/region-orava-1393/,2.10.2011).

Reliéf územia, na ktorom sa rozprestiera kataster obce Podbiel je determinovaný pohorím Oravská Magura (ktorá sa rozprestiera v smere od juhu na sever pozdĺž západnej hranice katastra), riekou Orava a Oravskou vrchovinou prechádzajúcou centrálnou časťou nivy rieky Orava v smere S - J. Vrchovina budovaná flyšom sa vyznačuje monotónnym, stredne až hlboko rezaným reliéfom na pieskovcových a ílovcových súvrstviach. V miestach s väčším zastúpením ílovcov prebiehajú intenzívne erózne procesy, časté sú tu zosuvy. Bradlové pásmo je budované vápencami, slieňmi, pieskovcami a zlepencami. Má veľmi pestrý, silne rozčlenený povrch s veľkým počtom bralnatých vápencových tvrdošov – bradiel (http://www.fberg.tuke.sk/kg/predmety/geomorfologia/12.doc.). Najvyššie časti pohoria Oravská Magura v blízkosti dosahujú výšky 1 100 – 1 200 m n.m., najvyšším vrchom v blízkosti obce je Šubovka a Prípor (1 105 a 1127 m n.m.) Pohorie je budované hlavne odolnými magurskými pieskovcami s tenšími vložkami ílovcov. Vysoko vyzdvihnutá antiklinála pohoria podmienila intenzívne erózne procesy, ktoré rozčlenili O M na sústavu rázsochovitých chrbtov a c hodníkov. Chodníky vedú zväčša cez z údolia Oravy na hrebene cez pahorkatinu. Zariadenia cestovného ruchu sú sústredené väčšinou v doline rieky Oravy. Rieka Orava, ako reliéfotvorný činiteľ,

ukladala materiál na dne doliny v podobe širokých aluviálnych nív. Ľadovú dobu v pleistocéne (staršie štvrťohory) niekoľkokrát prerušilo oteplenie podnebia v medziľadových (interglaciánych) dobách, ktoré spôsobilo ústup ľadovcov. V medziľadoých dobách mali rieky menej materiálu, ale zato väčšiu eróznu energiu, takže rozrezali a odniesli materiál, ktorý uložili v ľadových dobách. Tým sa sformovali riečne terasy. Pozdĺž rieky Oravy sa v pleistocéne vytvorilo niekoľko terasových stupňov. Najzreteľnejšie sú vo výške 4-10, 20, 70 až 80 m nad aluviálnou nivou Oravy. V mladších štvrťohorách sa na modelovaní a pretváraní povrchu i naďalej podieľa významnou mierou tečúca voda a povrchové toky si neustále prehlbovali svoje koryto. Okrem nej to bola erózia pôdy, najmä zosuny a vôbec procesy svahovej modelácie, ktoré sú veľmi časté vo flyšovej časti opisovanej oblasti.

Geologické pomery

Geologickú stavbu obasti tvorí pohorie Oravská Magura a niva rieky Orava. Geologický podklad tvoria na severe flyšové horniny, nižšie vápencové bradlá. V obale bradiel je erózna brána, v ktorej úseku Orava a Oravica sledujú množstvo drobných bradlových, vápencových tvrdošov vyčnievajúcich z miernejšieho modelovaného reliéfu a dodávajúcich tým krajine malebný ráz. (Trstená, Dlhá nad Oravou a podobne). Oravská Magura prestavuje najjužnejšie vyššie flyšové pohorie na Orave. Geologickú jednotku horstva voláme aj magurský flyš. Najvyššie vrchy sa nachádzajú na západnom okraji. Kubínska hoľa, Minčol a Čierny vrch sa blížia nadmorskou výškou 1400 metrom nad hladinou mora. Oravská magura má veľmi asymetrický tvar. Južná časť pohoria klesá veľmi strmo k údoliu Oravy, nezriedka má sklon svahu viac ako 60 percent. Údolie Oravy, hoci veľmi blízke, patrí už celkom inej geologickej jednotke – bradlovému pásmu. Toto pásmo sa tiahne ako hraničná čiara medzi vnútornými a vonkajšími Západnými Karpatmi. Oddeľuje treťohorné flyšové pásmo od starších jadrových pohorí. Budujú ho podobné horniny ako obalové série jadrových pohorí, dominantnou horninou je tu vápenec. Bradlové pásmo má neobyčajne zložitú geologickú stavbu. Bolo niekoľkokrát prevrásnené, vrstvy hornín sa v ňom prekrývajú a lámu. Z masy zvrásnených hornín sa ako plávajúce ľadovce vynárajú bradlá – celistvé obrovské bloky pomerne tvrdých vápencov, o ktorých sa predpokladá, že sa počas vrásnenia odlomili od pôvodných blokov hornín a „uviazli" bez výraznejšieho porušenia. Často sa dvíhajú do výšky a tvoria v bradlovom pásme významné dominanty (ostrovy). Medzi najznámejšie patrí napríklad Vršatec (na západe Slovenska). Bradlové pásmo sa na našom území ťahá od západu, prechádza údolím Váhu, preniká k Žiline (delí napríklad Žilinskú kotlinu od Kysúc). Pokračuje Oravou a prechádza do Poľska. Na naše územie sa vracia na východnom Slovensku kde pokračuje v oblúku. Asi najznámejším a najkrajším bradlovým útesom na Orave je hradné bralo Oravského zámku. Dvíha sa do viac ako stometrovej výšky v ohybe Oravy. Má charakteristický tvar, akosi organicky spätý so siluetou nádherného zámku. Má aj veľký geologický a prírodovedný význam. Bradlové pásmo sa výrazne podpisuje na tvaroch južného predhoria Oravskej Magury. Nad kľukatiacim sa tokom Oravy sa dvíhajú príkre svahy nevysokých prevažne vápncových vŕškov. Horizontu – len zriedka presvitajúcemu spomedzi kopcov a hrebeňov dominuje takmer rovný profil hrebeňa Magury. Severné svahy Magury klesajú veľmi pozvoľna k toku Hruštínky a Bielej Oravy. Na tejto strane už nachádzame len flyšové horniny. Vodné toky rozrušujú monotónne svahy. Potoky na flyši obyčajne vytvárajú ryhy a strže v teréne. V prípade, že svah nie je zalesnený, je odnos ešte prudší a odnos materiálu výraznejší. Neraz má strž malého potôčka hĺbku aj desať metrov. Východná časť Oravskej Magury – medzi Hruštínom a Námestovom, už nedosahuje také nadmorské výšky ako západná. Na hrebeni najvyšších vrcholov (Bugaj), nachádzame zvetrávaním uvoľnené pieskovcové „lavice", ktoré vyčnievajú nad okolitý terén a mierne zdrsňujú hladký reliéf kopcov. Celá Magura, okrem hôľnej časti okolo Kubínskej hole a odlesneného sedla Príslop je pokrytá väčšinou smrekovo – bukovými lesmi. Bučiny však nachádzame predovšetkým na južných svahoch, v severnej časti sú vzácne. Na Kubínskej holi, Minčole a Čiernom vrchu rastie aj kosodrevina (20.12.2016, http://www.mineraly.sk/files/lok/301-400/319_oravsky_flys_3.htm).

Geologický podklad nivy rieky Orava tvoria na severe flyšové horniny, nižšie vápencové bradlá. V obale bradiel je erózna brána, v ktorej úseku Orava sleduje množstvo drobných bradlových, vápencových tvrdošov vyčnievajúcich z miernejšieho modelovaného reliéfu a dodávajúcich tým krajine malebný ráz. (Trstená, Dlhá nad Oravou a podobne).

Pôdne pomery

Pôdny kryt územia sa diferencuje najmä pod vplyvom klimatických a hydrologicko – substrátovo – geomorfologických procesov. Klimatické pomery, predovšetkým pokles teploty vyduchu a pribúdanie zrážok s nadmorskou výškou člení pôdny kryt zonálne.

Pôdne pomery sú veľmi pestré. Horské, prevažne lesné pôdy sú všeobecne plytšie a menej úrodné. Na území sa ako základný pôdny typ vyskytuje hnedá pôda. V závislosti od geologického podložia, výšky hladiny podzemnej vody, klimatických podmienok a narastania nadmorskej výšky prechádza tento základný pôdny typ do rôznych podtypov. v nižších nadmorských výškach sa vyskytujú hnedé pôdy nenasýtené (kyslé), lokálne rankre a hnedé pôdy nenasýtené (okyslené). S narastaním nadmorskej výšky sa podnebie ešte ochladzuje, pribúda vlhkosti a hnedé pôdy kyslé prechádzajú do hnedých pôd podzolovaných, lokálne až do železitých podzolov (vrcholové časti Skorušiny). Časti hrebeňa Západných Tatier sú zložené z hnedých pôd podzolovaných (tzv. hrdzavé pôdy), ktoré na niektorých miestach prechádzajú do podzolov železitých až humusovo-železitých typu rankra. Skalné, hrebeňové partie Západných Tatier majú primitívne pôdy, tzv. litosoly. V Oravskej kotline sa vyskytujú zväčša ilimerizované pôdy oglejené (v okolí Liesku, Čimhovej, Vitanovej a podobne). Pôdnogeografickou zvláštnosťou Oravskej kotliny je výskyt rašelinových pôd (na rašeliniskách, napr. na lokalite Páleniská pri toku Jelešna v katastrálnom území Liesek a pri Suchej Hore). Pozdĺž tokov sa vyvinul ďalší pôdny typ, a to nivné pôdy (**medzi Podbielom** a Dolnou Lehotou). Iný podtyp – nivné pôdy glejoví, resp. sprievodné gleje – sa nachádzajú pozdĺž väčších prítokov rieky Oravy (**pozdĺž Studeného potoka**, Oravice). Z pôdnych druhov sú na území najrozšírenejšie ílovité až ílovo-hlinité pôdy s menším zastúpením pôd hlinitých. Pôdnogeografické podmienku ukazujú, že oblasť poľnohospodárstva tu nemá také možností využitia ako južnejšie regióny Slovenska. Z hľadiska historického sú však overené a osvedčené viaceré možnosti, príležitosti, využiteľné pre rozvoj územia do budúcnosti aj v tomto sektore. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry pôdneho fondu v obci Podbiel od roku 2005.

Výmera územia v ha.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Celk. výmera úz. obce	1929,3	1929,3	1929,0	1929,0	1929,0	1929,0	1929,0	1929,0	1929,0	1929,0	1929,0
Poľno. pôda - spolu	914,6	914,6	914,3	913,8	913,8	918,8	918,8	918,7	918,5	918,5	918,5
- orná pôda	110,4	110,3	110,1	109,8	109,8	111,4	111,4	111,3	111,2	111,2	111,1
- záhrada	9,6	9,7	9,7	9,6	9,6	9,7	9,7	9,6	9,6	9,6	9,6
- trvalý trávny porast	794,6	794,6	794,6	794,4	794,4	797,8	797,7	797,7	797,7	797,7	797,7
Nepoľ. pôda - spolu	1014,6	1014,7	1014,7	1015,2	1015,2	1010,2	1010,2	1010,3	1010,5	1010,5	1010,5
- lesný pozemok	709,9	709,9	709,6	709,6	709,6	709,6	709,6	709,6	709,6	707,9	707,9
- vodná plocha	28,1	28,1	28,1	28,1	28,1	28,1	28,1	28,1	28,1	28,1	28,1
- zast. pl. a nádvorie	28,6	28,8	28,8	28,9	29,0	28,4	30,1	30,3	30,3	30,4	30,4
- ostatná plocha	248,0	247,9	248,1	248,5	248,4	244,0	242,3	242,2	242,4	244,0	244,0

Zdroj: 20.3.2016, DataCubes, 2016, ŠÚ SR,

Celková výmera katastrálneho územia obce je 1929,0 ha. Poľnohospodárska pôda spolu činila celkovo 918,5 ha. Nepoľnohospodárska pôda tvorila 1010,5 ha. V sledovanom období nedošlo k výraznejšej zmene výmery jednotlivých pôd (až na zníženie výmery ostatných plôch). Najvyššie zastúpenie má trvalý trávnatý porast - 797,7 ha.

Hydrologické pomery

Opisované územie tvorí jednoliaty hydrografický celok takmer všetky rieky v ňom prameniace patria do povodia rieky Oravy. Riečna sieť opisovanej oblasti sa začala vytvárať ešte v mladších treťohorách. Dnes sa vyznačuje značnou hustotou, čo súvisí, okrem iného, s dĺžkou jej vývoja a geologickým podkladom. Predstavuje ju rieka Orava, ako hlavný tok, a jej prítoky. Priamo v obci sa do rieky Orava vlieva riečka Biely potok. Meria 26,7 km, zaberá povodie s plochou 126,6 km² a je tokom IV. rádu. Je to vodný tok bystrinného charakteru, najvyššie prietoky dosahuje v jarných mesiacoch (apríl – máj) v období topenia snehu v horských polohách. Na dolnom toku, za obcou Habovka, preteká Studenou dolinou, vytvára ďalšie vedľajšie ramená, najprv pri obci Oravský Biely Potok a potom aj ďalej medzi spomenutou obcou a Podbielom (v dĺžke cca 2 km). V oblasti ústia ukladá splavený materiál vo forme väčších sihotí. Studený potok ústi do Oravy pri obci Podbiel v nadmorskej výške približne 550 m n. m. V mieste sútoku vytvára rieka Orava výrazný meander, ktorý vznikol zatlačením jej toku až na úpätie Lučivného vrchu (840,7 m n. m.) mohutnými nánosmi Studeného potoka (http://sk.wikipedia.org/wiki/Studen%C3%BD_potok_(pr%C3%ADtok_Oravy,10.9.2011).

Studený potok (prítok Oravy)
Studený potok je vodný tok na Orave, preteká územím okresu Tvrdošín. Je to významný ľavostranný prítok Oravy, meria 26,7 km, zaberá povodie s plochou 126,6 km² a je tokom IV. rádu. Je to vodný tok bystrinného charakteru, najvyššie prietoky dosahuje v jarných mesiacoch (apríl – máj) v období topenia snehu v horských polohách. V pramennej oblasti odvodňuje Roháčske plesá (cez tri z nich preteká) a tečie Smutnou dolinou. Následne obteká Ťatliakovo jazero (1 370,0 m n. m.) a preteká širokou Roháčskou dolinou, kde značne rozširuje svoje koryto a ukladá splaveniny v podobe prahov a sihotí. Koryto toku sa na strednom toku výraznejšie vlní, pri Zverovke vytvára pravostranné vedľajšie rameno. Na dolnom toku, za obcou Habovka, preteká Studenou dolinou, vytvára ďalšie vedľajšie ramená, najprv pri obci Oravský Biely Potok a potom aj ďalej medzi spomenutou obcou a Podbielom (v dĺžke cca 2 km). V oblasti ústia ukladá splavený materiál vo forme väčších sihotí. Studený potok pramení v Západných Tatrách, kde vyteká z Roháčskych plies v nadmorskej výške približne 1 657 m n. m. Na hornom toku tečie najprv na východojuhovýchod, po opustení posledného z Roháčskych plies sa stáča sprvu na sever, za Ťatliakovym jazerom pokračuje na severozápad až severoseverozápad. Po pribratí prítoku z Teplého žľabu tečie ďalej západným smerom až k obci Zuberec, kde sa najprv stáča na severozápad a medzi sútokom s Bôrovou vodou a sútokom s Blatnou tečie na sever. Odtiaľ pokračuje severozápadným, následne západným smerom, pričom vytvára veľký oblúk ohnutý na juh a na dolnom toku napokon tečie k ústiu severoseverozápadným smerom. Studený potok ústi do Oravy pri obci Podbiel v nadmorskej výške približne 550 m n. m. V mieste sútoku vytvára rieka Orava výrazný meander, ktorý vznikol zatlačením jej toku až na úpätie Lučivného vrchu (840,7 m n. m.) mohutnými nánosmi Studeného potoka (20.12.2016, https://sk.wikipedia.org/wiki/Studen%C3%BD_potok_(pr%C3%ADtok_Oravy)).

Klimatické pomery

Zemepisná poloha a nadmorská výška oblasti spôsobujú, že opisované územie leží z väčšej časti v chladnej oblasti. Iba dolina rieky Orava má o niečo teplejšie podnebie a patrí do mierne teplej oblasti. Najchladnejším mesiacom roka, ako všade na Slovensku je v dlhodobom priemere január a jeho priemerné teploty kolíšu od - 4 °C do - 7 °C n. m. Hoci výškové rozpätie je veľké, v teplotách vzduchu zimných mesiacov nie sú zvlášť veľké rozdiely. Tento jav je charakteristický pre celú oblasť a súvisí práve s veľkou členitosťou reliéfu, ktorá umožňuje v zime vznik teplotných zvratov - inverzií. Ťažší studený vzduch vypĺňa často i niekoľko dni kotliny a doliny a podmieňuje vznik hmlistého mrazivého počasia, zatiaľ čo vo vyšších polohách môže byť jasné a teplejšie počasie. Väčšiu závislosť teploty od nadmorskej výšky možno pozorovať v najteplejšom mesiaci roka -júli. V Oravskej Lesnej sa priemerná júlová teplota pohybuje okolo 15 °C. Priemerná ročná teplota vzduchu v závislosti od výšky klesá; 5 až 6 °C dosahuje v doline Oravy, 4 - 5 °C v Oravskej Magure, 3 - 5 °C. O celkovo chladnom podnebí opisovaného územia svedčí aj vysoký výskyt tzv. mrazových dni (s minimálnou dennou teplotou pod 0 °C) v roku, ktorých v nižších polohách býva priemerne 120 - 140 a v pohoriach 160 - 180, a nevysoký počet tzv. letných dní (s maximálnou dennou teplotou 25 °C a viac) - 20 - 30 v doline Oravy, 0 vo vrcholových častiach. Opisované územie sa vyznačuje nielen celkove studeným, ale aj značne vlhkým podnebím. Výrazným vlhkým kútom je západná časť Oravskej Magury s úhrnom zrážok 1 000 až 1 200 i viac mm. Najviac zrážok pripadá na júl, menej na zimné mesiace. Všeobecne sa dá konštatovať, že s narastajúcou nadmorskou výškou sa počet zrážok zvyšuje. Oblasť sa vyznačuje aj dostatočne mocnou a dlhotrvajúcou snehovou pokrývkou. Trvá od začiatku novembra do začiatku apríla v nižších polohách (kde dosahuje hrúbku okolo 60 cm) a od začiatku októbra do druhej polovice mája v najvyšších polohách (kde dosahuje hrúbku až 180 cm) (http://www.slovensko-privat.sk/product/region-orava-1393/,10.9.2011).

Rastlinstvo a živočíšstvo

Živočíšstvo patrí do eurosibírskej podoblasti. Rôzne tvary reliéfu a značné rozpätie nadmorskej výšky spôsobili, že na území v okolí obce sa vyskytujú rôzne skupiny živočíchov. V podhorskom stupni sa vyskytujú druhy, ktoré tu hniezdia (škovránok poľný, jarabica poľná), ale aj druhy, ktoré tu nachádzajú potravu (dravce - jastrab obyčajný, myšiak hôrny, sokol - myšiar pustovka). Veľmi pestré a pomerne početné je druhové zloženie živočíchov v oblasti poľných remízok, v krovinatých zárastoch, pozdĺž tokov a v ich brehových porastoch, ako aj v močaristých rašelinových biotopoch. V podhorskom pásme sú lokalizované hlavne ľudské sídla, kde sa z vtákov vyskytuje hlavne lastovička obyčajná, belorítka obyčajná, vrabec obyčajný, sýkorka veľká, hrdlička záhradná a z cicavcov kuna skalná, tchor tmavý, atď. Stupeň lesa je pomerne bohatý na živočíšne druhy. Typickými druhmi sú lesná, poľovná zver, sýkorky, ďatle, drozdy, pinky, hýľ obyčajný, stehlík čížavý, králik zlatohlavý, tetrov obyčajný, jariabok hôrny, hlucháň obyčajný, atď. Za potravou do vegetačného stupňa zachádza z cicavcov i medveď hnedý, líška obyčajná, hranostaj obyčajný, lasica obyčajná, a iné. Najväčšiu časť plochy tu pôvodne pokrýval smrek, jedľa, borovica a buk. Intenzívnou hospodárskou činnosťou sa však lesné plochy narušili a premenili na smrekové monokultúry. Zvyšky pôvodných lesných porastov sa nachádzajú už len na malých plochách, na vyššie položených miestach alebo ako zákonom chránený porast. Na oblasti možno vyčleniť tieto vegetačné stupne: stupeň pahorkatín, čiže kotlinový stupeň,

podhorský stupeň, horský stupeň (až po hornú hranicu lesa). V lesnom spoločenstve má prevahu smrek, zväčša ako monokultúra. Jedľa biela, vytvárajúca zväčša porasty s bukom a smrekom, je o niečo hojnejšie zastúpená len v oblasti Oravskej Magury. Na celom území je rozšírená borievka obyčajná. V nižších polohách majú prevahu listnaté lesy. Prevláda tu buk, jelša lepkavá, breza bradavičnatá a lieska obyčajná. V pásme lesov podrastoch nachádzame typické lesné druhy: veternica lesná, kopytník európsky, atď. Vo vlhkých hájoch a krovinách kvitne hlavne kyslička obyčajná a durman obyčajný. Z krovín v pásme lesa prevláda jarabina vtáčia a ostružina malina. V podmáčanom smrekovom lese v podraste sú hojne zastúpené machy, nezábudka močiarna (http://www.slovensko-privat.sk/product/region-orava-1393/,2.10.2011).

2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Obec je elektrifikovaná. Rozvodná sieť plynu je v obci vybudovaná. Obyvatelia sú napojení na verejný vodovod. Obec má čiastočne vybudovanú splaškovú kanalizáciu s ČOV. Pokrytie mobilných operátorov je nedostatočné. Občania majú v súčasnosti možnosť pripojenia na Internet prostredníctvom metalickej siete a telekomunikačných operátorov.

Infraštruktúra	jednotka	súčasný stav	budúci stav
Pošta	ano/nie	áno	áno
Káblová televízia	ano/nie	áno	áno
Verejný vodovod	pokrytie v %	áno	áno
Vlastný zdroj pitnej vody	názov/výdatnosť	áno	áno
Verejná kanalizácia dažďová	pokrytie v %	áno	áno
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	pokrytie v %	čiastočne	áno
Rozvodná sieť plynu	pokrytie v %	áno	áno
	DSL	áno	áno
pripojenie na sieť internet	EDGE/UMTS/	áno	áno
	Wi-Fi	áno	áno
verejný internet	ano/nie	áno	áno
verejný prístupový bod	ano/nie	nie	áno
internetová kaviareň	ano/nie	nie	nie
počet pocitačov pre prístup do Internetu	počet		
pokrytie signálom Orange	%	90 %	90 %
pokrytie signálom T-mobile	%	80 %	80 %
verejné studne	počet	nie	áno
pramene pitnej vody	počet/výdatnosť	áno	áno
vodojemy	počet/objem	0	0
skládka TKO	ano/nie	nie	nie
separovaný zber	ano/nie	áno	áno
zberný dvor pre separovaný zber	ano/nie	nie	áno
kompostovisko	ano/nie	nie	áno
cintorín	počet	1	1
dom smútku	počet	1	1

Zdroj: OcÚ Podbiel, 2016

Zásobovanie pitnou vodou

Zásobovanie obyvateľstva obce pitnou vodou je v súčasnosti vykonávané zo skupinového vodovodu (ďalej SKV) - v správe Severoslovenských vodární a kanalizácií, a.s.. Obec Podbiel je zásobovaná vodou z vodného zdroja Rezbárova baňa, ktorý sa nachádza v katastrálnom území susednej obce Oravský Biely Potok a má výdatnosť v rozmedzí od min. 30,2 po max.78,9 (v l/s). Prívodné potrubie DN 250 je dovedené do chlórovacej stanice Nižná. V obci Podbiel je vybudovaný verejný vodovod, ktorý je v správe Oravskej vodárenskej spoločnosti (OVS) a.s. so sídlom v Dolnom Kubíne. Na verejný vodovod je v obci napojených cca 290 bytov, čo predstavuje takmer 99,5 % obyvateľov obce. Dĺžka vodovodnej siete je 6,7 km. Vodovod je prevádzkovaný v režime jedného tlakového pásma. Pre hydrostatický tlak v sieti riešeného územia je určujúca úroveň maximálnej hladiny vody vo vodojeme 100m3, ktorá je na výškovej kóte 610,50 m.n.m. (ÚPD Podbiel, 2008, s.50-66).

Sieť je čiastočne zokruhovaná. Rozvojové zámery uvažujú so zásobovaním pitnou vodou z existujúcich rozvodov pitnej vody DN 100. Spôsob zásobovania jednotlivých rozvojových zámerov pitnou vodou bude upresnený v podrobnejších stupňoch projektovej dokumentácie. V rozvojových zámeroch sa navrhuje naďalej rozvod vody z rúr PVC DN 100. Na vodovodnej sieti budú osadené požiarne hydranty, ktoré budú slúžit aj ako odkalovace, alebo odvzdušnovace. Trasy vodovodných potrubí sú

navrhnuté, tak ako doteraz prevažne vo verejných komunikáciách a ich výstavba by mala prebiehať súčasne so stavbami a v predstihu pre výstavbou jednotlivých objektov.

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

V obci je vybudovaná obecná splašková kanalizácia zaústená do ČOV na ľavom brehu rieky Oravy pod cintorínom. Kapacita čistiarne je 1300 E.O. Na kanalizáciu sú napojené objekty bývania, občianskej vybavenosti aj výroby. Vyčistené odpadové vody sú odvádzané do rieky Oravy. ČOV a splašková kanalizáca na pravom brehu rieky Oravy v lokalite Zámostie má kapacitu 200 E.O. (ÚPD Podbiel, 2008, s.50-66).

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií v zmysle §19 zákona č. 442/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov: do priemeru DN 500 **1,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia, priemeru DN500 a viac **2,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia (navrhované potrubia)

Elektrická rozvodná sieť

Zásobovacím zdrojom elektrickej energie pre riešené územie je transformovňa 110/22 kV Nižná, ktorá je prepojená na VVN strane so 110 kV vedeniami č. 7211 na 110 kV uzol Mokraď a vedením č. 7212 na 110 kV rozvodňu Hc Ústie nad Oravou. Výkon do územia je dodávaný po 22 kV vedení č. 1354 Nižná – Mokraď (ÚPD Podbiel, 2008, s.50-66).

Sekundárna sieť NN

Distribučné vedenia 22 kV slúžia pre rozdelenie elektrickej energie z nadradenej sústavy. Z tohto VN 22 kV vzdušného vedenia sú zrealizované VN 22 kV vzdušné prípojky, pre zásobovanie elektrickou energiou vonkajších stožiarových trafostaníc obce s prevodom 22 kV/0.4 kV. Trafostanice sú pripojené VN 22 kV vzdušnými prípojkami z distribučnej linky. Jednotlivé trafostanice v obci sú určené pre zásobovanie obce. Pri súčasnej potrebe elektrickej energie na úrovni DTS vykazujú ešte dostatočnú kapacitu. Dôležitú úlohu tu taktiež zohráva kapacita prenosových možností VN a NN vedení (dĺžky a prierezy jednotlivých vedení a stupeň ich zaťaženia). Tieto trafostanice slúžia taktiež pre technicko - komunálnu vybavenosť a ich výkonové zaťaženie je premenlivé v závislosti na sezónnosti odberu a ročnom období. Sekundárne rozvody NN sú prevedené systémom napätí 400/230V. Rozvody sú prevedené vonkajšími vzdušným vedeniami NN a to holými vodičmi s prierezom AlFe na betónových podperných bodoch spolu s rozvodom verejného osvetlenia, ktorý je prevedený vodičom AlFe. Svietidlá sú v prevažnej miere výbojkové, osadené na podperných bodoch spolu s NN rozvodom. Spínanie verejného osvetlenia je centrálne prostredníctvom impulzných káblov cez RVO pri trafostaniciach. Niektoré NN sekundárne vývody zo stožiarových trafostaníc do centier spotreby sú vyvedené prostredníctvom závesných káblov po stožiaroch NN sekundárnej vzdušne siete.

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
- od 1 kV do 35 kV vrátane: 1. pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m,
- pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m, 3. pre zavesené káblové vedenie 1 m
- od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m
- od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m
- v ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:
  - zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky
  - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m
  - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou
  - uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky
  - vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku
  - vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy
  - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia
- vlastník pozemku je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a príjazd k vedeniu a na tento účel umožniť prevádzkovateľovi udržiavať voľný pruh pozemkov (bezlesie) v šírke 4 m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej z vonkajšej strany nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podporného bodu)

- ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane je 2 m
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla:
  - 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
  - 3 m pri napätí nad 110 kV
- v ochrannom pásme vonkajšieho podzemného elektrického vedenia a nad týmto vedením je zakázané:
  - zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky, vysádzať trvalé porasty a používať osobitne ťažné mechanizmy
  - vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky, prípadne sťažiť prístup k elektrickému vedeniu
- ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36:
  - s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
  - s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
  - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- v ochrannom pásme elektrickej stanice je zakázané vykonávať činnosti, pri ktorých je ohrozená bezpečnosť osôb, majetku a spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky elektrickej stanice (ÚPD M.,2008).

Zásobovanie plynom

Zdrojom zemného plynu pre obec Podbiel je „Oravský VTL plynovod" Dlhá nad Oravou - Trstená - Liesek DN 200, PN 40 a následná VTL prípojka DN 100 s regulačnou stanicou plynu RS 3000 m3/h Podbiel. RS zásobuje zemným plynom spoločnú STL sústavu do 0,3 MPa obce Podbiel, Oravský Biely Potok Habovku a Zuberec. Z RS Podbiel je vyvedený hlavný STL rozvod DN 110, miestny rozvod plynu do 0,3 MPa je realizovaný potrubím LPE DN 90, 63 a 50. Odberatelia plynu sú na miestne STL plynovody pripojení cez domové regulátory STL/NTL s výstupným pretlakom (ÚPD Podbiel, 2008, s.50-66).

Výrobným materiálom potrubia je oceľ. Rozvodová sieť v súčasnosti pokrýva požadovanú spotrebu plynu. Pre každého odberateľa zemného plynu je zriadený vlastný STL domový regulátor. Miestne stredotlaké plynovody sú realizované z oceľového a polyetylénového potrubia, podľa podmienok STN 38 6413. Toto riešenie umožňuje pri minimálnych svetlostiach prepravu značných množstiev plynu na veľké vzdialenosti za priaznivých tlakových pomerov. Miestne plynovody sú vedené v telesách komunikácií a v zelených pruhoch v súbehu s miestnymi komunikáciami. V niekoľkých prípadoch došlo ku križovaniu plynovodu s miestnou komunikáciou. Odberatelia zemného plynu sú zásobovaní z miestnej stredotlakej siete a stredotlaké prípojky priamo cez stredotlaké prípojky a domové regulátory.

Ochranné pásma

- ochranné pásmo plynovodu v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 56 vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
- 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
- 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm
- 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa
- 8 m pre technologické objekty
- bezpečnostné pásmo plynovodu v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 57 vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
- 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území
- 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm
- 50 m pri regulačných staniciach, filtračných staniciach, armatúrnych uzloch určí v súlade s technickými požiadavkami prevádzkovateľ distribučnej siete pri plynovodoch
- s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe (ÚPD M.,2008).

Zásobovanie teplom

V riešenom území je vzhľadom na prevažný spôsob využívania územia (bývanie) logicky predurčený aj spôsob zásobovania teplom. Územie je z pohľadu zásobovania teplom riešené kombinovaným spôsobom. Hlavný spôsob zásobovania sú lokálne zdroje tepla na zemný plyn a pevné palivo - prevažne na atmosferické spaľovanie drevnej hmoty. Tretie najčastejšie využitie zdroja tepla je elektrické vykurovanie (akumulačné). Ďalšími zdrojmi energie sú v zanedbateľnej miere propán (najmä technologické účely – varenie). Väčšina objektov má inštalovaný

kombinovaný spôsob vykurovania, najčastejšie v kombinácii zdroja tepla kotol na drevo / plynové (elektrické) vykurovanie. Uvedené kombinácie sú riešené pre vykurovanie aj pre ohrev TÚV.

Najviac bytov v obci Podbiel je v súčasnosti vykurovaných prostredníctvom iného typu a ústredného lokálneho kúrenia (229). Tento typ vykurovania je využívaný pri rodinných domoch. Iný typ vykurovanie využíva cca. 43 bytov.

Obývané byty podľa typu kúrenia			
ústredné diaľkové	ústredné lokálne	iný	bez kúrenia
6	229	43	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

V súvislosti s využívaným zdrojom energie je najväčší počet bytov zastúpených plynom – 197 a pevným palivom – 84 bytov. Elektrickú energiu na vykurovanie využíva 10 bytov.

Obývané byty podľa zdrojov energie					
plyn	elektrina	kvapalné palivo	pevné palivo	iný	žiadny
197	10	0	84	2	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Riešené územie spadá do oblasti s vonkajšou výpočtovou teplotou - 18 ° C v zmysle STN 060210 a STN 383350, so strednou dennou teplotou v januári (najchladnejší mesiac) mínus 4,0°C, dĺžkou vykurovacej sezóny 239 dní a strednou teplotou vykurovacieho obdobia + 2,9°C, má plne decentralizovaný systém zásobovania teplom. Existujúce väčšie zdroje tepla s použitými palivami: v ZŠ (hnedé uhlie), OcÚ (zemný plyn), nákupné stredisko (zemný plyn), Oravan (zemný plyn) sú použiteľné len pre potrebu vlastných objektov. Ostatné objekty vybavenosti potrebu tepla riešia menšími zdrojmi, prevažne s palivom zemný plyn. Celková potreba tepla v obci je riešená prevažne na báze spaľovania zemného plynu, čo predstavuje z celkovej potreby tepla 77,6%. Ostatná potreba sa pokrýva pevnými palivami na cca 21,0% a zvyšok potreby 1,4 % elektrickou energiou a inými palivami. Bytová zástavba má potrebu tepla na 84,2% riešenú z tepelných zdrojov ústredného a etážového vykurovania - 4,1% z elektrickej energie a zvyšok je zabezpečovaný z lokálnych zdrojov tepla.

Miestny rozhlas

V súčasnosti má obec vybudovaný bezdrôtový rohlas. Reproduktory sú rozmiestnené tak, aby nevznikali zázneje. Vedenie je na oboch koncoch chránené proti podpätiu bleskoistkami. Z hľadiska funkčnosti bude plne vyhovovať aj v ďalšom období až do času, pokiaľ odovzdávanie informácií v obci nebude na báze miestnej výmeny informácií z centra na Obecnom úrade. V súčasnosti neplní svoju funkciu.

Televízia

V obci je príjem televízneho signálu Slovenskej televízie zabezpečovaný televíznym prekrývačom DVB. Signál ku koncesionárom sa dostáva na kvalitnej digitálnej úrovni. Ďalším zdrojom TV signálu je Satelitné vysielanie. V obci je príjem štandardných programov STV1, STV2 , JOJ, JOJ Plus, Waw.

Telekomunikácie

Telefonizácia obce Podbiel je zabezpečená z digitálnej ústredne. Digitalizácia územia je schopná pokryť ďalšie požiadavky na nové telefónne prípojky v obci. Na túto ústredňu sú pripojení digitálni účastníci využívajúci sieť služieb ADSL ako aj hlasovej komunikácie atď.. V súčasnosti je k dispozícii 1 digitálna telefónna ústredňa s dostatočnými užívateľskými prípojkami. Okrajová časť jestvujúcej vzdušnej telefónnej siete v obci je nevyhovujúca po stránke fyzického a morálneho opotrebovania rozvodov MTS. Rozvoj mobilnej telekomunikačnej siete zabezpečujú v súčasnosti 4 operátori a to Orange Slovensko, a.s. Bratislava, spoločnosť T – mobile, 4ka a O2. Tieto spoločnosti majú po území Slovenska rozmiestnené svoje základňové, prenosové a centrálne stanice podľa vlastných navrhnutých koncepcií rozvoja týchto spoločností, za pomoci ktorých zabezpečujú pre svojich užívateľov pokrytie signálom GSM v pásme 900 a 1800 MHz. Územie obce Podbiel nie je plošne pokryté signálom GSM prevádzkovateľov tejto mobilnej siete. Do budúcna je potrebné so zlepšením pokrytia, nakoľko to predstavuje len cca. 60 až 70 %.

Pošta – V obci sa nachádza prevádzka Slovenskej pošty.

Poskytovanie poštových služieb pre obyvateľstvo zabezpečuje zriadená poštová prevádzka v združenom objekte OcÚ, organizačne začlenená pod Regionálne poštové centrum (RPC) Liptovský Mikuláš, ktoré je riadené ústredím Slovenskej pošty a.s. Telekomunikačné služby sú zabezpečované digitálnou ústredňou, umiestnenou vo vlastnom telekomunikačnom objekte, pripojenou optickým káblom na ústredňu Tvrdošín. Riešeným územím prechádza trasa optického kábla na smere Dolný Kubín – Tvrdošín – Podbiel - Zuberec. V obci je zriadených 195 hlavných telefónnych staníc, z toho bytových 128 HTS a nebytových 67 HTS (ÚPD Podbiel, 2008, s.66-70).

Ochranné pásma

1. ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách č. 610/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov (ÚPD M.,2008).

Verejné osvetlenie
Verejné osvetlenie je vybudované novodobými osvetľovacími zdrojmi, uchytenými na stĺpoch NN siete. Rozvod pre verejné osvetlenie je vybudovaný ako vzdušný. Osvetlenie ciest, komunikácií a verejných priestranstiev je vybudované sodíkovými vývojami, ktoré sú pomocou výložníkov uchytené na podperných bodoch vzdušnej sekundárnej siete NN. Rozvod medzi svietidlami je vodičom AlFe, ktorý slúži ako fáza VO vzdušnej sekundárnej siete nn. Ovládanie VO je centrálne prostredníctvom impulzných káblov z RVO pri transformátorových staniciach. Pre navrhovanú výstavbu je potrebné budovať verejné osvetlenie LED svietidlami, ktoré budú upevnené na bezpäticových osvetľovacích stožiaroch. Rozvod medzi svietidlami bude káblom CYKY 4B x 10 mm2 , uloženým v zemi. Ovládanie navrhovaného osvetlenia napojiť pomocou impulzného kábla na centrálny impulz VO obce.

Odvádzanie dažďových vôd
S budovaním oddelenej dažďovej kanalizácie sa v nových rozvojových plochách ani v miestnych častiach s navrhovanou splaškovou kanalizáciou neuvažuje. Väčšina dažďových vôd by sa mala zachytávať na súkromných pozemkoch a prípadne využívať na polievanie. Voda zadržaná v území prispeje k zachovaniu potrebnej vlhkosti, nevyhnutnej pre rast sídelnej vegetácie. Za týmto účelom by mal byť stanovený záväzný regulatív minimálneho podielu nespevnených plôch. Odvod dažďovej vody z komunikácií sa navrhuje prostredníctvom vsakovacích jám na okrajoch komunikácií. V prípade potreby zriaďovania väčších spevnených plôch (napr. odstavných a manipulačných plôch) by sa mali preferovať priepustné povrchy vytvorené zo zatrávňovacích tvárnic alebo zámkovej dlažby. Vody z povrchového odtoku z nezastavaných plôch sa budú odvádzať povrchovými rigolmi do vodných tokov. Technické riešenie dažďových rigolov, ako aj výpočet dimenzie a množstva dažďových vôd, bude predmetom riešenia v podrobnejšej dokumentácii.

Civilná ochrana obyvateľstva
V obci v súčasnosti nie sú vybudované nijaké väčšie špeciálne zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou. Ukrytie obyvateľov je riešené formou jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne. Väčšia časť objektov v obci je podpivničená, pivničné priestory slúžia pre ukrytie obyvateľstva. V rámci navrhovaných rozvojových plôch určených pre obytnú výstavbu sa ukrytie obyvateľstva bude riešiť v pivničných priestoroch obytných objektov, príp. zariadení občianskej vybavenosti.

Požiarna ochrana
Obec má v súčasnosti fungujúci dobrovoľný hasičský zbor. Požiarny zbor, ktorý plní úlohy súvisiace so zdolávaním požiarov a vykonávaním záchranných prác pri živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach je alokovaný v aj meste Tvrdošín. Navrhovaná sieť zberných a obslužných komunikácii v zastavanom území mesta umožni optimálny pristúp požiarnej techniky do všetkých jej časti a k jednotlivým objektom. Zásobovanie požiarnou vodou v nových lokalitách bude riešené z verejnej vodovodnej siete z požiarnych hydrantov.

Cintoríny
Pochovávanie na území obce sa realizuje len na cintoríne. V obci sa územie akceptuje ako jeden pochovávací obvod. Nachádza sa tu 1 cintorín. Do priestoru cintorína sa navrhuje umiestnenie kontajnerov menšieho typu, s ktorým by neboli problémy pri odvoze. V cintoríne sa odporúča

realizovať výsadba estetickej parkovej zelene. Obec neplánuje rozšírenie plochu cintorína. Plochu cintorína tvoria ucelené pozemky. V areáli sa nachádza aj dom smútku.

2.4. DOPRAVA

Doprava predstavuje jeden z kľúčových faktorov rozvoja obce Podbiel, pričom sama o sebe nie je cieľom, ale prostriedkom hospodárskeho rozvoja a predpokladom k dosiahnutiu sociálnej a regionálnej súdržnosti. Rezort dopravy si v súlade so zásadami trvalo udržateľného rozvoja vytýčil v rámci dopravnej politiky SR globálny cieľ, ktorým je trvalo udržateľná mobilita. Môžeme ju definovať ako dlhodobé zabezpečenie neustále narastajúcich prepravných potrieb spoločnosti (prepravy tovarov a osôb) v požadovanom čase a kvalite, s maximálnou efektivitou, pri súčasnom znižovaní negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie a zdravie obyvateľov.

Cestný a železničný dopravný systém sprostredkúva dopravné vzťahy, ktoré svojou úrovňou a dopravným významom presahujú sídelnú úroveň. Priemet týchto dopravných vzťahov do územia možno hodnotiť z pohľadu väzieb širšieho územia k sídlu.

Riešeným územím prechádza železničná trať tretej kategórie Trstená – Kraľovany, ktorá je nezávislej trakcie a bola vybudovaná na max. rýchlosť 50 km/hod a nápravový tlak 20 Mp. Na území obce je trať vedená v súbehu s riekou Oravou a spoločne s cestou I/59 tvoria hlavný dopravný koridor riešeného územia a aj celej Oravy. V smere na Trstenú od Podbiela vzdialenú 14 km (podľa knižného cestovného poriadku), je najbližšia železničná stanica Nižná vzdialená 4 km podľa KCP. Opačným smerom je najbližšou železničnou stanicou Oravský Podzámok (15 km podľa KCP). Najbližšia zastávka týmto smerom je Krivá vzdialená 3 km. Najvýznamnejšou komunikáciou v riešenom území je cesta I/59, ktorá je vedená v údolí rieky Orava. V zastavanom území obce Podbiel má cesta I/ 59 smerovanie ZJZ – VSV. Skelet pozemných komunikácií v území dopĺňajú cesta II/584 a cesta III/059026. Cesta II/584 má začiatok v centre obce Podbiel, kde sa pripája na cestu I/59 úrovňovou križovatkou. Táto križovatka tvorí rozhranie dvoch sčítacích úsekov na ceste I/59 (s.ú.č. 90770 a 90780) a súčasne sa tu začína aj sčítací úsek č.93910 na ceste II/584, ktorý končí v Habovke, v križovatke s cestou III/520019. Cesta II/584 a ďalej pokračuje cez obec Zuberec a vo Vyšnom Hutnianskom sedle pod Bielou skalou opúšťa územie obce aj okresu Tvrdošín a z Oravy prechádza na Liptov, cez Liptovskú Sielnicu a Liptovský Mikuláš až do Demänovskej doliny do strediska Jasná, kde je fyzicky ukončená. Cesta III/059026 je na nadradenú cestu I/59 pripojená v zastavanom území obce Podbiel prostredníctvom križovatky s nevyhovujúcim usporiadaním (ÚPD Podbiel, 2008, s.50).

Štátne komunikácie
Cestná doprava je dominantná v preprave osôb, najmä v ich dochádzke do zamestnania. K.ú. obce prechádza cesta 1. triedy číslo 59. Táto cesta tvorí hlavnú zbernú komunikáciu v katastrálnom území obce, prostredníctvom ktorej má obec dobré prepojenie s okolitými obcami, ako aj administratívnymi centrami hierarchicky vyšších územných celkov - Tvrdošín a Dolný Kubín.

Miestne komunikácie
Miestne a účelové komunikácie tvoria doplňujúcu dopravnú sieť v obci. Takmer v celom rozsahu sa pripájajú na hlavnú dopravnú os a svojím charakterom obslužných komunikácií zabezpečujú spolu s upokojenými ulicami prístup takmer ku všetkým jestvujúcim objektom a častiam. Celú cestnú sieť v intraviláne i v extraviláne katastrálneho územia dopĺňajú poľné cesty spevnené a nespevnené. Komunikácie v rozvojových lokalitách budú pozostávať z nových účelových a obslužných komunikácií a ostatných miestnych komunikácií upokojených. U jestvujúcich komunikácií obojsmerných je potrebné dodržať minimálnu šírku jazdného pruhu 2,75 m, t.j. celkovú šírku vozovky min. 5,5 m. Novonavrhované miestne obslužné komunikácie budú zrealizované vo funkčnej triede C2, C3 a D1 v kategórií MO a MOU, 6,5/40, MO 4,5/30. U komunikácií, kde priestorové pomery nedovoľujú cestu upraviť na požadovanú šírku pre obojsmerné komunikácie alebo svojím charakterom nevyžadujú rekonštrukciu (ulice na konci zástavby), je nutné preradenie do kategórie upokojených komunikácií funkčnej triedy D1 potrebnej šírky, s patričným dopravným značením s prednosťou chodcov (20 km/hod.) – obytná zóna. V prípade zaslepenia trás je na ich konci nutné dodržať obratiská v zmysle platných noriem V samotnej obci sú miestne komunikácie šírky od 3,0 m do 6,0 m s asfaltovým krytom v kategórii MO 6,5/30. Sú z väčšej časti opravené. V novonavrhovaných lokalitách sú

komunikácie riešené v kategórii MO 6,5/40, alebo MO 6,5/30. Upokojené komunikácie sú riešené v kategórii MOU 4,5/30. Miestne komunikácie si vyžadujú rekonštrukciu.

Hromadná doprava
Autobusová doprava je realizovaná SAD Zilina. V intraviláni obce sú budované jednostranné a obojstranné zastávky SAD s dostupnosťou do 500 m.

Železničná doprava
V katastrálnom území obce Podbiel je zriadená železničná stanica slúžiaca preprave osôb. Zastávka sa nachádza na druhom brehu rieky Orava v smere na obec Krivá. Obcou prechádza železničná trať na druhom brehu rieky Orava v smere na obec Krivá. Obcou prechádza železničná trať č. 181.

Nemotoristická doprava
Pozdĺž hlavnej cesty sú vybudované chodníky. Miestne komunikácie napájajúce sa na cestou I. triedy chodníky vybudované majú čiastočne. Najviac frekventovanými miestami sú okolie obecného úradu a cintorína, v miestach maloobchodného predaja a zastávok hromadnej automobilovej dopravy, ktoré je potrebné v rámci rozptylových plôch a bezbariérových trás doplniť a patrične upraviť. Frekventovaným miestom je rovnako okolie železnižnej zastávky. Vo všetkých rozvojových lokalitách je potrebné vybudovať nové chodníky v súlade s STN. V nových lokalitách IBV je možné budovať chodníky jednostranne. Všetky chodníky a spevnené plochy vrátane ich križovania s trasami motorovej aj nemotorovej dopravy musia byť riešené tak, aby zabezpečovali bezpečný pohyb pre osoby so zníženou schopnosťou pohybu a orientácie. V zastavanom území tak ako to dovoľujú šírkové pomery v území, sú navrhované jednosmerné cestičky pre cyklistov pozdĺž existujúcich miestnych komunikácií smerujúcich zo stredu obce – obecný úrad, pokračujúc smerom k cieľom v prírode, v okolí obce.

Parkovanie
V súčasnosti sú v obci vybudované parkoviská pri OcÚ, športovej infraštruktúre, školstve a Kultúrnom dome. Parkovanie je možné aj pozdĺž hlavnej cesty I triedy v blízkosti obchodných jednotiek a občianskej vybavenosti. V budúcnosti je potrebné parkoviská riadne vymedziť a vyznačiť odstavné státia. Statická doprava v sebe zahŕňa nielen umiestnenie vozidla mimo jazdné pruhy komunikácie po dobu návštevy, nákupu (krátkodobé parkovanie, do 2 hod.), či zamestnania (parkovanie dlhodobé, nad 2 hod., v obci zastúpené pomenej vzhľadom na skutočnosť, že hlavný pracovný trh sa nachádza mimo územia obce), ale aj v čase kedy sa vozidlo nepoužíva (odstavenie vozidla). Parkovanie v obci je v súčasnosti organizované v dvoch formách, jednou je parkovanie mimo jazdných pruhov, ale na vozovke, druhou je parkovanie na vyhradených parkovacích plochách (obecný úrad, obchodné jednotky). Odstavenie vozidiel sa zabezpečuje, v prípade individuálnej bytovej zástavby na vlastnom pozemku, buď v jednotlivo stojacich, alebo vstavaných garážach, alebo mimo vlastného pozemku.

Cyklistická doprava.
V obci sú čiastočne vybudované samostatné cyklistické ani cykloturistické trasy. Cyklistické trasy je potrebné vybudovať v obci v súbehu s chodníkmi, pokiaľ to priestorové podmienky umožnia a pozdĺž koryta rieky Orava, prípadne smerom na atraktívnejšie lokality pohoria Oravská Magura prípadne smerom na Západné Tatry.

Letecká doprava
Zariadenie na prevádzku leteckej dopravy sa v obci nenachádza. Najbližšie dopravné letisko sa nachádza v Žiline.

2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Katastrálne územie obce Blahová tvorí z hľadiska prírodných hodnôt a ekologickej stability krajiny tri zhruba homogénne pásma. Prvým je kompaktné pásmo lesov na ktoré nadväzuje pásmo ornej pôdy a obytnej zóny obce, inak obklopuje obec poľnohospodárska krajina a vodné plochy rieky Orava a Studený potok. Obec v hierarchii predstavuje najnižší, ale základný prvok ochrany prírody. Potreba napĺňať enviromentálne ciele vyplýva aj zo samotnej alokácie obce. Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení n. predpisov legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva,

charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín.

Ochrana prírody a krajiny

Na území katastra obce Podbiel sa nachádza lokalita NATURA 2000.

Názov : Orava
Kód územia : SKUEV0243
Kraj : ŽILINSKÝ KRAJ
Rozloha : 420,69 ha
Správca územia : CHKO Horná Orava

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany
91E0* Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy
3220 Horské vodné toky a bylinné porasty pozdĺž ich brehov
3260 Nižinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu Ranunculion fluitantis a Callitricho-Batrachion
9110 Kyslomilné bukové lesy
9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany
hlavátka podunajská Hucho hucho
hlaváč bieloplutvý Cottus gobio
kunka žltobruchá Bombina variegata
mlok karpatský Triturus montandoni
vydra riečna Lutra lutra
podkovár malý Rhinolophus hipposideros
uchaňa čierna Barbastella barbastellus
netopier obyčajný Myotis myotis
korýtko riečne Unio crassus
kolok vretenovitý Zingel streber
mlynárik východný Leptidea morsei
hrúz fúzatý Gobio uranoscopus

Navrhované menežmentové opatrenia
Protierózne, vodohospodárske, protilavínové, brehoochranné a protideflačné opatrenia
Obnova zdroja potravy (zarybňovanie)
Simulácia inundačných procesov
Revitalizácia tokov, obnova prívodných kanálov, mŕtvych ramien za účelom zavodnenia mokraďových biotopov
Opatrenia na zlepšenie kvality vôd

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území
Cesty I. až III. triedy
Účelové komunikácie
Mosty, nadjazdy, tunely, nadchody a podchody na cestách I. až III. triedy
Zriadiť rybochovné zariadenie
Výkon rybárskeho práva - lov rýb
Manipulácia s vodnou hladinou
Malé vodné elektrárne
Údržba brehových porastov (oprávnenie správcu toku), nad 1000 m dĺžky
Terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery
Umiestnenie zariadenia na vodnom toku alebo inej vodnej ploche nesúžiacej plavbe alebo správe vodného toku alebo vodného diela
Úpravy tokov, priehrad, rybníkov a ochranných hrádzí

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia
Zriadiť rybochovné zariadenie ak predmetom ochrany v CHÚV je príslušný vodný tok
Ťažba pieskov
Úpravy tokov, priehrady, rybníkov a ochranných hrádzí
Ťažobné vrty na geotermálne vody v prípade ich vypúšťania do toku nad územím
Malé vodné elektrárne
Úpravne vody, miestna kanalizačná sieť a čistiarne odpavých vôd
Skládky odpadu
Terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery (www.sopsr.sk, 20.12.2016).

Kataster obce Podbiel sa nachádza mimo veľkoplošných chránených území a z väčšej časti tu platí 1. stupeň územnej ochrany (tzv. všeobecná ochrana) podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Medzi maloplošné chránené územia, ktoré sa v tomto katastrálnom území nachádzajú, patrí Chránený areál Rieka Orava a Národná prírodná rezervácia Bielska skala. V Chránenom areáli rieka Orava platí 4. stupeň územnej ochrany podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Samotná rieka spolu so sprievodnou vegetáciou pozdĺž nej predstavuje časť riečneho ekosystému podhorského charakteru na severnom Slovensku, patriaceho z hľadiska biodiverzity a pôvodnej bioty, ako aj z hľadiska prirodzeného charakteru abiotických zložiekk najzachovalejším a najvýznamnejším ekosystémom svojho druhu v strednej Európe. Na rieke Orave (od Tvrdošína po ústie do Váhu) a jej prítokoch sa udržala vysoká koncentrácia cenných prírodných fenoménov.

Súčasne rieka Orava patrí do európskej sústavy chránených území NATURA 2000 pod kódom SKUEV0243 Rieka Orava. Predmetom ochrany na rieke Orava sú tieto biotopy európskeho významu: lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy (kód 91E0*), horské vodné toky a bylinné porasty pozdĺž ich brehov (kód 3220), nižinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu Ranunculion fluitantis a Callitricho-Batrachion (kód 3260), kyslomilné bukové lesy (kód 9110), bukové a jedľové kvetnaté lesy (kód 9130).

Z európsky významných druhov sa na rieke Orava vyskytujú tieto druhy: hlavátka podunajská (Hucho hucho), hlaváč bieloplutvý (Cottus gobio), kunka žltobruchá (Bombina variegata), mlok karpatský (Triturus montandoni), vydra riečna (Lutra lutra), podkovár malý (Rhinolophus hipposideros), uchaňa čiena (Barbastella bcirbastellus), netopier obyčajný (Myotis myotis), korýtko riečne (Unio crassus), kolok vretenovitý (Zingel streber), mlynárik východný (Leptidea morse), hrúz fúzatý (Gobio uranoscopus).

Rieka Orava s brehovými porastami a s niektorými prítokmi je zaradená od roku 1998 do Zoznamu medzinárodne významných mokradí ako Ramsarská lokalita Rieka Orava a jej prítoky.Celý riečny systém rieky Orava s jej prítokmi s pobrežnou vegetáciou karpatských prípotočných jelšín s jelšou sivou a vysokobylinnými nivami sa vy značuje vysokou biologickou rozmanitosťou. Poskytujedočasné alebo trvalé životné podmienky viac ako 50 druhom vzácnych, ohrozených až kriticky ohrozených stavovcov a viacerým druhom bezstavovcov. Medzi vzácne a ohrozené rastlinné druhy tejto Ramsarskej lokality patria napr. vstavačovec májový (Dactylorhiza majalis), vstavačovec Fuchsov (D. fuchsii), kruštík močiarny (Epipactis palustris), bradáčik vajcovitolistý (Listera ovata), žltohlav európsky (Trollius altissimus). Zo živočíšnych druhov sa v území vyskytujú významné populácie pôvodných druhov rýb (23 taxónov) napr. ploská pásavá (Alburnoides bipunctatus), podustva severná (Condrostoma natus), lipeň tymiánový (Thymallus thymallus). Z bezstavovcov sú významné bentické druhy hmyzu. Mokraď má význam pre rozmnožovanie, zimovanie a ako migračná zastávka pre obojživelníky, vtáky, semiakvatické cicavce ako napr. vydra riečna (Lutra lutra). Rieka Orava predstavuje spolu s brehovými porastmi významný krajinný ekostabilizačný prvok a biotop i migračnú trasu vodných a pri vode žijúcich organizmov.

Predmetom ochrany v Národnej prírodnej rezervácii Bielska skala je ochrana tvarov reliéfu a rastlinných spoločenstiev s pozoruhodným výskytom astry alpínskej (Aster alpinus L.) v Oravskej vrchovine. Výmera vlastného územia je 15,05 ha. Keďže vNPR Bielska skala nebolo vyhlásené ochranné pásmo, je ním územie do vzdialenosti 100 m smerom von od hranice NPR a platí v ňom 3. stupeň územnej ochrany (§17 ods.7 zákona č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny).V zmysle R-ÚSES Tvrdošín (SAŽP, 2014) sa tu nachádzajú tieto prvky územného systému ekologickej stability: hydrický biokoridor nadregionálneho významu rieka Orava,terestrický regionálny biokoridor Búčie - Budín, terestrický regionálny biokoridor Tatry - Kopec - Budín, hydrický regionálny biokoridor Studený potok, biocentum regionálneho významu Bielska skala, biocentum regionálneho významu Červená skala viacero miestnych biokoridorov a biocentier.

V intraviláne obce evidujeme jeden chránený strom a to „Lipa pri bývalom pivovare".

V predmetnom území sa nachádza viacero genofondových plôch, ktoré sú lokalizované najmä v blízkosti rieky Orava. Na Správe CHKO Horná Orava evidujeme tieto:

Červená skala - GPRŽ - Podbiel - Významný prírodné - krajinársky prvok, do červená sfarbená skala, ktorá je súčasťou karpatského bradlového systému. Tvoria ju najmä vápence, ktoré vznikali v jure a kriede - pred 195 až 65 mil. rokov ako

hlbokomorské sedimenty. Je to významné nálezisko skamenelín (najmä amonitov - morských hlavonožcov) a charakteristický je výskyt skalných a sutinových biotopov. Vylúčiť výstavbu, zmenu kultúr.

Lužné lesy - rieky Oravy - GPRZ viac katastrov, vrátane Podbiela - Lužné lesy v okolí rieky Orava ako významný biokoridor živočíchov a miesto rozmnožovania viacerých vzácnych a ohrozených druhov vtákov. Vylúčiť výstavbu a zmenu kultúr, ťažbu štrkopieskov.

Studený potok - GPRZ - Zuberec, Habovka, Oravský Biely Potok, Podbiel, Nižná nad Oravou - Zachovalý podhorský vodný tok (s výnimkou intravilánov obcí), brehové a sprievodné porasty, lúky, mokrade. Vylúčiť výstavbu a zmenu kultúr, ťažbu štrkopieskov.

Starostlivosť o územie

Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno - historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Územné plánovanie je v súčasnosti upravené zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov. Územno - plánovacia dokumentácia je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie v obci. Základným nástrojom územného plánovania je územný plán obce. Územný plán obce je výsledok formálneho plánovania a je územnoplánovacím dokumentom v zmysle zákona č.50/1976 Zb. (zákon o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov) a v zmysle vyhlášky č.84/1976 Zb. (o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii) v znení neskorších predpisov. V súčasnosti obec Podbiel má spracovaný územný plán.

Ochrana ovzdušia

Na ochranu ovzdušia v obci pred potenciálnymi a reálnymi zdrojmi znečistenia slúži zákon 350/2015 Z. z.. o ochrane ovzdušia pred znečisťujúcimi látkami v znení neskorších predpisov. Upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania. V zákone sú definované znečisťujúce látky, zdroje znečisťovania, povinnosti právnických a fyzických osôb ako aj prevádzkovateľov zdrojov znečistenia ovzdušia, poplatky a pokuty za znečisťovanie ovzdušia. Definované sú veľké zdroje znečistenia ovzdušia ako technologické celky so súhrnným tepelným výkonom 50 MW alebo vyšším. V samotnom sídle sa výroba výrazne znečisťujúca ovzdušie nenachádza. Zdrojom znečistenia je priľahlé okresné mesto Tvrdošín a v ňom alokovaná priemyselná výroba. Nasledujúca tabuľka prezentuje produkciu chemických zlúčením v okrese v tonách.

Ochrana ovzdušia sa vykonáva v zmysle zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení zákona č. 318/2012 Z. z., zákona č. 180/2013 Z. z. a zákona č. 350/2015 Z. z.. Kategorizácia zdrojov znečistenia ovzdušia je v zmysle vyhlášky č. 410/2003 Z.z., ktorou sa dopĺňa vyhláška č. 706/2002 Z.z.

- Veľké zdroje : Technologické celky obsahujúce stacionárne zariadenia na spaľovanie palív so súhrnným tepelným príkonom 50 MW alebo vyšším ako 50 MW a ostatné osobitné závažné technologické celky.
- Stredné zdroje : Technologické celky obsahujúce stacionárne zariadenia na spaľovanie palív so súhrnným tepelným príkonom 0,3 až 50 MW, ostatné závažné technologické celky, ako aj lomy a obdobné plochy s možnosťou zaparenia, horenia alebo úletu znečisťujúcich látok, ak nie sú súčasťou veľkého zdroja znečistenia.
- Malé zdroje : Stacionárne zariadenia - domáce kúreniská a ostatné stacionárne zariadenia na spaľovanie tuhých palív s menovitým tepelným príkonom do 0,3 MW (podľa vyhlášky MŽP SR č. 144/2000 Z.z. o požiadavkách na kvalitu palív, o vedení prevádzkovej evidencie a o druhu, rozsahu a spôsobe poskytovania údajov orgánu ochrany ovzdušia).

Zdrojom znečistenia je okresné mesto Tvrdošín, Dolný Kubín a Ružomberok. Nasledujúca tabuľka prezentuje produkciu chemických zlúčením v okrese v tonách.

Produkcia v t na km2											
Okres Tvrdošín	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Tuhé emisie	0,31	0,40	0,37	0,37	0,37	0,40	0,37	0,39	0,39	0,39	0,38
Oxid siričitý	0,10	0,08	0,08	0,06	0,07	0,05	0,05	0,04	0,04	0,04	0,03
Oxid dusíka	0,15	0,16	0,14	0,14	0,14	0,16	0,15	0,15	0,15	0,14	0,15
Oxid uhoľnatý	0,51	0,67	0,63	0,58	0,58	0,73	0,50	0,51	0,52	0,51	0,48

Zdroj: DataCubes, 2016, ŠÚSR

Produkcia v t											
Okres Tvrdošín	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Tuhé emisie	148,0	191,0	177,9	176,9	177,0	192,4	178,1	186,1	185,5	185,1	182,2
Oxid siričitý	46,0	39,0	42,3	29,7	31,0	23,3	22,0	19,6	19,9	17,6	15,6
Oxid dusíka	71,0	75,0	69,9	65,3	66,0	75,5	73,2	71,7	72,2	68,8	71,1
Oxid uhoľnatý	245,0	320,0	305,5	279,0	278,0	349,6	238,4	244,5	247,2	243,3	228,6

Zdroj: DataCubes, 2016, ŠÚSR

Líniovým zdrojom znečistenie ovzdušia z automobilovej dopravy sú komunikácie – cesta I. triedy / 59 prechádzajúca stredom katastra obce. Na tomto úseku v čase zvýšenej dopravnej záťaže prichádza k zvýšeniu prašnosti a tiež emisií z dopravných prostriedkov. Územie tejto časti Žilinského kraja v tejto oblasti patrí z hľadiska čistoty ovzdušia k menej zaťaženým oblastiam ale nevyžaduje v tomto smere osobitnú ochranu. Vzhľadom ku všeobecne priaznivým klimatickým a mikroklimatickým pomerom, je územím veľmi dobre prevetrávaným, v dôsledku čoho dochádza k pomerne rýchlemu a účinnému rozptylu emitovaných znečisťujúcich látok.

Hlukové pomery z dopravy

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 40/2002 Z. z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami najvyššie prípustné hodnoty hluku z dopravy vo vonkajších priestoroch v obytnom území ciest I. a II. triedy, zberných mestských komunikácií a hlavných železničných ťahov sú povolené pre deň LA eq,p = 60 dB a v noci LA eq,p = 50 dB. Hlukové zaťaženie je sprievodným javom viacerých aktivít človeka. Hluková hladina 65 dB predstavuje hranicu, od ktorej začína byť negatívne ovplyvňovaný vegetatívny nervový systém. Zvýšená hladina hluku v obci Podbiel je predpokladaná pozdĺž štátnej cesty prechádzajúcej zastavaným územím I/59.

Odpadové hospodárstvo

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2016. Jedným zo základných nástrojov stratégie hospodárenia s odpadmi je vypracovanie „Programov odpadového hospodárstva". Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky vypracováva Ministerstvo životného prostredia a následne samosprávny kraj, obec a pôvodca odpadu. Obsah Programu odpadového hospodárstva je zostavený podľa požiadaviek § 2 až § 5 vyhlášky MŽP SR č. 310/2013 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch a zároveň zohľadňuje POH SR a POH Žilinského kraja. Ciele a opatrenia POH SR a POH Žilinského kraja, ktoré sa budú realizovať obcou, právnickými a fyzickými osobami sú preto rozpracované v záväznej časti POH obce Podbiel. Odpadové hospodárstvo zahŕňa všetky činnosti zamerané na predchádzanie a obmedzovanie vzniku odpadov, znižovanie ich nebezpečnosti pre životné prostredie, ako aj na nakladanie s odpadmi v súlade s platnými zákonmi. Nakladanie s odpadmi je definované ako zber odpadov, preprava odpadov, zhodnocovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov vrátane starostlivosti o miesto zneškodňovania.

Štatistické ukazovatele v oblasti nakladania s komunálnym odpadom prezentuje nasledujúca tabuľka.

Relatívne ukazovatele z oblasti nakladania s komunálnym odpadom v regióne											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mn. komun. odpadu (kg/obyv.)	286,68	285,21	295,95	301,79	313,45	317,31	329,14	311,56	308,86	308,05	321,45
Mn. zhodn. kom. odp. (kg/obyv.)	24,70	4,31	8,14	13,32	21,97	20,64	26,30	33,47	40,95	49,87	66,23
Mn. znešk. kom. odp. (kg/obyv.)	261,98	271,03	275,76	270,19	282,37	286,31	302,13	276,74	267,86	256,95	251,76
% zhodnoc. kom. odpadu	8,62	1,51	2,75	4,41	7,01	6,51	7,99	10,74	13,26	16,19	20,60
% zhodn. ko. odp. kompost. (%)	42,35	47,53	14,94	19,98	54,40	66,40	62,37	57,28	54,89	37,34	18,43
% zhod. kom. odp. ako druhot. s.	48,56	47,71	84,96	79,96	45,48	33,36	29,46	26,63	43,55	35,20	34,19

Zdroj: DataCubes, 2016, ŠÚSR

Separovaný zber využiteľných zložiek komunálneho odpadu je v súčasnosti organizovaný v rôznych formách, separované zložky budú využité ako druhotné suroviny. Likvidáciu komunálneho odpadu sa odporúča riešiť v súlade so širšími vzťahmi v kraji v náväznosti na zákon o odpadoch. V súčasnosti sa v riešenom území nenachádzajú rozsahom väčšie divoké skládky, je však nutné jednoduchou formou upozorňovať obyvateľov obce na likvidáciu odpadu formou jeho triedenia. V prípade separácie rozšíri aktivity o viaceré komodity.

Pôda

Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú pôdnu produkciu a jej environmentálne funkcie patria najmä zhutňovanie a acidifikácia pôd, neuvážené rekultivácie pôd, neúmerné meliorácie, nadmerná chemizácia, stále sa zvyšujúca erózia, zosuvy, divoké skládky a emisno – imisná kontaminácia pôd. Kontaminácia pôd prichádza do úvahy pozdĺž cesty I/59, skládky odpadu, v poľnohospodárstve a v lesnom hospodárstve pri manipulácii s ropnými produktami, hnojivami, pesticídmi. Kontaminácia pôd vplyvom dopravy sa riešila na celoštátnej úrovni zavedením bezolovnatých benzínov a katalyzátorov. Manipuláciu s rizikovými látkami upravujú rôzne predpisy.

Kontaminácia pôdy

Priamy vplyv na pôdy majú aj vertikálne inverzie s koncentráciou znečisťujúcich látok v prízemnej vrstve ovzdušia, ktoré vznikajú vo vlhkých ročných obdobiach v dôsledku výskytu stredne vysokých pohorí. Aj poľnohospodárska výroba môže spôsobovať degradáciu pôd (používaním ťažkých mechanizmov, kultivácia pôd pri nevhodnej vlhkosti pôdy, orba po spádnici, nesprávne osevné postupy, nevhodná a neprimeraná aplikácia chemických prípravkov), ktoré môžu spôsobiť kompakciu a eróziu pôd, acidifikáciu, salinizáciu, sodifikáciu pôd alebo úbytok pôdnej organickej hmoty.

Správa povodí

Právna starostlivosť o vodu je vymedzená v zákone č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení zákona č. 587/2004 Z. z. Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie.

Na území obce Podbiel sa nenachádzajú žiadni významní odberatelia povrchových či podzemných vôd. Z hľadiska kvantitatívnej vodohospodárskej bilancie stanovujúcej vzťah medzi zdrojmi vody a požiadavkami na vodu a zisteným požiadaviek krytia vodnými zdrojmi v obci je vo všetkých bilančných profiloch zaznamenaný aktívny bilančný stav.

Povrchové vody

Najvýznamnejším zdrojom znečistenia vôd v regióne sú to skladovacie objekty a manipulačné priestory lesníckych a poľnohospodárskych podnikov. V obci Podbiel je vybudovaná splašková kanalizácia.

Podzemné vody

Samotné podzemné vody sú významným spôsobom kontaminované hlavne prostredníctvom zrážkových a povrchových vôd a nadmernou dopravnou záťažou.

2.6. OBYVATEĽSTVO

Podkapitola obyvateľstvo prezentuje vývoj, štruktúru a predpokladaný vývoj do budúcna v oblasti ľudských zdrojov. Podrobná analýza je nevyhnutná na cielené plánovanie verejných služieb, ako aj komplexnej infraštruktúry. Nasledujúca tabuľka prezentuje počet obyvateľov bývajúcich v obci Podbiel k roku sčítania obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo v obci Podbiel (rok 2011 – SODB 2011)

	spolu	ženy	0-14	66+	15-65
obec Podbiel	1268	638	226	133	909

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

V roku 2011 žilo v obci celkovo 1268 obyvateľov, pričom žien bolo 638. Najväčšiu skupinu tvorili obyvatelia od 15 do 65 rokov. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru obyvateľstva obce Podbiel podľa vierovyznania v roku 2011. Obec je podľa kritéria vierovyznania homogénna s 1 dominantným vierovyznaním. Najväčšia časť obyvateľov sa hlásila k rímskokatolíckemu vierovyznaniu (90,85 %). Pri 4,54 % nebolo zistené vierovyznanie. Bez vyznania bolo 3,13 % obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Ukazovateľ	SODB 2011	%
Rímskokatolícke	1161	90,85
Evanjelické	5	0,39
Gréckokatolícka cirkev	1	0,08

nezistené	58	4,54
bez vyznania	40	3,13
Kresťanské zbory	2	0,16
Bahájske spoločenstvo	1	0,08

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 95,31 %, česká národnosť bola zastúpená 0,39 %. Pri 3,44 % nebola zistená národnosť.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti		
Ukazovateľ	SODB 2011	%
Slovenská	1218	95,31
nezistená	44	3,44
Poľská	1	0,08
Česká	5	0,39

Zdroj: www.statistics.sk

Demografia

Pre demografický vývoj je vo všeobecnosti charakteristický znižujúci sa prirodzený prírastok obyvateľstva a starnutie populácie. V prípade obce Podbiel bol zaznamenaný nárast počtu obyvateľov.

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)											
Obec Podbiel	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
k 1.1.	1258	1270	1264	1273	1278	1284	1270	1275	1268	1278	1277
k 30.6.	1269	1280	1252	1280	1277	1293	1273	1272	1273	1278	1280
k 31.12	1270	1264	1273	1278	1284	1295	1275	1268	1278	1277	1283
muži	632	628	626	629	634	641	633	634	638	640	647
ženy	638	636	647	649	650	654	642	634	640	637	636
Index	-	0,995	1,007	1,004	1,005	1,009	0,985	0,995	1,008	0,999	1,005
Priemer Ix											1,001

Zdroj: 20.3.2016, DataCubes, 2016

Počas sledovaného obdobia v priemere počet obyvateľov vzrástol o 1,02 %. Priemerný index dosiahol hodnotu 1,001, čo predstavuje priemerný ročný nárast o 0,1 %. K najvyššiemu nárastu došlo v roku 2013, kedy stúpol počet obyvateľov o 10 osôb. Rok s najväčším poklesom obyvateľstva bol rok 2011, kedy klesol počet obyvateľov o 20.

Prirodzený prírastok obyvateľstva

Nasledujúca tabuľka prezentuje prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva v okrese, ako aj prirodzený prírastok v obci Podbiel.

Prirodzený prírastok											
Obec Podbiel	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
okr. Tvrdošín HMPP	4,63	4,07	4,51	4,53	5,37	5,57	6,22	5,28	3,16	4,11	2,11
prirodzený prírastok	9	1	7	10	-1	8	4	4	7	8	-3
hrubá miera pr. prír.	7,09	0,78	5,59	7,81	-0,78	6,19	3,14	3,15	5,5	6,26	-2,34

Zdroj: 20.3.2016, DataCubes, 2016

Vývoj ukazovateľa hrubej miery prirodzeného prírastku obyvateľstva v okrese v sledovanom období vykazuje pozitívny trend. Počet živonarodených prekračuje v obci počet zomrelých obyvateľov takmer v každom oku okrem v roku 2009 a 2015. Najvyšší prirodzený úbytok bol zaznamenaný v rokoch 2005 a 2015.

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet živonarodených (hrubá miera) v okrese a vývoj počtu narodených za obec Podbiel. V medziročnom porovnaní možno sledovať stabilný trend, aj napriek zlej ekonomickej situácii začínajúcich rodín a s tým súvisiacim problematickým zabezpečením základných životných potrieb – bývanie. Rastový trend v okrese bol evidovaný do roku 2011, kedy hrubá miera dosiahla 12,87. Do roku 2015 klesol tento počet na 10,27. V súčasnosti je v obci pôrodnosť

stabilizovaná, ale bez možnosti identifikovania trendu. Najviac narodených bolo v roku 2008, 2007 a 2010.

Počet živonarodených											
Obec Podbiel	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
okr. Tvrdošín HM	11,82	11,98	11,35	11,93	12,41	12,78	12,87	12,21	10,41	11,48	10,27
narodení	14	16	17	23	14	17	11	13	15	15	14
živonarodení	14	16	17	23	14	17	11	13	15	15	13
hrubá miera živorod.	11,03	12,5	13,58	17,97	10,96	13,15	8,64	10,22	11,78	11,74	10,16

Zdroj: 20.3.2016, DataCubes, 2016

Štatistika počtu potratov v okrese vykazuje podobné tendencie, ako v prípade obecnej štatistiky. V priebehu sledovaného obdobia nie je možné identifikovať trend. Potrat sa v obci vyskytol náhodne, najviac v roku 2015.

Počet potratov											
Obec Podbiel	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
okr. Tvrdošín HM	2,39	2,05	1,99	2,35	2,64	2,16	1,59	2,2	2,3	1,61	2,05
potratovosť	1	1	3	3	4	0	2	3	4	4	6
hrubá miera potratovosti	0,79	0,78	2,4	2,34	3,13	0	1,57	2,36	3,14	3,13	4,69
index potratovosti	7,14	6,25	17,65	13,04	28,57	0	18,18	23,08	26,67	26,67	42,86
ukončené tehotenstvá	15	17	20	26	18	17	13	16	19	19	20
hrubá miera uk. tehot.	11,82	13,28	15,97	20,31	14,1	13,15	10,22	12,58	14,93	14,87	15,63

Zdroj: 20.3.2016, DataCubes, 2016

Počet zomretých v okrese vykazuje stabilný trend s miernym trendom nárastu. Počet kolíše okolo 7 na 1000 obyvateľov. Najvyšší počet bol zaznamenaný v roku 2015. V prípade obce Podbiel postupne sa počet zomretých postupne stabilizoval, aj keď je problematické určenie trendu. Kým v roku 2005 bolo evidovaných 5 zomretých, v roku 2015 bol ich počet 16. Najviac zomretých bolo evidovaných v roku 2006 a 2009 - 15.

Počet zomretých											
Obec Podbiel	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
okr. Tvrdošín HM	7,19	7,91	6,84	7,4	7,04	7,21	6,64	6,92	7,25	7,38	8,16
zomretí	5	15	10	13	15	9	7	9	8	7	16
hrubá miera úmrtnosti	3,94	11,72	7,99	10,16	11,75	6,96	5,5	7,08	6,28	5,48	12,5

Zdroj: 20.3.2016, DataCubes, 2016

Migrácia obyvateľstva

Migrácia obyvateľstva t.j. rozdiel medzi prisťahovanými a vysťahovanými obyvateľmi vykazuje negatívny vývoj. Rozhodujúci podiel na migrácii obyvateľstva v obci pripadá na občanov v produktívnom veku. V sledovanom období vykazoval migračný prírastok okresu negatívny trend vo všetkých rokoch sledovaného obdobia.

Saldo sťahovania											
Obec Podbiel	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
okr. Tvrdošín HM	-2,75	-3,14	-1,71	-1,09	-1,7	-1,39	-1,81	-2,45	-2,42	-3,3	-4,08
migračné saldo	3	-7	2	-5	7	3	1	-11	3	-9	9
hr. miera migr. salda	2,36	-5,47	1,6	-3,91	5,48	2,32	0,79	-8,65	2,36	-7,05	7,03

Zdroj: 20.3.2016, DataCubes, 2016

Migračný prírastok obyvateľstva v obci bol zaznamenaný v roku 2005, 2007, 2009 až 2011, 2013 a 2015. Nasledujúca tabuľka prezentuje absolútne hodnoty migrujúcich za obec Podbiel. Najvyšší počet obyvateľov migruje mimo územia. Malá časť obyvateľov sa vysťahovala mimo hraníc SR.

Migrácia obyvateľstva											
Obec Podbiel	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
prisťahovaní	17	23	22	12	16	13	19	10	17	12	12
vysťahovaní	14	30	20	17	9	10	18	21	14	21	3

Zdroj: 20.3.2016, DataCubes, 2016

V sledovanom období postupne počet vysťahovaných narastal (s poklesom v roku 2009 a 2015). Stúpajúca tendencia bola zaznamenaná hlavne v roku 2006 a 2012. V roku 2015 počet vysťahovaných klesol na hodnotu 3. Najväčší počet prisťahovaných bol zaznamenaný v roku 2006, 2007 a 2011 kedy sa do obce prisťahovalo 23, 22 a 19 obyvateľov.

Celkový prírastok

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj celkového prírastku na 1000 obyvateľov v okrese, ktorý je súčtom prirodzeného a migračného prírastku a absolútne hodnoty za obec. Celkový prírastok vykázal v okrese zápornú hodnotu len v roku 2015 sledovaného obdobia.

Celkový prírastok (- úbytok)											
Obec Podbiel	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
okr. Tvrdošín HM	1,88	0,93	2,8	3,44	3,67	4,19	4,41	2,84	0,75	0,8	-1,97
celkový prírastok	12	-6	9	5	6	11	5	-7	10	-1	6
hrubá miera celk. pr.	9,46	-4,69	7,19	3,91	4,7	8,51	3,93	-5,51	7,86	-0,78	4,69

Zdroj: 20.3.2016, DataCubes, 2016

Celkový prírastok v obci vykazuje nerovnomerný trend. K najvyššiemu prírastku došlo v roku 2005, kedy počet obyvateľov dosiahol hodnotu 12.

Počet sobášov a rozvodov

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu sobášov a rozvodov v okrese a sobášnosť a rozvodovosť v obci Podbiel. Rovnako, ako v prípade predchádzajúcich štatistík, je aj v tomto prípade problematické identifikovanie trendu. Na 1000 obyvateľov v okrese roku 2005 pripadalo 5,39. Do roku 2015 mierne stúpol počet na 5,47.

Počet sobášov											
Obec Podbiel	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
okr. Tvrdošín HM	5,39	5,75	5,85	6,26	5,62	4,8	5,97	5,92	5,36	5,21	5,47
sobášnosť	8	7	8	7	5	8	6	2	5	10	5
hrubá miera sobášnosti	6,3	5,47	6,39	5,47	3,92	6,19	4,72	1,57	3,93	7,83	3,91

Zdroj: 20.3.2016, DataCubes, 2016

V porovnaní s regionálnou štatistikou je sobášnosť v obci nižšia, ako v prípade okresu. Najviac sobášov bolo v obci evidovaných v roku 2014. V prípade rozvodovosti boli hodnoty odlišné. Vo všeobecnosti však možno povedať, že počet rozvodov sa vyvíja náhodne takmer v každom roku sledovaného obdobia.

Počet rozvodov											
Obec Podbiel	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
okr. Tvrdošín HM	1,07	1,21	1,57	0,59	1,14	1,41	1,54	1,14	1,19	1,05	0,94
rozvodovosť	2	5	3	1	0	2	5	1	0	1	1
hrubá miera roz.	1,58	3,91	2,4	0,78	0	1,55	3,93	0,79	0	0,78	0,78
index rozvodovosti	25	71,43	37,5	14,29	0	25	83,33	50	0	10	20

Zdroj: 20.3.2016, DataCubes, 2016

Hustota obyvateľov

Nasledujúca tabuľka prezentuje hustotu obyvateľov na km^2. Hustota obyvateľstva v obci je pod úrovňou Slovenska a okresu. Z dlhodobého hľadiska dochádza v obci k nárastu hustoty obyvateľstva. V roku 2005 dosiahla hustota hodnotu 65,78 a do roku 2015 stúpla na hodnotu 66,36.

Hustota obyvateľov na km2 k 31.12. podľa územie a rok											
Obec Podbiel	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
SR	109,87	109,95	110,08	110,26	110,5	110,75	110,09	110,28	110,4	110,51	110,61
okr. Tvrdošín	74,35	74,45	74,53	74,75	75,07	75,33	74,81	75,08	75,22	75,28	75,23
Obec Podbiel	65,78	66,35	64,90	66,36	66,20	67,03	65,97	65,91	65,99	66,23	66,36

Zdroj: 20.3.2016, DataCubes, 2016

Veková štruktúra obyvateľstva obce

Nasledujúca tabuľka predstavuje vývoj počtu obyvateľov podľa 5 ročných vekových skupín.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Spolu	1270	1264	1273	1278	1284	1295	1275	1268	1278	1277	1283
0	13	16	17	22	14	17	10	13	15	14	13
1-4	58	57	57	63	70	69	71	59	52	53	53
5-9	81	69	75	68	68	74	74	74	82	77	83
10-14	98	103	94	94	93	83	65	70	69	70	71
15-19	102	105	111	107	99	97	106	95	91	84	73
20-24	111	102	93	91	95	98	101	111	111	102	101
25-29	127	126	127	128	123	109	103	81	77	86	92
30-34	105	109	114	113	115	122	116	118	124	117	106
35-39	77	81	87	91	99	100	99	103	99	100	111
40-44	83	78	76	70	65	78	76	82	87	97	96
45-49	81	80	78	85	93	86	83	77	71	64	75
50-54	93	89	82	80	79	77	80	80	87	95	87
55-59	63	78	83	81	81	86	81	76	75	74	74
60-64	41	36	42	48	54	62	75	85	80	78	81
65-69	48	46	45	42	46	37	34	39	45	52	60
70-74	32	36	37	43	37	44	44	43	41	41	31
75-79	29	27	23	21	24	19	26	27	36	35	36
80-84	17	13	18	16	16	25	20	22	20	21	17
85-89	9	10	9	9	9	8	8	11	12	12	20
90-94	1	2	4	5	3	3	2	1	3	4	2
95-99	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1
100+	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0

Zdroj: 20.3.2016, DataCubes, 2016

2005

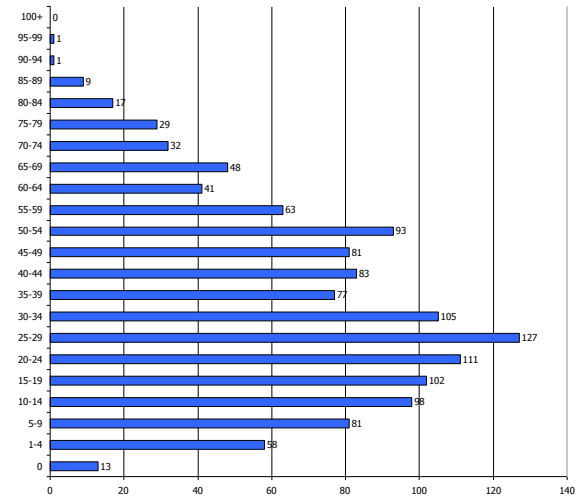

2015

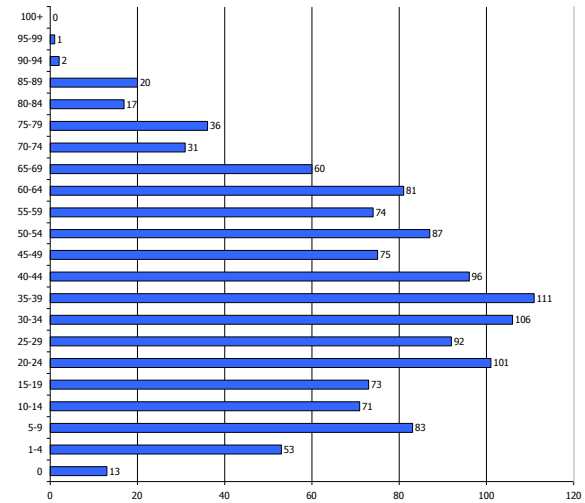

K najvyššiemu nárastu došlo vo vekových skupinách od 40 - 44 a 60 do 64. Sledovanie jednotlivých vekových skupín je dôležité z hľadiska formovania ponuky služieb a formovania infraštruktúry v obci Podbiel.

Prognózy

V prípade, že sa doterajší trend zachová, v nasledujúcich 11 rokoch by malo dôjsť k nárastu počtu obyvateľov. Do roku 2027 by mal počet obyvateľov stúpnuť na 1462.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Spolu	1324	1338	1353	1365	1379	1393	1407	1421	1434	1448	1462
0	13	12	12	12	11	11	11	10	10	10	9
1-4	56	56	55	54	54	53	53	52	52	51	50
5-9	80	81	82	82	83	84	85	85	86	87	88
10-14	74	75	77	79	80	82	83	85	87	88	90
15-19	78	75	73	71	70	67	66	64	62	60	58
20-24	105	105	106	106	106	107	107	108	108	109	109
25-29	93	97	99	101	103	106	108	110	113	115	117
30-34	119	120	121	122	122	123	124	124	125	126	127
35-39	115	117	120	121	123	125	127	129	131	133	135
40-44	94	96	98	100	102	104	105	107	109	111	113
45-49	70	69	68	67	65	64	63	61	60	59	58
50-54	85	85	85	85	85	86	86	86	86	86	86
55-59	77	79	80	82	84	85	87	89	91	92	94
60-64	85	86	88	90	92	94	96	98	100	101	103
65-69	62	64	67	68	70	72	74	76	78	80	82
70-74	41	41	42	42	42	43	43	43	44	44	44
75-79	35	36	37	38	40	41	42	43	44	45	46
80-84	22	23	23	24	24	25	25	26	26	26	27
85-89	15	16	17	17	18	19	20	20	21	22	22
90-94	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
95-99	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

2017

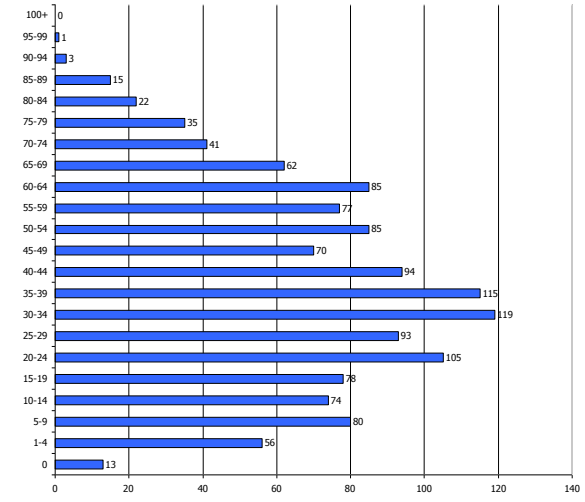

2027

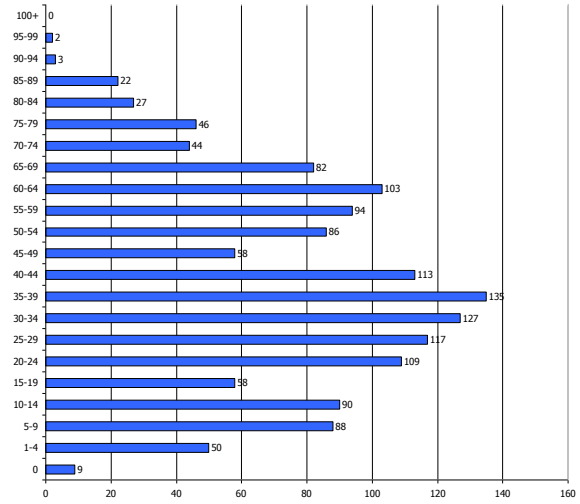

Ďalšie demografické charakteristiky

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu obyvateľov a predpokladaný vývoj podľa hlavných vekových skupín. Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v poproduktívnom veku. V skupine v poproduktívnom veku bol zaznamenaný výrazný nárast. Za 11 ročné obdobie stúpol počet obyvateľov o 30 osôb. V skupine v produktívnom veku bol zaznamenaný nárast o 13 obyvateľov. Počet obyvateľov v predproduktívnom veku zaznamenal pokles do roku 2015 o 30 obyvateľov.

Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín											
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Predproduktívny vek	250	245	243	247	245	243	220	216	218	214	220
Produktívny vek	883	884	893	894	903	915	920	908	902	897	896
Poproduktívny vek	137	135	137	137	136	137	135	144	158	166	167

Zdroj: 20.3.2016, DataCubes, 2016

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období

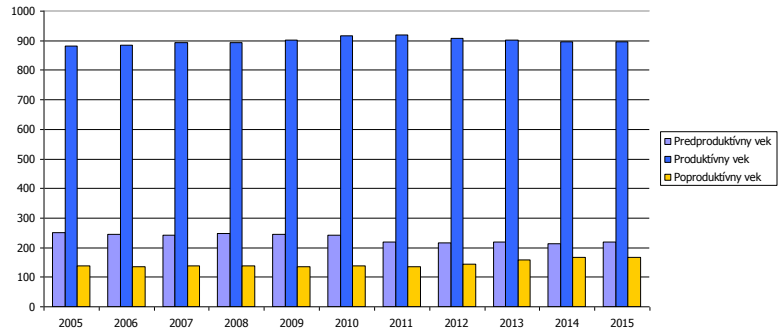

Ako prezentuje graf, za uvedených 11 rokov došlo k poklesu vo vekovej skupine predproduktívneho veku. Nasledujúca tabuľka prezentuje predpokladaný vývoj v hlavných vekových skupinách do roku 2027.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2027

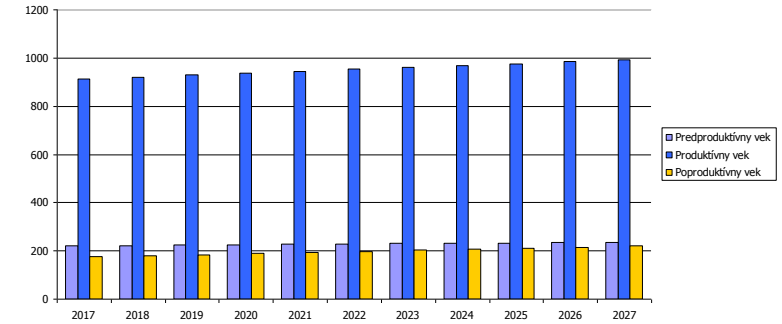

Do roku 2027 sa predpokladá nárast obyvateľov v každej skupine obyvateľov. Skupina v poproduktívneho veku by mala narásť v roku 2027 na 221.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2027											
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Predproduktívny vek	221	223	224	226	227	228	230	231	233	234	236
Produktívny vek	913	921	930	938	944	953	960	968	976	984	992
Poproduktívny vek	176	180	184	190	194	198	203	207	212	216	221

Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu od 35 do 39 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria obyvatelia od 15 do 19 rokov. Pokles v medziročnom porovnaní 2005 až 2015 bol zaznamenaný v skupine od 15 do 29 a 45 až 54.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku a pohlavia k 2005 a 2015			
Vek	2005	2015	rozdiel 2015 -2005
15-19	102	73	-29
20-24	111	101	-10
25-29	127	92	-35
30-34	105	106	1
35-39	77	111	34
40-44	83	96	13
45-49	81	75	-6

50-54	93	87	-6
55-59	63	74	11
60-64	41	81	40

Zdroj: http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/

Z ekonomického hľadiska je daná štruktúra vyhovujúca. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru ekonomicky aktívneho obyvateľstva podľa jednotlivých sektorov národného hospodárstva. Najviac obyvateľov je zamestnaných v terciárnom - 259 a sekundárnom sektore – výroba (241).

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo						
	spolu	odchádzajúci za prácou	prim. sektor	sekund. sektor	terc. sektor	hosp. domácnosti
obec Podbiel	595	479	48	241	259	326

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

Ako prezentuje tabuľka, pomerne veľká časť obyvateľov každodenne odchádza za prácou mimo obce Podbiel. Z celkového počtu ide ekonomicky aktívneho obyvateľstva ide až o 479 obyvateľov, čo tvorí 80,50 %.

Národnostná štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 95,31 %, česká národnosť bola zastúpená 0,39 %. Pri 3,44 % nebola zistená národnosť.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti		
Ukazovateľ	SODB 2011	%
Slovenská	1218	95,31
nezistená	44	3,44
Poľská	1	0,08
Česká	5	0,39

Zdroj: www.statistics.sk

2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ

V obci majú najvyšší podiel vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva občania s úplným stredným odborným vzdelaním (18,78 %) a bez školského vzdelania (18,86 %). Skupina bez školského vzdelania pripadá hlavne na deti bez ukončenej školskej dochádzky. Obyvatelia so stredným vzdelaním bez maturity tvorili 10,64 %.

Podrobná vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce v roku 2012		
dosiahnuté vzdelanie	počet	%
úplné stredné odborné (s maturitou)	240	18,78
vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	112	8,76
bez školského vzdelania	241	18,86
učňovské (bez maturity)	179	14,01
základné	194	15,18
stredné odborné (bez maturity)	136	10,64
úplné stredné všeobecné	36	2,82
nezistené	26	2,03
úplné stredné učňovské (s maturitou)	54	4,23
vysokoškolské bakalárske	32	2,50
vyššie odborné vzdelanie	13	1,02
vysokoškolské doktorandské	5	0,39

Zdroj: statistics.sk, 10.3.2016

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra nevyhovujúci pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v obci ďalej zvyšovať počet obyvateľov s úplným stredným vzdelaním a odborným vzdelaním s maturitou.

Vývoj nezamestnanosti

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet nezamestnaných v obci. V roku 2015 bolo v obci evidovaných 68 nezamestnaných. Miera nezamestnanosti v obci dosiahla hodnotu 7,59 %.

Nezamestnaní v obci											
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Podbiel	92	46	48	67	97	99	94	117	101	99	68
z toho ženy	49	21	20	28	41	40	46	62	52	47	32
Produktívny vek	883	884	893	894	903	915	920	908	902	897	896
Miera nezamestnanosti	10,42	5,20	5,38	7,49	10,74	10,82	10,22	12,89	11,20	11,04	7,59

Zdroj: 20.3.2016, DataCubes, 2016

Relatívny počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov v regióne prezentuje nasledujúca tabuľka.

Miera evidovanej nezamestnanosti podľa územie, pohlavie a rok v %											
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Slovenská republika	11,36	9,40	7,99	8,39	12,66	12,46	13,59	14,44	13,50	12,29	10,63
Žilinský kraj	9,33	7,03	5,55	6,20	10,89	10,86	11,91	12,79	12,51	10,91	8,86
Okres Tvrdošín	10,74	7,96	7,13	8,58	13,20	13,02	13,73	14,02	13,60	11,18	8,74
Muži	10,55	8,00	7,06	8,53	14,16	14,21	14,34	14,11	13,90	11,44	8,92
Ženy	10,98	7,92	7,22	8,65	11,87	11,33	12,88	13,90	13,18	10,81	8,49

Zdroj: ÚPSVAR, 2004-2014

Vyššia miera evidovanej nezamestnanosti bola v prípade mužskej populácie. V roku 2015 dosiahla úroveň 8,92 %. Najvyššiu úroveň dosiahla v roku 2011 (14,34 %). Najväčší počet nezamestnaných obyvateľov pripadal na skupinu vo veku od 35-49 a rizikovú skupinu nad 50 rokov. V tejto skupine podiel pomaly narastá. K znižovaniu podielu dochádza v prípade skupiny od 35 do 49 rokov, kedy do roku 2015 klesol podiel na 32,14 %.

Počet uchádzačov o zamestnanie podľa veku v %											
Okr. Tvrdošín	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
15-24	18,99	20,12	20,70	21,82	24,72	26,85	25,52	28,05	24,88	24,75	20,95
25-34	22,70	23,64	21,96	26,04	27,06	24,47	25,26	23,82	25,40	24,10	23,22
35-49	36,80	34,28	34,79	30,18	27,80	28,57	28,98	29,46	30,60	30,54	32,14
50 a viac	21,52	21,96	22,55	21,96	20,42	20,11	20,24	18,67	19,12	20,62	23,70

Zdroj: 20.11.2015, DataCubes, ŠÚ SR, 2015

Významným ukazovateľom na trhu práce je doba evidencie nezamestnaných obyvateľov. Najviac obyvateľov bolo evidovaných v skupine nad 24 mesiacov. Pomerne veľké skupiny tvorili aj nezamestnaní v skupine do 3 mesiacov.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj nezamestnanosti podľa vzdelanostnej štruktúry uchádzačov. Najväčšou skupinou je skupina obyvateľov s nižším stredným vzdelaním a úplným stredným odborným vzdelaním.

Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných v %											
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Zákl. a bez vzdel.	18,9	15,5	23,8	20,1	13,0	9,9	6,7	9,0	7,6	8,9	11,5
Nižšie stredné	45,1	47,0	39,3	42,9	43,5	45,4	41,9	48,1	47,9	44,8	37,2
Úplné stredné	30,4	31,5	30,1	30,9	36,2	37,0	40,7	33,3	34,1	37,2	39,7
Vysokoškolské	5,8	6,1	7,4	5,8	7,3	7,8	10,7	9,4	10,4	9,3	11,3

Zdroj: 20.11.2015, DataCubes, ŠÚ SR, 2015

Obyvatelia so základným vzdelaním sa podieľali na nezamestnanosti 11,5 %.

Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený ÚPSVaR ako verejnoprávna inštitúcia, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonáva politiku zamestnanosti. ÚPSVaR je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôsobovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou

rekvalifikácií, podporovanie vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti obec spolupracuje s ÚPSVaR v Tvrdošíne, pri vytváraní dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zachovania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných. Obec spolupracuje rovnako aj pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (APTP), v rámci ktorej sa pomocou nástrojov APTP predovšetkým podporuje vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi, ako aj obcou samotnou. Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci aktivačných prác a malých obecných služieb. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev.

Štruktúra zamestnanosti

Najširšia ponuka pracovných príležitostí je orientovaná na hospodársku základňu – prevádzky v meste Tvrdošín, Ružomberok a krajskom meste Žilina. V súčasnosti v rozhodujúcej miere ovplyvňujú trh práce v obci veľké, malé ale aj stredné podnikateľské subjekty a živnostníci, ktorí sú zameraní na všetky činnosti hospodárstva, či už vo výrobe priemyselnej, poľnohospodárskej, stavebníctve, obchodovaní, v službách. Významným vývojovo novým zdrojom pracovných príležitostí sa predpokladá sektor obchodu a služieb, najmä cestovného ruchu – v súčasnosti nie sú v dostatočnej miere využité prírodné danosti. Bez nových vonkajších impulzov nie je možné očakávať pozitívne zmeny a zvyšovanie zamestnanosti obyvateľov priamo v obci. V obci sú obyvatelia zamestnaní hlavne v malých výrobných rodinných prevádzkach a v službách. Vzhľadom na veľkosť obce je aj napriek tomu pracovný trh obmedzený.

ok. Tvrdošín	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Poľnohospodárstvo, lesníctvo …	3,74	5,98	7,14	8,97	8,66	8,38
Priemysel spolu	54,07	43,30	40,72	42,78	44,53	41,07
Priemyselná výroba	49,56	38,78	37,03	39,15	40,68	37,94
Dodávka elektriny, plynu, pa…	0,44	0,40	0,43	0,42	0,39	0,36
Dodávka vody; čistenie a odvod…	4,09	4,15	4,34	3,82	3,46	2,92
Stavebníctvo	4,14	2,98	2,82	2,83	2,67	2,53
Veľkoobchod a maloobchod; op…	5,34	7,45	13,00	10,48	10,61	10,60
Doprava a skladovanie	3,06	2,57	2,82	3,27	3,15	3,11
Ubytovacie a stravovacie služby	0,18	3,13	2,93	1,34	0,44	1,89
Informácie a komunikácia	0,53	2,96	0,98	1,53	1,29	1,03
Finančné a poisťovacie činnosti	0,63	0,45	0,53	0,55	0,57	0,64
Odborné, vedecké a technické činnosti	0,18	0,36	0,49	0,54	0,57	1,79
Verejná správa a obrana; povin…	15,76	11,78	9,93	7,19	6,78	7,00
Vzdelávanie	2,30	9,36	6,55	5,74	5,52	5,16
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	9,57	9,36	11,73	13,38	15,06	15,35
Umenie, zábava a rekreácia	0,18	0,22	0,29	0,34	0,13	0,65
Ostatné činnosti	0,46	0,38	0,39	0,48	0,50	0,50

Zdroj: DataCubes, ŠÚ SR, 2015,

V primárnom sektore sú zastúpené podnikateľské subjekty poľnohospodárskej výroby, kde okrem súkromne hospodáriacich roľníkov sa jej venujú poľnohospodárske organizácie. Pracovné príležitosti v obci sú prevažne v lesníctve, výrobe, doprave a komerčných službách, ktoré sa po reštrukturalizácii budú rozmáhať.

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru ekonomicky aktívneho obyvateľstva podľa jednotlivých sektorov národného hospodárstva. Najviac obyvateľov je zamestnaných v terciárnom - 259 a sekundárnom sektore – výroba (241).

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo						
	spolu	odchádzajúci za prácou	prim. sektor	sekund. sektor	terc. sektor	hosp. domácnosti
obec Podbiel	595	479	48	241	259	326

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

Ako prezentuje tabuľka, pomerne veľká časť obyvateľov každodenne odchádza za prácou mimo obce Podbiel. Z celkového počtu ide ekonomicky aktívneho obyvateľstva ide až o 479 obyvateľov, čo tvorí 80,50 %.

Pracovné príležitosti v obci sú prevažne v poľnohospodárstve, priemyselnej výrobe, doprave, verejnej správe, sociálnych a komerčných službách. Za regionálnu výrobnú zónu s intenzívnym vzťahom k obci Podbiel možno považovať Nižnú, Tvrdošín a Trstenú. Hlavným zamestnaním prevažnej väčšiny obyvateľov Podbiela bolo po celé stáročia poľnohospodárstvo spojené s chovom hospodárskych zvierat. Z plodín sa pestoval hlavne ovos, jačmeň, žito, ikrica, zemiaky, kapusta, burgyňa a osvedčil sa aj ľan. Od konca 19. storočia sa situácia zhoršuje. Narastá rozdrobenie poľnohospodárskej pôdy na malé parcely v súkromnom vlastníctve, problémy s nedostatkom pasienkov. V tridsiatych rokoch 20. storočia sa stretávame so snahami o povznesenie poľnohospodárstva. Realizovali sa až po roku 1945, kedy sa začínajú drobné parcely spájať a v roku 1950 vzniklo prvé JRD v obci. Na pôde sa začalo intenzívne hospodáriť. Po zmene režimu v roku 1989 začína poľnohospodárstvo chátrať. V súčasnosti na väčšine pôdy hospodári Poľnohospodárske podielnícke družstvo Orava Nižná. Zvyšok obhospodarujú súkromne hospodáriaci roľníci. Rastlinná výroba je zameraná na pestovanie viacročných krmovín, ako sú: ďatelinotrávne miešanky a kukurica na siláž. Živočíšna výroba ja zameraná na chov hovädzieho dobytka. PPD Orava Nižná pestuje krmivo len pre chovaný hovädzí dobytok, ktorého sa chová 800 kusov. V štruktúre priemyselnej výroby v obci prevláda drevospracujúci priemysel a potravinársky priemysel. Na území sa nachádza kameňolom, v ktorom sa ťažia pieskovce a vápence využívajúce sa na výstavbu ciest a pod. V kameňolome pracuje niekoľko zamestnancov. V Podbieli sú dve priemyselné zóny. Pri železnici je Píla, založená v roku 1998. V tejto organizácií je zamestnaných cca. 20 pracovníkov. V južnej časti obce pri ceste II/584, kde sa nachádzajú firmy: Oravan s r.o., založený v roku 1996. Zaoberá sa výrobou sirupov a nealkoholických nápojov. Zamestnáva cca. 60 pracovníkov. Drevodom Orava s r.o., založený v roku 1990. Zaoberá sa výstavbou drevených domov, rekreačných chát. Výroba tu nie je realizovaná, nachádzajú sa tu len sklady a administratíva. Zamestnaných je tu cca. 6 pracovníkov. Kovobiel s r.o., založený v roku 2004. Zaoberá sa spracovaním a opracovaním kovov. Firma zamestnáva cca. 15 pracovníkov. V obci je viacero menších prevádzok drevovýroby rezbárov a autoservis. Z hľadiska odvetvovej klasifikácie SK NACE najviac obyvateľov pracovalo v priemyselnej výrobe (cca. 30% obyvateľov) v poľnohospodárstve a poľovníctve (cca. 10 % obyvateľov). Pomerne dobre sú zastúpené odvetvia veľkoobchodu, maloobchodu, opravy motorových vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru (cca. 11 % obyvateľov). Ostatné odvetvia sú zastúpené minimálne. Celkovo až cca. 45 % ekonomicky aktívnych obyvateľov za prácou dochádza. Najviac obyvateľov dochádza z odvetvia priemyselná výroba (celkovo cca. 16 % zo všetkých pracujúcich obyvateľov). Pomerne vysoká dochádzka je aj z odvetvia veľkoobchodu, maloobchodu a opravy motorových vozidiel (5 % obyvateľov), poľnohospodárstva a poľovníctva (3,4 % obyvateľov); verejnej správy a obrany (3,5 % obyvateľov). Dochádzka týkajúca sa ostatných odvetví je minimálna. Najviac obyvateľov dochádza za prácou do Nižnej, Tvrdošína a Trstenej (PHSR Podbiel, 2008, s.23-26).

2.8. BÝVANIE

Prevládajúcou funkciou obce Podbiel je bývanie a poľnohospodárska výroba. Pôvodná zástavba obce Podbiel vznikala ako hromadná dedina. Nachádza sa tu individuálna bytová výstavba a v malej miere hromadná bytová výstavba. Obec sa sústreďuje na individuálnu výstavbu, čiže na výstavbu rodinných domov. Intenzita novej bytovej výstavby sa zvýšila začiatkom tohto desaťročia, v súčasnosti stagnuje. V budúcnosti je možné predpokladať oživenie dopytu po nových bytoch v súvislosti so súčasným trendom sťahovania obyvateľov miest do okolitých vidieckych obcí. Naplnenie potenciálu obce získavať nových obyvateľov migráciou bude závisieť predovšetkým od rozvojovej politiky obce (program hospodárskeho a sociálneho rozvoja), udržania a zlepšenia kvality života v obci, od situácie na trhu práce, spektra poskytovaných služieb, kvality dopravného spojenia a ďalších faktorov. Stavebno-technický stav bytového fondu je prevažne vyhovujúci, miestami nevyhovujúci. Vybavenie bytov patrí popri veku a veľkosti bytového fondu k hlavným charakteristikám celkovej kvality bytov. Technická vybavenosť bytov sa v poslednom období podstatne zlepšila.

Obývané byty a domy (2011)			
	byty		
	spolu	v rodinnom dome	domy

obec Podbiel	316	299	301

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet neobývaných bytov podľa dôvodu neobývanosti. Najviac bytov bolo trvalo neobývaných z dôvodu rekreácie a z iných dôvodov – 58 a 17. Celkovo 13 bytov bolo z dôvodu nespôsobilosti.

Neobývané byty podľa dôvodu neobývanosti (2011)				
zmena vlastníctva	rekreácia	nespôsobilé na bývanie	z iných dôvodov	s nezistenou obývanosťou
5	58	13	17	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Z hľadiska vlastníctva boli najpočetnejšou skupinou byty v osobnom vlastníctve v rodinných domoch (259). Iná forma vlastníctva bola zastúpená 10 bytmi. V bytovom dome je evidovaných 34 bytov v osobnom vlastníctve.

Byty podľa formy vlastníctva (2011)				
vlastné v obyt. domoch	byty vo vlast. v rodin. domoch	obecné byty	družstevné byty	iné
34	259	0	0	10

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Veľkostná kategorizácia bytov

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru bytov podľa podlahovej plochy. Najviac bytov v obci Podbiel disponuje plochou od 81 do 120 m^2. Pomerne početne sú zastúpené aj byty s plochou viac ako 120 m^2 v počte 131.

Byty podľa celkovej podlahovej plochy				
Byty spolu	- 40 m^2	40 - 80 m^2	81 - 120 m^2	120+ m^2
RD	0	26	140	131
BD	0	13	1	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Z hľadiska počtu obytných miestností sú v obci najviac zastúpené byty s 5+ izbovými bytmi a 3 obytnými miestnosťami. Treťou najväčšou skupinou sú 4 izbové byty. Byty so 4 obytnými miestnosťami sú zastúpené v počte 60.

Byty podľa počtu obytných miestností				
1	2	3	4	5+
2	14	82	60	155

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Vybavenosť bytov a iné charakteristiky

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností. Až 270+13 bytov v roku 2011 bolo napojených na spoločný zdroj pitnej vody. Bez pitnej vody zo spoločného zdroja bolo 7 domácností.

Byty podľa zásobovania vodou RD			
v byte - spoločný zdroj	v byte - vlastný zdroj	mimo bytu	bez vodovodu
270	6	0	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Byty podľa zásobovania vodou BD			
v byte - spoločný zdroj	v byte - vlastný zdroj	mimo bytu	bez vodovodu
13	1	0	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Ďalšiu vybavenosť bytov/domácností, prezentuje nasledujúca tabuľka. Celkovo bolo v roku 2011 pripojených do siete internet 197 bytov, a pevnou linkou disponovalo 125 bytov. Mobilným telefónom bolo vybavených 271 domácností.

Vybavenosť bytov a domácností v obci RD					
	podľa vybavenosti domácností			podľa pripojenia	
mobilný telefón	PC/notebook	osobné auto		na pevnú tel. linku	na internet
257	191	192		122	187

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Vybavenosť bytov a domácností v obci BD					
	podľa vybavenosti domácností			podľa pripojenia	
mobilný telefón	PC/notebook	osobné auto		na pevnú tel. linku	na internet
14	11	7		3	10

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Najviac bytov v obci Podbiel je v súčasnosti vykurovaných prostredníctvom iného typu a ústredného lokálneho kúrenia (229). Tento typ vykurovania je využívaný pri rodinných domoch. Iný typ vykurovanie využíva cca. 43 bytov.

Obývané byty podľa typu kúrenia			
ústredné diaľkové	ústredné lokálne	iný	bez kúrenia
6	229	43	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

V súvislosti s využívaným zdrojom energie je najväčší počet bytov zastúpených plynom – 197 a pevným palivom – 84 bytov. Elektrickú energiu na vykurovanie využíva 10 bytov.

Obývané byty podľa zdrojov energie					
plyn	elektrina	kvapalné palivo	pevné palivo	iný	žiadny
197	10	0	84	2	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Základným zámerom obce v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 607/2003 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov. Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska vybavenosť, väčšinou jestvujúca. V návrhu sa predpokladá budovanie nových zariadení občianskej vybavenosti. V súvislosti s návrhom novej zástavby sa nepredpokladajú žiadne veľkoplošné asanácie. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE

Najvýznamnejšou činnosťou na území obce je poľnohospodárska výroba, ktorú zabezpečuje Podielnícke poľnohospodárske družstvo Orava so sídlom v obci Nižná. Ďalšími významnými firmami sú Drevodom Orava, s.r.o., ktorá sa zaoberá výrobou a výstavbou drevených domov a rekreačných chát, potravinárska firma Nealko Oravan, s.r.o., ktorá je najväčším výrobcom nealko nápojov v regióne Orava, Spoločenstvo bývalých urbarialistov obce Podbiel, pozem. spol., ktoré sa zaoberá kúpou, predajom a základným spracovaním dreva. Ďalšou rozrastajúcou firmou je P-Parket, s.r.o., ktorá sa zaoberá predajom parkiet a podlahovín a súvisiacimi montážnymi prácami. Množstvo podnikateľov a živnostníkov sa venuje najmä stavebnej činnosti, službám v lesnom hospodárstve a stolárskej výrobe i poskytovaniu ubytovacích služieb. Zásobovanie obyvateľstva potravinami a ďalším tovarom zabezpečuje v obci obchod s potravinami a priemyselným tovarom COOP Jednota Trstená, Potraviny Margita Mezsárošová, Potraviny Štefan Ficek a Potraviny Miroslava Vnenčáková. Pohostinské služby poskytuje Slavomír Korčuška, Jozef Pirigyi a Marián Žuffa, ktorý prevádzkuje aj predajňu Nábytku. V obci sa nachádzajú tri penzióny - Penzión Starý Pivovar, Penzión Rozmarín a Penzión Lipa. Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že hospodársky život v obci sa bude orientovať aj na vidiecku turistiku a s tým spojené činnosti (Výročná správa, 2011, s.10).

V obci sa odporúča rozvíjať výroba a služby hlavne v týchto smeroch:

- rozvoj malých podnikov
- rozvoj cestovného ruchu a turizmu
- rozvoj terciárnej sféry (služby, obchod)

V roku 2015 bolo v obci činných 119 podnikateľských subjektov fyzických osôb, z toho 116 živnostníkov.

Celkovo je v obci činných 20 právnických osôb. Z celkového počtu bolo 18 ziskových a 2 neziskové subjekty.

Právnické osoby v obci											
o. Podbiel	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Právnické osoby spolu	22	20	21	25	24	25	26	27	31	32	20
Práv. osoby ziskové	16	14	15	18	17	18	17	18	20	20	18
Práv. osoby neziskové	6	6	6	7	7	7	9	9	11	12	2

Zdroj: 20.3.2016, DataCubes, 2016

V ziskovej skupine došlo v sledovanom období k nárastu subjektov. Uvedené súvisí so samotným rozvojom obce a skvalitňovaním pokrytia občianskej vybavenosti. V obci majú sídlo nasledujúce podnikateľské subjekty:

"STB" SLOVAKIA s.r.o.
Activ, s.r.o.
ALUS Slovakia, s.r.o.
BOMSTAL Slovakia, s. r. o.
DREVODOM ORAVA s.r.o.
GASI, spol. s r.o.
HOT-POINT centrum Orava s.r.o.
HOT-POINT centrum s.r.o.
IVVIS, spol. s r.o. "v likvidácii"
KOVOBIEL, s.r.o.
KRUPP, s.r.o.
LECTRO, s.r.o.
MARPAL kúrenie s. r. o.
MATO elektro s.r.o.
MAURE SYSTEM s.r.o.
Mgr. Dagmar Adamová - MAGNETIC
Milan Grobarčík
Milka-elektric-elektronic
NEALKO ORAVAN, spol. s r.o.
P - TRANS, spol. s r.o.
P-PARKET, s.r.o.
ReGaDis s. r. o.
SDS spol. s r.o.
Šurina a spol.
Textil Regina s.r.o.
TML Wood, s.r.o.
URGON, s.r.o.

Poľnohospodárska výroba

Z hľadiska poľnohospodárskeho pôdneho fondu a poľnohospodárskej výroby patrí riešené územie do administratívnej jednotky Podbiel, ktorá je začlenená do okresu Tvrdošín, kraj Žilinský. Celková výmera poľnohospodárskej pôdy je 918,5 ha, z čoho orná pôda zaberá 111,1 ha. Trvalé trávnaté porasty majú zastúpenie – 797,7 ha. Celkový podiel poľnohospodárskej pôdy na celkovej výmere sa prakticky nemení. Podiel na celkovej výmere má poľnohospodárska pôda 47,62 %.

Výmera poľnohospodárskej pôdy v obci Podbiel											
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
% z celkovej výmery	47,41	47,40	47,37	47,37	47,63	47,63	47,63	47,62	47,62	47,62	47,41
Poľ. pôda - spolu	914,6	914,6	914,3	913,8	913,8	918,8	918,8	918,7	918,5	918,5	918,5
- orná pôda	110,4	110,3	110,1	109,8	109,8	111,4	111,4	111,3	111,2	111,2	111,1

- záhrada	9,6	9,7	9,7	9,6	9,6	9,7	9,7	9,6	9,6	9,6	9,6
- tr. trávny porast	794,6	794,6	794,6	794,4	794,4	797,8	797,7	797,7	797,7	797,7	797,7

Zdroj: 20.3.2016, DataCubes, 2016

Rastlinná výroba

Rastlinná výroba v regióne je zameraná na produkciu zemiakov. Produkcia zemiakov v priebehu časového obdobia ostáva pomerne stabilná. V roku 2015 činila produkcia 14,35 ton/ha.

Hektárová úroda											
Okres Tvrdošín	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Zrniny spolu	2,30	2,73	3,43	3,08	2,79	2,35	3,56	3,43	2,99	3,58	3,55
Obilniny	2,38	2,73	3,43	3,08	2,79	2,35	3,56	3,43	2,99	3,58	3,55
Zemiaky	16,33	13,59	18,78	15,68	14,11	10,52	9,96	19,07	14,78	13,50	14,35
Viac. krm. na ornej p.	5,70	5,18	6,99	6,23	7,44	6,41	7,38	6,21	6,59	5,63	6,83

Zdroj: http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/

Živočíšna výroba

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru a počty hospodárskych zvierat v okrese Tvrdošín. Z hľadiska živočíšnej výroby sa okres zameriava hlavne na chov hydiny a hovädzieho dobytka.

Nasledujúca tabuľka prezentuje intenzitu chovu v okrese.

Intenzita chovu hospodárskych zvierat											
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Hov. dob. (na 100 ha poľ. p.)	59,5	54,7	52,2	52,4	51,2	51,2	46,3	49,2	49,4	51,0	48,8
Kravy (na 100 ha poľ. p.)	26,4	27,0	26,5	24,2	24,6	24,1	22,4	23,3	22,8	23,2	23,2
Ovce (na 100 ha poľ. p.)	56,2	51,4	49,0	42,5	41,5	43,8	40,6	40,6	40,1	40,5	37,9
Ošípané (na 100 ha ornej pôdy	227,5	209,4	54,8	54,0	48,4	45,8	38,8	41,5	39,0	40,2	39,5
Hyd. (na 100 ha ornej pôdy)	669,7	704,2	677,2	666,2	651,0	648,8	587,3	623,7	590,7	608,9	600,5
Sliep. (na 100 ha ornej pôdy)	593,2	623,8	599,9	555,8	542,9	541,0	489,8	518,3	489,0	506,7	499,7

Zdroj: http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/

Poľnohospodárstvo vytvára dobrú základňu pre rozvoj spracovateľského priemyslu i pre rozvoj iných druhov činnosti. Rozhodujúcim determinantom, ktorý ovplyvňuje využiteľnosť krajinnej štruktúry územia, ako aj celý výrobný proces poľnohospodárskej výroby, je poľnohospodárska pôda, jej pôdno-agronomické a agrotechnické vlastnosti a vklady spoločnosti na zachovanie a zvýšenie pôdnej úrodnosti.

Administratíva

Všetky administratívne zariadenia sú sústredené do jedného objektu. Táto oblasť občianskej vybavenosti je zastúpená obecným úradom a poštou. Uvedené zariadenia sú vyhovujúce. Doporučujeme stavebné úpravy objektu, v ktorom sa uvedené zariadenia nachádzajú.

Maloobchod, výroba a služby

Súčasná maloobchodná sieť je dostatočne rozvinutá, hlavne v oblasti predaja potravinových tovarov, čo je dôsledkom špecifickej polohy sídla. Vo veľkej miere sa jedná o malé súkromné predajne. Nepotravinové predajne pokrývajú nároky obyvateľov obce. Zvýšenie počtu obyvateľov a predpokladaná návštevnosť obce hlavne v turistickej sezóne môžu priniesť nároky na zväčšenie plôch maloobchodných zariadení. Pokrytie súčasných a výhľadových potrieb bude realizované na báze súkromného podnikania v samostatných objektoch, prevážne vlastných rodinných domoch. Najväčšiu obchodnú prevádzku tvorí predajňa COOP Jednota.

2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest. V súčasnosti sa spoločenské a sociálne zmeny odzrkadlili aj v potrebách kapacít, ako aj racionalizačných opatreniach vzhľadom k

ekonomike prevádzkovania týchto zariadení. Boli zredukované počty zariadení i v centre regiónu a záujmovom území. V obci sa nachádza materská škola a základná škola.

Materská škola

Výchovu a vzdelávanie pre najmenšie detí v obci zabezpečuje Materská škola Podbiel. Materská škola poskytuje celodennú výchovu a vzdelávanie deťom od dvoch do šesť rokov a deťom s odloženou povinnou školskou dochádzkou. V prípade záujmu rodičov, deti majú možnosť aj poldennej výchovy a vzdelávania v materskej škole. Cieľom predprimárneho vzdelávania je dosiahnuť optimálnu perceptuálno – motorickú, poznávaciu a citovo – sociálnu úroveň, ako základ pripravenosti na školské vzdelávanie a život v spoločnosti. Materská škola je materskou školou rodinného typu, je zameraná na rozvíjanie spolupráce s rodinou a smeruje k všestrannému rozvoju osobnosti dieťaťa. Deti sú vychovávané prostredníctvom zdravého životného štýlu k zodpovednejším vzťahom k ochrane zdravia. MŠ úzko spolupracuje s rodičmi detí. Materská škola je rozdelená do 2 tried v ktorých vyučujú 4 učiteľky. V roku 2015 bolo evidovaných v materskej škole 46 detí.

Materská škola											
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
MŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
MŠ spolu - deti	34	35	38	44	41	37	45	46	48	41	46
MŠ - štátne - triedy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
MŠ - štátne - učitelia	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4

Zdroj: 20.3.2016, DataCubes, 2016

Materská škola je 2-triedna účelová budova s ohraničenou kapacitou 50 detí. Poskytuje celodennú starostlivosť deťom vo veku od dvoch do šesť rokov a deťom s odloženou povinnou školskou dochádzkou. Umožňuje deťom aj možnosť poldenného pobytu. Každá trieda má vlastnú herňu a spálňu, sociálne zariadenie a samostatný vchod. Priestory sú po hygienickej stránke vyhovujúce, svetlé, čisté, dajú sa dobre vetrať a udržovať. V súvislosti s plnením učebných plánov a učebných osnov sa materiálne vybavenie školy stále viac skvalitňuje a výchovný a vzdelávací proces zefektívňuje, obohacuje sa o tvorivý prístup učiteliek, zážitkové učenie, uprednostňuje sa individuálny prístup. Pri plnení úloh sa využívajú edukačné pomôcky, pracovné zošity atď. Materiálne podmienky z pohľadu vlastného hodnotenia sú vzhľadom na ekonomickú a finančnú situáciu materskej školy na dobrej úrovni (SVVČ, 2014, s.12).

Základné školstvo

V obci sa nachádza neplnoorganizovaná Základná škola 1-4. Stavebno-technický stav budovy školy je nevyhovujúci. V školskom roku 2015 bolo v škole evidovaných 69 žiakov v 4 triedach. V škole pracovalo 6 pedagogických zamestnancov.

Základná škola											
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ZŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ZŠ spolu - deti	62	56	47	51	47	52	51	52	54	59	69
ZŠ - štátne - triedy	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
ZŠ - štátne - učitelia	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Škola má zodpovedajúce priestorové podmienky v dobrom stave funkčne zariadené, vhodne osvetlené, ich kapacita a veľkosť umožňuje realizovať vzdelávací program (učebne, chodby, kabinet, ŠKD, soc. zariadenia). K dispozícii sú ďalšie priestory v areáli školy (školské ihrisko, pozemok, dvor na trávenie prestávok a voľného času). Má tiež možnosť využívať obecnú športovú halu a multifunkčné ihrisko, ktoré sú v tesnej blízkosti so školou. Počas celého šk. roka boli priebežne robené potrebné opravy a údržba v spolupráci so zriaďovateľom, počas prázdnin sa uskutočnila výmena podlahy v dvoch triedach a v ŠKD. Opravy sa financovali z rozpočtu školy. Škola je vybavená základnými prostriedkami a pomôckami, ktoré sa využívajú a udržiavajú. Didaktickú techniku a technické vybavenie školy modernými prístrojmi postupne škola dopĺňa. V škole je zriadená počítačová učebňa, v ktorej je interaktívna tabuľa, tlačiareň, dataprojektor, digitálny fotoaparát, kamera, 20 žiackych notebookov. V každej triede je nainštalovaná interaktívna tabuľa, učiteľský notebook, CD prehrávač.

Školské jedálne											
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
kapacita	46	46	46	46	46	46	46	46	46	66	66
stravníci	55	130	77	113	43	40	40	42	40	50	62

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

ŠKD sa riadi vnútorným plánom školy a vlastným „Výchovným programom ŠKD". Žiaci majú dostatočný priestor na odpočinok, zábavu, rozvoj záujmov, ale aj na prípravu do školy, kde sa prehlbuje a opakuje učivo. Uplatňuje sa individuálny prístup najmä k slabším žiakom. ŠKD má počítačovú miestnosť k dispozícii 2 razy do týždňa a deti sa môžu zdokonaľovať v ovládaní PT. ŠKD má k dispozícii aj obecnú športovú halu, túto možnosť však nevyužíva.

Trendy
Transformácia základného školstva si vyžaduje zmenu filozofie vzdelávania z direktívneho na tvorivo-humánne, musí sa zamerať na osobnosť žiaka a na celkový rozvoj jeho osobnosti. Preto je tak dôležitá kurikulárna transformácia, to znamená konštruktívna zmena v učebných plánoch a osnovách. Treba sa zamerať sa na to, čo je pre žiaka dôležité, netrvať na encyklopedických vedomostiach a memorizácii, ale sústrediť sa na to, aby žiak pracoval tvorivo, aby si vedel hľadať a dokázal nájsť informácie, ktoré potrebuje a nezaťažoval sa tým, čo nie je dôležité a čo si môže kedykoľvek nájsť na Internete, alebo v knižnici. Diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Je nevyhnutná diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Rodičia musia mať možnosť vybrať si školu, ktorá vyhovuje ich deťom či už je to škola štátna, súkromná, alebo alternatívna, to znamená, že tu musí existovať prostredie slobodnej voľby a právo na výber vzdelávacej cesty, musí existovať konkurenčné prostredie, ktoré bude hnacou silou pokroku.

2.11. SOCIÁLNA SFÉRA

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je obec, fyzické a právnické osoby, a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Tie poskytujú sociálne služby v zmysle zákona NR SR č. 448/2008 o sociálnych službách z. z. v znení neskorších predpisov. Sociálna starostlivosť je občanom poskytovaná poskytovaním rôznych sociálnych dávok, ktoré vypláca ÚPSVaR v Tvrdošíne, opatrovateľskú službu občanom na to odkázaným zabezpečuje zo zákona obec.

Obec v rámci originálnych samosprávnych kompetencií poskytuje opatrovateľskú službu obyvateľom obce. Obec zabezpečuje dohľad nad nesvojprávnymi občanmi (spolupráca s okresným súdom), plní funkciu osobitného príjemcu sociálnych dávok a pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....). Nasledujúca tabuľka prezentuje kapacitu a dostupnosť sociálnych služieb v okrese Tvrdošín.

Sociálne zariadenia podľa typ ukazovateľa, rok a územie											
Okres Tvrdošín	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet zariadení	3	4	3	5	4	4	8	9	9	6	7
Počet miest k 31.12 spolu	201	201	194	189	184	180	229	206	207	203	198
P.m. v zar. pre seniorov	0	0	0	0	29	29	20	24	15	24	15
P.m. v. DD	10	12	10	9	0	0	0	0	0	0	0
P.m. v DSS pre postih dosp.	190	188	184	180	155	151	131	126	167	179	183
P.m. v DSS pre postih deti	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Trendy
Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebuje, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. Programové vyhlásenie vlády (ďalej len PVV) na roky 2010-2014 z augusta 2010 s hlavným odkazom Občianska zodpovednosť a spolupráca. V sociálnej oblasti sa vláda sústredí na podporu životnej úrovne obyvateľstva, a to aj v komplikovanej situácii prebiehajúcej hospodárskej krízy. Vláda SR nebude kopírovať sociálno-ekonomický model žiadnej inej krajiny, ale bude hľadať inšpiráciu v tých krajinách, ktoré dokázali v konkrétnych oblastiach rýchle a dlhodobo udržateľné úspechy. Vláda SR považuje za kľúčové vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality života ľudí. Systém sociálnych služieb na Slovensku neprešiel po roku 1990 radikálnou zmenou. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevádzky existujúcich pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia

nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti (11.6.2012, http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content _id=261). Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

- deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
- postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
- prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
- transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
- podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
- individualizácia poskytovania sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
- vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
- legitimizácia kvality sociálnych služieb a formulovaní podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
- rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
- koncepčný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitnom pláne a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v obci (14.6.2012, http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf).

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb
Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiada a splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inklúzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom
Zámerom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihliadnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a primerane jeho individuálnych schopnostiam a možnostiam aj jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb
Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo zo zákona o sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálno technickej vybavenosti, najneskôr do 31. 12. 2013.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb
Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným so základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehlbovanie kvalifikácie.

2.12. ZDRAVOTNÍCTVO

Zdravotná starostlivosť je v celej miere prístupná v meste Tvrdošín, Dolný Kubín a Žilina, nakoľko v obci nie je zriadené zdravotné stredisko. Spádovou obcou pre základnú zdravotnú starostlivosť je obec Nižná. V ÚSB A.2 sa nachádza stanica záchrannej zdravotnej služby. Vzhľadom k malej dochádzkovej vzdialenosti do Nižnej (cca 3 km) sa s poskytovaním lekárskej starostlivosti v obci Podbiel v návrhovom období neuvažuje (ÚPD Podbiel, 2008, s.33).

2.13. ŠPORT

Šport má v Podbieli dlhú tradíciu. Športový klub Podbiel vznikol už v roku 1928, ako druhý na Orave, hneď po dolnokubínskom. Šport je bežnou súčasťou života obce. Táto oblasť sa rozvíjala najmä po roku 1945. Priaznivý rozvoj športu, hlavne futbalu si vyžadoval neustále zlepšovanie podmienok pre športovcov, ale aj divákov. V druhej polovici päťdesiatych rokov zaznamenávali úspechy volejbalistky. Stále väčšia pozornosť sa venovala lyžovaniu. Najpopulárnejším športom bol aj po roku 2000 futbal. Deväť rokov futbalové mužstvo účinkovalo v 5. lige. V roku 1950 postavili šatne a súčasne aj tribúny pre športovcov. V obci sa našli aj záujemcovia o kulturistiku. Vo februári 1985 začal lyžiarsko-turistický oddiel novú tradíciu – Prechod Podbielskou Magurou. Táto tradícia sa zachovala aj doteraz a koná sa každý rok každú prvú februárovú sobotu. Vďaka schopnostiam funkcionárov ŠK Podbiel sa tu neprejavovali ekonomické problémy (PHSR Podbiel, 2007, s.20).

Atletika - beh SNP Roháče - Podbiel. V posledných dvoch desaťročiach sa ŠK Podbiel venuje aj cestnému behu. Dvadsaťdva kilometrová trať vedie prostredím Studenej doliny od pamätníka SNP pri chate Zverovka až na štadión ŠK Podbiel. Zjazdovému lyžovaniu sa Podbielčania venujú na zjazdovke Pod Pálenicou. Vlek H60 má kapacitu 700 osôb za hodinu. Trať má 600 m a výškový rozdiel 100 m. V najbližších rokoch Športový klub zabezpečí umelé zasnežovanie zjazdovky, pretože vplyvom teplejších zím sa nepríjemne skrátili lyžiarske sezóny (http://www.podbiel.sk/object.php?id=83, 25.10.2011).

V súčasnosti je v obci riešená športová infraštruktúra vo vyhovujúcej forme. Športová vybavenosť v obci Podbiel je v súčasnosti nasledovná: viacúčelová kultúrno-športová hala v areáli ZŠ, ktorá slúži ako školská telocvičňa a je zároveň využívaná aj pre verejnosť (volejbal, florbal, cvičenie žien...atď.). Jej súčasťou je aj posilňovňa. Za kultúrno-športovou halou sa nachádza tenisový kurt, viacúčelové ihrisko a plánuje sa aj výstavba malého bazéna - verejné asfaltové ihrisko, ktoré v zime slúži ako ľadová plocha. Ďalší tenisový kurt, využívaný prevažne pre ubytovaných hostí, sa nachádza pri ubytovacom zariadení p. Kanderku. Rekreačno-športová zóna Pod Pálenicou, zahŕňa futbalové ihrisko s hlavnou tribúnou, malou tribúnou, cvičným ihriskom, bufetom a vonkajším krbom. V rámci hlavnej tribúny sú zriadené šatne a turistická ubytovňa. V areáli sa za hlavnou tribúnou nachádza lyžiarsky vlek (VH60 s dĺžkou 600 m a prepravnou kapacitou 700 osôb/hod) so zjazdovou traťou bez zasnežovania. V obci sa nachádza strelnica v lokalite Zámostie – plošne naväzuje na športový areál pri cvičnom ihrisku, je však samostatne prístupná po nespevnenej komunikácii.

Štatistiky

Najpopulárnejším športom dospelých Európanov je cyklistika, ktorú uprednostňujú Maďari, Slováci, Chorváti, Estónci, Lotyši a Litovčania. Ďalšou obľúbenou športovou disciplínou je beh (Slovinsko – 45 %). Najobľúbenejším tímovým športom je futbal. Na Slovensku patrí medzi najrozšírenejšie športy rýchla chôdza – 47 % a bicyklovanie 22 %. Spomedzi športov deti najviac obľubujú futbal – 16 – 25 %), po ňom nasledujú basketbal, tanec a plávanie – 16 – 19 %). Ak športujú s deťmi aj rodičia, európske deti zvyčajne trávia voľný čas cyklistikou (47 % – Slovensko) a hraním hier, ako je naháňačka a schovávačka, ale aj tímovými hrami, napríklad futbalom alebo volejbalom (Slovensko – 47 %) a plávaním (Slovensko – 34 %) (12.6.2012, http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/ prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov). Nasledujúca tabuľka prezentuje vekovú štruktúru pravidelne športujúcich podľa pohlavia. Podporu športu je potrebné cielene smerovať podľa vývoja jednotlivých vekových skupín obyvateľov.

Veková štruktúra pravidelne športujúcich			
	ženy	muži	priemer
15-24	52	45	49
25-39	36	43	40
40-54	39	39	39
55-69	38	36	37
70+	18	48	33

Zdroj: 10.6.2012, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_334_fact_sk_en.pdf

Ako prezentuje predchádzajúca tabuľka, najsilenejšie skupiny pravidelne športujúcich sú od 15 do 24 a 25 do 39 rokov. Špeciálnu skupinu tvoria muži nad 70 rokov, ktorým je potrebné venovať patričnú pozornosť.

2.14. KULTÚRA

Kultúrne podujatia obce a jej obyvateľov sa realizujú v miestnom kultúrnom dome. Návštevnosť zariadenia kultúry závisí od viacerých faktorov. Z hľadiska kvality priestoru a prevádzkových podmienok sa predpokladá budúca potreba riešenia ďalšej modernizácie najmä technického vybavenia

na kvalitatívne vyššej úrovni, pretože objekt kultúrneho domu je v súčasnosti vo vyhovujúcom technickom stave. V návrhu riešenia sa počíta s možnosťami zriadenia klubových foriem využitím kultúrneho zariadenia, s možnosťou využitia ako viacúčelového zariadenia pre kultúrne, zábavné a športové účely.

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje aj Obecná knižnica - je otvorená v popoludňajších hodinách v utorok a štvrtok. Knižnicu má na starosti pracovníčka obce. Alena Mišunová. Obec pravidelne zabezpečuje dopĺňanie knižného fondu do obecnej knižnice. Pre účely organizovania kultúrnych a spoločenských aktivít má obec k dispozícii kultúrno-športovú halu. Obecný úrad v spolupráci s materskou a základnou školou organizuje pravidelne Deň matiek, stretnutie detí zo ZŠ a MŠ s Mikulášom, v mesiaci október posedenia s dôchodcami. Významnou kultúrnou akciou v obci, ktorá v roku 2011 dosiahla už 20. ročník, sú Podbielanské folklórne slávnosti. Na tomto kultúrnom podujatí, ktoré sa uskutočňuje pravidelne v prvú júlovú nedeľu sa zúčastňujú pozvaní hostia z regiónu, z celého Slovenska, ale aj zo zahraničia napríklad z Lotyšská, Poľska a pod. V obci pôsobia nasledovné folklórne súbory – Ženská spevácka skupina Senková s počtom členov 14, ktorá vznikla v roku 1985 pod vedením Mgr. Hedvigy Mintálovej a v roku 2007 bol obnovený Detský folklórny súbor Podbielan s počtom členov 45 pod vedením Martiny Orčíkovej a Ing. Ivety Kanderkovej. Okrem toho v obci pôsobí aj hudobná skupina Biele skaly, ktorej vedúcim je Jaroslav Šesták a v roku 2009 vznikla hudobná skupina zložená z mladých chlapcov pod názvom Xsicht. Členovia tejto skupiny sú Andrej Latka, Lukáš Korčuška, Adam Mikulášik a Peter Vilčinský. V obci pôsobí aj skupina mladých pod názvom Starí Slovania. Jej náplňou je priblížiť udržiavanie zvykov našich predkov, najmä však historický šerm. Tieto hudobné a tanečné telesá vystupujú na všetkých kultúrnych podujatiach v obci, ale aj na kultúrnych akciách mimo obce a regiónu. Všetky tieto súbory účinkujú pod hlavičkou Obce Podbiel a sú obcou po finančnej stránke podporované (Výročná správa, 2011, s.8-9).

Verejná knižnica
Obecná knižnica je verejná knižnica, ktorá poskytuje služby širokej verejnosti. Jej hlavnou úlohou bolo: utvárať a sprístupňovať univerzálny knižničný fond, poskytovať základné knižnično-informačné služby.

Verejná knižnica											
obec Podbiel	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet zariadení	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Počet knižných jednotiek	7 750	7 652	7 626	7 692	7 709	7 727	7 744	7 766	7 776	7 792	7808
Počet užívateľov	120	110	105	87	65	58	42	44	58	31	22

Zdroj: 20.3.2016, DataCubes, 2016

Pamiatky
Rímskokatolícky kostol Navštívenia Panny Márie, pôvodne barokový, postavený v rokoch 1780 - 1781. V roku 1802 a v prvej tretine 20. storočia bol stavebne upravovaný. Farská budova - zrekonštruovaná v roku 2000. Bývalá budova cirkevnej školy z polovice 19. storočia, kde je v súčasnosti malé etnografické múzeum, kamenné plastiky vo farnosti sv. Ján Nepomucký, Svätý kríž, sv. Jozef a Korunovanie Panny Márie - Trojica a Pamiatková rezervácia ľudovej architektúry Bobrova raľa - komplex 64 drevenic. Za dedinou, smerom na Roháče, sa dodnes zachoval ďalší skvost, a tým je zrúcanina železiarne, tzv. Františkova huta, po podbielansky Hámor, v ktorom sa dokonca zachovala pôvodná vysoká pec. Hámor bol postavený začiatkom 19. storočia v roku 1836. Spracovávala sa v ňom železná ruda z okolia Roháčov (Zuberec a Habovka, predovšetkým Blatná dolina), Oravíc (Juráňova dolina), dokonca až od Malatinej a z terajšieho Poľska, ktorého časti patrili pod Uhorsko. Miestni obyvatelia železiareň volali po nemeckom názve kladiva – hammer. Toto vodné obrovské kladivo používali na drvenie dovezenej železnej rudy pred jej vsádzkou do vysokej pece. Energiu vodného kolesa využívali aj pri skujňovaní vyrobeného surového železa v tvare bochníkov. Dá sa predpokladať, že získaná energia ,,ťahala" aj obrovské dúchadlo na vháňanie vzduchu doteraz zachovanými kanálikmi do vysokej pece, aby sa zvýšila dosahovaná teplota potrebná pre tavbu. Zostatky vodného náhonu si pozorný návštevník tejto pamiatky všimne v areáli železiarne aj dnes. Pôvodná trasa tohto náhonu, žiaľ, dnes už nefunkčného, donedávna poháňala aj doteraz zachovaný vodný mlyn na mletie múky nad Podbielom, smerom na Oravský Biely Potok, známy ako Brunčákov mlyn. Dokonca nad vysokou pecou dodnes je zostatok zásob železnej rudy. V roku 2010 sa podarilo

túto kultúrnu pamiatku získať do vlastníctva Obce Podbiel, kde darca - Františkova huta občianske združenie, Záhradnícka č.83, 821 08 Bratislava ju na základe darovacej zmluvy darovalo obci (Výročná správa, 2011, s.7).

Trendy
Komplex opatrení na podporu súkromnej voľby domácností by mal v budúcnosti:
- stimulovať lepšie „previazanie" súkromných výdavkov domácností s verejnými zdrojmi podpory kultúry. Určitá časť tejto podpory kultúrnych zariadení ponúkajúca svoje aktivity pre verejnosť musí byť variabilná, závislá od toho, či vyvolala odozvu, ktorá sa prejavuje vo veľkosti návštevnosti ap. Akými metódami to prepočítať je iná otázka: či u divadiel napr. podľa počtu obsadenosti ponúkaných miest, počtu repríz ap. Pokračovať by sa malo sofistikovanejšie s experimentom „kultúrnych poukazov"
- zefektívniť systém dlhodobejšieho viazania subjektu stimulovaného trhového dopytu (cieľových skupín súčasných i budúcich „spotrebiteľov" kultúry so stimulovanou trhovou ponukou kultúrnych inštitúcií
  - rozšíriť systém permanentiek
  - rozšíriť systém kultúrnych poukazov aj pre zamestnancov súkromných a verejných inštitúcií (a dotáciami ich kryť zo sociálneho fondu a u firiem aj z iných zdrojov)
  - uplatňovať bonusové body na cenu vstupenky, za ktoré návštevník po určitom počte dostane bezplatnú (alebo výrazne zľavnenú) vstupenku
  - last minute zľavy na očakávanú nevyužitú ponuku
  - zaviesť výrazne diferencované ceny na dopoludňajšie a popoludňajšie predstavenia (s prioritou pre dôchodcov a deti aj so sprievodom)
- zlepšiť využívanie stykov s podnikovým svetom ekonomiky pri podpore ich firemnej identity aj návštevou kultúrnych zariadení
- podporiť „umelecké školenie" detí mimo školy ako budúcich aktívnych subjektov trhového dopytu zavedením odpočitateľnej položky z daňového základu domácnosti za tieto výdavky
- radikálne zlepšiť celý systém marketingu verejných kultúrnych inštitúcií (vo väzbe na odporúčanie č. 1 a č. 3)
- radikálne zlepšiť strategický manažment kultúrnych inštitúcií (v prepojení na prognózovanie ich vývoja, na manažment rizika podmienok ich ekonomického vývoja atď.)
- významne zlepšiť systém školskej a mimoškolskej výchovy mládeže ku kultúre (12.6.2012, http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov -kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf).

2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA

V obci sa nahádza niekoľko ubytovacích zariadení. V obci sa nachádzajú tri penzióny - Penzión Starý Pivovar, Penzión Rozmarín a Penzión Lipa.

2.16. STRAVOVACIE A REŠTAURAČNÉ SLUŽBY

Pohostinské služby poskytuje Slavomír Korčuška, Jozef Pirigyi a Marián Žuffa, ktorý prevádzkuje aj predajňu Nábytku.

2.17. CESTOVNÝ RUCH

Obec má vhodné podmienky na rozvoj cestovného ruchu. V obci sa nachádzajú nasledovné atraktivity:

Bobrova raľa
Pamiatková rezervácia ľudovej architektúry Bobrova raľa. Najväčší zachovaný komplex pôvodnej ľudovej architektúry v strednej Európe. 64 drevenic z minulého storočia. Za pamiatkovú rezerváciu bol areál vyhlásený v roku 1977. Pre nedostatok finančných prostriedkov je však viacero drevenic v nevyhovujúcom technickom stave a hrozí im zrútenie. Toto sa čiastočne stalo v štyroch prípadoch aj v priebehu zimy, keď pod nadmernou snehovou nádielkou nevydržali strechy drevenic.

Františkova huta
Bývalá železiareň Františkova huta. Národná technická a architektonická pamiatka. Vysoká pec spracovávala železnú rudu z Roháčov v rokoch 1836 až 1862. V roku 2010 sa táto kultúrna pamiatka dostala do majetku obce na základe darovacej zmluvy od Občianskeho združenia Františkova huta, Záhradnícka č. 83, 821 08 Bratislava, zastúpená Ing. Martinom Kováčom - predsedom správnej rady.

Malé etnografické múzeum
Malé etnografické múzeum v budove bývalej cirkevnej školy, ktoré bolo zriadené vdp. Mgr. Donátom Čarnogurským, správcom farnosti Podbiel, ktorý v obci pôsobil v rokoch 1997-2009.

Plte Podbiel
Splav rieky Orava na plti v úseku Nižná – Podbiel, prevádzkuje Pavol Tmák.

Jazda tankom
Jazda upraveným bojovým vozidlom pechoty, prevádzkuje Jozef Krupa.

Drevené sochy
Na verejných priestranstvách v obci sa nachádzajú drevené sochy (bača, hrabáčka, vodník, sv. Cyril a sv. Metod, škriatok) ktoré vytvorili podbielanskí rezbári na rezbárskych plenéroch, ktoré sa uskutočnili v predchádzajúcich rokoch v obci.

Kultúrno – športová hala
Športová hala využívaná na organizovanie plesov, firemných športových dní, bežné športovanie. Je k dispozícii aj turistom ubytovaným v Podbieli a blízkom okolí.

Multifunkčné ihrisko
Bolo vybudované z dotácie predsedu Vlády SR a nadácie SPP. Je k dispozícii pre záujemcov o hranie futbalu a volejbalu.

Biela skala
Nadmorská výška 750 m. Toto miesto bolo už od historických čias významné z hľadiska strážnej funkcie obce. Údolím popod Bielu skalu prechádza vo všetkých dobách dôležitý dopravný koridor – severojužný prechod cez Karpaty. Druhý takýto strážny bod bol na vrchu Ostražica vo vzdialenosti 2 km severným smerom. Za dobrého počasia sú z Bielej skaly všetky oravské horstvá viditeľné ako na dlani.

Červená skala
Nadmorská výška 690 m, 130 metrov nad hladinou rieky Orava. Do červena sfarbená skala je súčasť karpatského bradlového systému. Tvoria ju vápence, ktoré vznikali v jure a kriede – pred 195 až 65 miliónmi rokov ako hlbokomorské sedimenty. Z turistického hľadiska je skala využívaná ako miesto pohodlných vychádzok. Poskytuje najlepší výhľad na obec Podbiel. V diaľke však vidno aj Roháče. Z dôvodu odcudzenie vyhliadkových ďalekohľadov neznámym páchateľom si však už nemôžete pozrieť panorámu bližšieho aj vzdialenejšieho okolia (výročná správa, 2011, s.8-10).

Trendy v cestovnom ruchu
Európska komisia cestovného ruchu (ETC) v roku 2004 označila za hlavné faktory ovplyvňujúce rozvoj CR demografiu, zdravie, uvedomelosť a vzdelávanie, voľný čas, cestovné skúsenosti, životný štýl, informačné technológie, dopravu, trvalo udržateľný rozvoj a bezpečnosť. Počet starších ľudí v Európe neustále rastie. Mnoho seniorov odchádza do predčasného dôchodku, má vyššie disponibilné príjmy, teší sa lepšiemu zdraviu. To má za následok rýchlejší rast dopytu tejto kategórie ľudí po cestovnom ruchu. Zdravotné povedomie návštevníkov je čoraz väčšie a ovplyvňuje najmä voľbu cieľového miesta a životný režim počas dovolenky. Čoraz populárnejšou je dovolenka spojená so vzdelávaním. Pri plánovaní dovolenky má významnú rolu história, umenie a kultúrne podujatia. Súčasná spoločnosť kladie zvýšené nároky na ľudí a ich denný režim, čo sa prejavuje v raste nárokov na voľný čas a možnosti oddychu. Rastie aj pragmatickosť návštevníkov v CR, ich sebaistota, požiadavky a znalosť vlastných práv, čo súvisí s predchádzajúcimi skúsenosťami. Rastie podiel kritických názorov na kvalitu a dôraz sa kladie na pomer kvality a ceny. Rastie význam internetu, ktorý umožňuje nielen vizuálnu prezentáciu, ale aj priamy nákup produktov cestovného ruchu. V dopravných službách sa do popredia dostáva záujem o cestovanie železnicou, a najmä vysokorýchlostnými vlakmi. Rastie aj sieť nízkotarifných leteckých spoločností, zatiaľ čo cestné siete sa stávajú preťažené a klesá podiel klasického cestovania. Medzi populáciou naďalej rastie environmentálne povedomie, čo ovplyvňuje rast záujmu o cieľové miesta rozvíjajúce na základe trvalej udržateľnosti. Aktuálne trendy v cestovnom ruchu – rast záujmu o kvalitu, luxus, pohodlie a bezpečie, – záujem o relax, uvoľnenie, aktívnu dovolenku, pobyty wellness a pobyty v kúpeľoch, – dopyt po produktoch pre jednu osobu, – rast záujmu o krátkodobé pobyty v zahraničí, – individuálne organizovaná dovolenka zameraná na kultúru, umenie a históriu (rast záujmu o strednú a východnú Európu), – potreba ponuky cenovo dostupných produktov, – spokojnosť zákazníkov sa prejavuje v ich opätovnom návrate, – rast záujmu o osobnejší prístup v poskytovaní služieb (malé rodinné podniky), – úzka špecializácia poskytovateľov služieb na produkt pre vybranú cieľovú skupinu, – trend „späť k začiatkom", ktorý súvisí s preferenciami tráviť jednoduchšiu dovolenku (ubytovanie v hoteli nahradiť ubytovaním v bungalove, resp. stane), – nezáujem o sprostredkovanú organizáciu dovolenky oproti zvýšenému záujmu o priame rezervovanie a nákup služieb prostredníctvom internetu (12.6.2012, http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/).

2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE ZA ROKY 2011 – 2016

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru príjmov a výdavkov obce.

Hospodárenie obce celkom						
	2011	2 012	2013	2 014	2015	2 016
Bežné príjmy						
Bežné výdavky						
Kapitálové príjmy						
Kapitálové výdavky						
Príjmy finančných operácií						
Výdavky finančných operácií						
Príjmy celkom						
Výdavky celkom						
Nerozpočtované príjmy						
Nerozpočtované výdavky						

Zdroj: OcÚ Podbiel, 2016

2.19. SAMOSPRÁVA

Vzťah samospráva – občan si vyžaduje vypracovať Opatrenie klientského prístupu riešiaci ako, vzťah zamestnancov úradu, tak aj poslancov ku občanom a návštevníkom obce.

Manažment a správa obce
Súčasné zariadenia verejnej správy a administratívy reprezentuje obecný úrad. Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce Podbiel. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu obce, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom (7 poslancov).

Nasledujúca tabuľka prezentuje príslušnosť obyvateľov k jednotlivým úradom špecializovanej štátnej správy.

Príslušnosť k obyvateľov k úradom ŠŠS	
Sídlo matričného úradu	Podbiel
Sídlo pracoviska daňového úradu	Tvrdošín
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Tvrdošín
Sídlo Okresného súdu	Tvrdošín
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Tvrdošín
Sídlo pracoviska okresného úradu	Tvrdošín
Sídlo Územnej vojenskej správy	Žilina
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Tvrdošín
Sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Tvrdošín
ŠÚ SR	

2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ

Obec Podbiel je súčasťou Vyššieho územného celku Žilina. Táto časť identifikuje hlavné faktory vonkajšieho prostredia, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú vývoj samotnej obce. Žilinský kraj je ostatný vidiecky, konkurencieschopný, rýchlorastúci, konvergujúci, priemyselný región SR s perspektívou konkurencieschopného regiónu na úrovni SR, s vysokou atraktivitou pre investorov, s vysokým inovačným potenciálom a dlhodobo podpriemernou mierou nezamestnanosti, ale mimo centra rozvojových aktivít EÚ a s možnosťou cezhraničnej spolupráce s Českou republikou a Poľskou republikou. Osídlenie je sústredené prevažne do kotlín. Aj v tomto kraji sa prejavuje proces starnutia obyvateľstva a podiel detskej zložky mierne klesá, pomaly narastá podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku. Celkový prírastok obyvateľstva v kraji vykazuje hodnotu 0,93 ‰ na 1000 obyvateľov. ŽK možno klasifikovať ako priemyselný región s vysokým rozvojovým potenciálom. Vďačí za to dvom faktorom, a to lokalizácii v blízkosti priemyselných zón susednej Českej republiky a Poľska, ale tiež nedostatku úrodnej poľnohospodárskej pôdy. Priemysel sa na ročnej produkcii kraja podieľa viac ako 70 %. Zahŕňa všetky sektory a je pomerne rovnomerne rozložený. ŽK má významné postavenie v oblasti turizmu a patrí medzi najnavštevovanejšie kraje SR, s najvyššou ubytovacou kapacitou, ktorá dosiahla jednu z najvyšších návštevností (18,8 %) po BK a pred Prešovským krajom. Celkom možno očakávať, že ŽK má šancu si aj vďaka novým PZI udržať pozíciu pomerne hospodársky a sociálne stabilného regiónu a bude sa pomaly približovať k úrovni priemeru EÚ 27. V priemyselnej výrobe bude naďalej dominovať automobilový a strojársky priemysel, významnejšie postavenie by mohol získať tiež elektrotechnický priemysel. ŽK je dôležitou medzinárodnou križovatkou, prepájajúcou dopravné siete troch krajín – SR, Českej republiky a Poľska. Pre trvalo udržateľný hospodársky a sociálny rast ŽK je potrebné dobudovať nadradenú dopravnú infraštruktúru v trase multimodálnych koridorov Va 81 a VI a siete T-ENT. Po dokončení diaľničnej siete bude ŽK prepojený s ďalšími medzinárodnými dopravnými koridormi. Renovácia železníc a koridorov kombinovanej dopravy spolu s modernizáciou letiska tvoria veľmi dobré podmienky pre dopravný systém európskej úrovne. Prírodné zdroje ŽK sú bohaté a rôznorodé, veľký význam majú lesy (57 % povrchu kraja), zdroje minerálnych a termálnych vôd využívané najmä v kúpeľníctve a potravinárstve. Kraj nedisponuje žiadnymi zásobami surovín (NSRR, 2012, s.78-83).

Charakteristika špecifických stránok regiónu V porovnaní s regiónmi vyspelých krajín EÚ a regiónmi SR možno konštatovať, že ŽK využíva iba čiastočne svoj rozvojový potenciál. Najvýraznejšie rezervy sa

nachádzajú v nedostatočnej úrovni najmä pri využívaní inovačného potenciálu v chemickom, automobilovom a strojárskom priemysle a v službách. Dôsledkom toho je jeho slabé prenikanie do priemyslu a ohrozenie konkurencieschopnosti regiónu. V porovnaní so svetovými trendmi zvyšovania kvality a dostupnosti verejných služieb cestou informatizácie a s vývojom v okolitých krajinách je úroveň informatizácie a poskytovaných elektronických služieb žilinského regiónu nízka. Najväčším nevyužitým rozvojovým potenciálom regiónu ŽK je:

- strategická poloha (prepojenie západ - východ, prihraničný región a medzinárodná križovatka),
- prírodné bohatstvo – chránené územia, geotermálna energia, kultúrne tradície,
- nadpriemerný inovačný potenciál a vysoký počet MSP.

Konkurenčná výhoda
Konkurenčná výhoda ŽK je tvorená silným inovačným potenciálom v kombinácií s výhodnou geografickou polohou, dostupnosťou a atraktivitou regiónu, potenciálom pre rozvoj turizmu, dopravy a nových služieb k podpore rozhodujúcich priemyselných odvetví.

Strategické ciele:
1. posilnenie a rozvoj inovačného potenciálu,
2. zhodnotenie a posilnenie vnútorného potenciálu turizmu s prepojením na ochranu a tvorbu životného prostredia,
3. nadregionálna a regionálna dopravná dostupnosť a kvalita služieb s dôrazom na cezhraničnú spoluprácu a nadregionálne väzby.

Očakávané dopady:
- využitie silného inovačného potenciálu k rastu regionálneho HDP a produktivity,
- rast podielu služieb a inovatívnych podnikov na ekonomickej štruktúre regiónu,
- posilnenie väzieb medzi vedou, výskumom, inováciami - podnikateľskou sférou a vzdelávacími inštitúciami,
- rast zamestnanosti, exportnej výkonnosti a konkurencieschopnosti regionálnej ekonomiky,
- zvýšenie kvality života vytvorením vhodných podmienok pre dostupnosť dobrého vzdelania, vhodného a dostatočne oceneného zamestnania s podporou rodiny, kvalitnú sociálnu a zdravotnú starostlivosť, rovnosť príležitostí, dostatočné kultúrne, športové a voľnočasové vyžitie,
- zvýšenie kvality životného prostredia (NSRR, 2012, s.78-83).

2.21. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR

Obec v predchádzajúcom období realizovala niekoľko väčších a menších projektov zameraných hlavne na rekonštrukcie miestnych komunikácií, údržbové investície na obecnom úrade, kultúrnom dome, v rámci obecného cintorína.

- Realizácia investičnej akcie Chodník Ulica - 1. etapa
- Nákup pozemkov - Pod Pálenicou a v lokalite Krivý kút /vysporiadanie ciest/
- Dobudovanie tenisového ihriska za športovou halou
- Projektová dokumentácia IS Pod Pálenicou
- Urbanistická štúdia - Horečervenie
- Dokončenie inžinierskych sietí Zámostie - lokalita Krivý kút
- Vysporiadanie vlastníctva k pozemkom pod komunikáciami, lokalita Krivý kút a lokalita Pod Pálenicou
- Zrealizovanie ďalšej časti investičnej akcie -Chodník Ulica 2. etapa
- Plynofikácia športovej haly
- Vybudovanie verejného osvetlenia v časti Bobrova raľa
- Projektové dokumentácie – Plynofikácia športovej haly, Zámostie odvodnenie
- Rekonštrukcia oplotenia pri kostole
- Nákup pozemkov – Pod Pálenicou (vysporiadanie ciest)
- Budovanie ihriska za športovou halou
- Realizovanie projektov chodníkov obci
- Projekty pre IBV Pod Pálenicou

Realizované projekty			
Názov	Zdroj financovania	Suma	Termín realizácie

3 SWOT ANALÝZY

Nasledujúca SWOT analýzy sa zameriavajú na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

Analýza SWOT

Sledovať a vyhodnocovať vývojové trendy v regióne v neustále sa meniacom vonkajšom prostredí, identifikovať trend sociálno-ekonomického rozvoja, alebo smer vývoja ako príležitosť alebo hrozbu, je v súčasnosti pre obec Podbiel nevyhnutnosť. To, čo sa na prvý pohľad zdá ako príležitosť, ňou vo vzťahu k zdrojom obce, kultúre, ľudským zdrojom, životnému prostrediu a hospodárstvu, uplatňovanej stratégii vôbec nemusí byť.

Nástrojom pre celkovú analýzu vonkajších a vnútorných činiteľov je SWOT analýza. Predstavuje kombináciu dvoch analýz, S - W a O - T. Účelom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných predpokladov podniku k uskutočneniu určitého rozvojového zámeru a podrobenie rozboru i vonkajších príležitostí a obmedzení určované potrebami obyvateľov a subjektov v rámci obce. Na jej základe môže obec prikročiť k formulácii špecifických cieľov.

Schéma SWOT analýzy:

	S - silné stránky 1. 2. … 10	***W*** - slabé stránky 1. 2. … 10.
O - príležitosti 1. 2. … 10.	1. 2. Stratégia ***SO*** … 10.	1. 2. Stratégia ***WO*** … 10.
T - hrozby 1. 2. … 10.	1. 2. Stratégia ***ST*** … 10.	1. 2. Stratégia ***WT*** … 10.

SO – využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody
WO – prekonať slabiny využitím príležitostí
SW – využiť silné stránky na čelenie hrozbám
WT – minimalizovať náklady a čeliť hrozbám

Analýza príležitostí a rizík - O-T

O – T analýza umožňuje rozlíšiť atraktívne príležitosti v obci, ktorá skrýva potenciál územia a ktoré môžu obci priniesť výhody pri dosahovaní vyváženého rastu. Súčasne tiež nabáda k zamysleniu nad problémami, s ktorými bude obec riešiť v rámci Integrovanej stratégie. Znamená to teda, že obec musí sledovať významné sily makroprostredia (demografické, ekonomické, technologické, politické, legislatívne, sociálne a kultúrne) a tiež tých účastníkov mikroprostredia, ktorí ovplyvňujú jej schopnosť dosiahnuť v regióne prospech (neziskové organizácie, orgány miestnych samospráv, podnikateľské subjekty, miestni aktéri a verejnosť). Príležitosti sú posudzované z hľadiska ich atraktívnosti a pravdepodobnosti úspechu. Pravdepodobnosť, že obec dosiahne úspech pri ekonomickom raste, nezávisí len od jej konkurenčnej sily, oproti konkurenčným regiónom, ale aj od toho či je táto sila v porovnaní s konkurenciou väčšia. V rámci analýzy SWOT sa obec koncentruje na identifikáciu potenciálnych príležitostí – existencia stabilného hospodárskeho prostredia, kvalitné životné prostredie, prírodný potenciál, historicko-kultúrne hodnoty, rozvinutá sieť inštitúcií verejných služieb, objekty cestovného ruchu.. Kvadrant 1 pozostáva z príležitosti ponúkajúcich najvyšší úžitok pre obec, preto by sa mal manažment obce sústrediť na tieto aktivity. Naopak, príležitosti v kvadrante 4 sú buď príliš

malé, alebo ich obec nebude vedieť dostatočne využiť. Príležitosti v kvadrante 2 a 3 sú zaujímavé len v prípade, že existuje možnosť zvýšenia ich atraktívnosti alebo pravdepodobnosti úspechu.

Matica príležitostí

Atraktívnosť		Pravdepodobnosť úspechu: vysoká	Pravdepodobnosť úspechu: nízka
vysoká		**1**	**2**
nízka		**3**	**4**

Matica rizík

Vážnosť		Pravdepodobnosť nastatia: vysoká	Pravdepodobnosť nastatia: nízka
vysoká		**1**	**2**
nízka		**3**	**4**

Riziká sú klasifikované z hľadiska ich vážnosti a pravdepodobnosti výskytu. Pri analýze okolia z hľadiska možných hrozieb je potrebné zamerať sa na potenciálne hrozby. Riziká z 1. kvadrantu môžu obec vážne zraniť, preto treba pripraviť plán strategických aktivít, keďže pravdepodobnosť ohrozenia je vysoká. Riziká v 2. a 3. kvadrante treba podrobiť dôkladnému skúmaniu v prípade, ak sa stávajú kritickými, netreba však zostavenie plánu eventuálnych alternatív. Riziká v 4. kvadrante sú malé a väčšinou ich možno ignorovať. Spojením hlavných príležitostí a rizík, ktoré ovplyvňujú rozvoj obce, sa stratégovia snažia zistiť mieru celkovej atraktívnosti trhu. Existujú štyri možnosti:

- *Ideálny rozvoj,* ktorý sa vyznačuje mnohými príležitosťami, ale iba niekoľkými (ak vôbec nejakými) rizikami.
- *Špekulatívny rozvoj,* vyznačujúce sa vysokými príležitosťami i vysokými rizikami.
- *Zrelý rozvoj,* vyznačuje sa nízkymi príležitosťami i nízkymi rizikami.
- *Problémový rozvoj,* má nízke príležitosti, ale vysoké riziká.

Externé prostredie vytvára nielen príležitosti, ale prezentuje aj sériu rizík. Riziko je výzva, poukazuje na nevýhodný trend vývoja vo vonkajšom prostredí, ktorý v prípade pasívnej reakcie zo strany podniku ohrozí jeho trhovú pozíciu.

Analýza silných a slabých stránok – S-W analýza

Hodnotenie vplyvu vonkajších činiteľov, vykonávané so zámerom stanoviť ciele obce, musí byť doplnené rozborom vnútorných činiteľov. Viaceré regióny dnes aj poznajú príležitosti, ktoré im potenciál ponúka, avšak chýba im schopnosť ich využiť. Na základe analýzy silných a slabých stránok vie obec stanoviť, čo je z hľadiska súčasnej a očakávanej situácie rozumné konať. Za dôležité znaky konkurenčnej sily obce sa považuje – kvalitné ľudské zdroje, rozvinuté podnikateľské prostredie, dobrý prírodný potenciál, výhodný poloha a dopravná dostupnosť, a iné.. Za dôležité znaky konkurenčnej slabosti sa považuje – strácanie pozície voči konkurenčným regiónom, nedostatok finančných zdrojov na rozvoj, klesajúca demografická krivka, vysoká nezamestnanosť, zlý technický stav základnej infraštruktúry ai. Pri hodnotení silných a slabých stránok je potrebné každý faktor odstupňovať podľa dôležitosti (rozhodujúca silná stránka, marginálna silná stránka, neutrály faktor, rozhodujúca slabá stránka, marginálna slabá stránka) a podľa intenzity jeho vplyvu - výkonu (vysoký, stredný, nízky). Výsledok spojenia stupňa výkonu a dôležitosti predstavuje štyri možné alternatívy:

Matica výkonu a dôležitosti

Dôležitosť		Výkon: vysoký	Výkon: nízky
vysoká		**1 Sústrediť snahu**	**2 Udržať snahu**
nízka		**3 Nízka priorita**	**4 Možné nadmerné investovanie**

Kvadrant 1 pozostáva z oblastí, ktoré sú dôležité, ale v ktorých obec momentálne vykazuje slabý výkon, preto sa musí sústrediť na posilnenie týchto oblastí. *Kvadrant 2* pozostáva z oblastí, v ktorých je síce město úspešné, ale do budúcnosti si musí túto úspešnosť udržať. *Kvadrant 3* tvoria oblasti, ktoré nie sú dôležité, zdokonalenia v tomto kvadrante majú nízku prioritu. V *kvadrante 4* nie sú dôležité oblasti, pričom rozvoj a snaha sú zbytočne silné. Na základe tejto analýzy je zrejmé, že silné stránky sa nemusia vždy pretransformovať do konkurenčnej výhody obce. Dôvodov, prečo je to tak, je niekoľko, pričom najčastejšími obyvateľmi vnímaná nízka dôležitosť poskytovaných služieb a bodov rozvoja. Identifikácia silných miest obce je možná len na základe porovnania s ich hlavnými konkurentmi v regióne. Ani sústredenie sa na prekonanie všetkých slabých stránok nemusí priniesť očakávaný efekt, pretože náklady potrebné na ich transformovanie do silnej stránky sa nemusia vrátiť. Pozornosť treba venovať príležitostiam, v ktorých má obec najviac silných stránok, alebo oblastiam,

v ktorých sa vzhľadom na veľkú príležitosť a potenciálnu návratnosť investícii ukazuje efektívne vytvorenie nových silných stránok. Príklady z praxe uvádzajú, že i málo rozvinutý región má popri slabých miestach aj silné miesta, ktoré pokiaľ dokáže správne identifikovať a využiť, vytvárajú predpoklady pre trvalý a vyrovnaný sociálno-ekonomický rozvoj. Nasledujúce grafy prezentujú pohľad obyvateľov a poslancov na silné a slabé stránky obce Podbiel a kvalitu života v obci.

3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Silné stránky	**Slabé stránky**
- rozsiahle plochy hospodárskych lesov v okolí obce – 707,9 ha, - poľnohospodárska pôda zaberajúca cca. 918,5 ha katastra obce, - 18 podnikateľských subjektov – právnická osoba, - celkovo 119 podnikateľských subjektov fyzické osoby, - dobrá dostupnosť okresného mesta Tvrdošín, - rýchla dostupnosť mesta Dolný Kubín a Ružomberok, - dobrá dostupnosť hraníc s Poľskou republikou, - vhodné podmienky na rozvoj cestovného ruchu, - prítomnsť stavebných spoločností, - existencia firiem v oblasti potravinárskej výroby, - prítomnosť podnikateľských subjektov v oblasti drevovýroby a kovovýroby, - zastúpené služby maloobchodu, - existencia stravovacích a ubytovacích zariadení, - progresívne rastúci trh v Žiline,	- stagnujúci pracovný trh v obci a v celej lokalite okresu Tvrdošín a lokalite Oravy, - relatívne vysoká miera nezamestnanosti v produktívnom veku, - nízke možnosti zamestnania v obci, ale aj okrese Tvrdošín, - nízke priemerné mzdy v regióne, - stagnácia podnikateľskej sféry, nerozvíjajúce sa MaSP, - nízky počet obyvateľov v obci, - nevyhovujúca vzdelanostná štruktúra obyvateľov, - nedostatočné pokrytie obchodnými službami,
Príležitosti	**Ohrozenia**
- orientovanie sa na výrobu bez negatívnych účinkov na životné prostredie, - preferovanie a profilovanie hospodárskej základne pre rozvoj malého podnikania s orientáciou na rozvoj tradičných foriem výroby, - vytváranie podmienok pre rozvoj hospodárskych aktivít, pre tvorbu nových pracovných príležitostí a rozvoj zamestnanosti na území obce, predovšetkým pre miestne pracovné sily, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, - rozvoj environmentálne vhodných technológií, - vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom podnikaní a službách,	- administratívne opatrenia obmedzujúce plnohodnotný rozvoj cestovného ruchu, - veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EU, - nedostatok investičného kapitálu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	**W slabé stránky**
O príležitosti	Stratégia ***SO*** 14	8 Stratégia ***WO*** 5 6
T hrozby	Stratégia ***ST*** 3	Stratégia ***WT***

V oblasti hospodárstva dochádza k prevahe silných stránok. Je nevyhnutné zabezpečiť využitie silných stránok na elimináciu slabých stránok. Problémom obje je nízky počet obyvateľov a nevybudovaná podnikateľská základňa.

3. 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Silné stránky	**Slabé stránky**
- prechádzajúca cesta I/59, II. a III. tr. zabezpečuje pomerne rýchlu dostupnosť okresného mesta Tvrdošín, ako aj mesta Ružomberok a Žilina, - vybudovaná sieť miestnych komunikácií, - dobré pokrytie obce zastávkami SAD, - prechádzajúce cykloturistické trasy, - prechádzajúca železničná trať, - vybudovaná železničná zastávka, - rýchle prepojenie na hranice PL, - prechádzajúce hlavné severné dopravné ťahy,	- potrebná rekonštrukcia miestnych komunikácií, - zlý technický stav cesty II. a III., - nedobudované chodníky pozdĺž cesty II. a III., - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry,
Príležitosti	**Ohrozenia**
- revitalizácia verejných komunikačných priestorov, - vybudovanie peších a cyklistických prepojení za účelom efektívneho prepojenia s ostatnými časťami obce a prírodnými hodnotami, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ,	- malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy cestnej infraštruktúry, - oneskorená výstavba a modernizácia cestnej siete, - zhoršenie dopravnej obsluhy, - spomalenie hospodárskeho rastu, - trvalý presun cestujúcich z verejnej osobnej dopravy na individuálnu dopravu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	**W slabé stránky**
O príležitosti	Stratégia ***SO*** 8	4 Stratégia ***WO*** 3
T hrozby	5 Stratégia ***ST*** 8	4 Stratégia ***WT***

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia ST - kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Silné stránky	**Slabé stránky**
- dobré pokrytie územia verejným osvetlením, - obec pripojená na elektrickú rozvodnú sieť, - dostatočná kapacita elektrickej siete, - vybudovaná vodovodná rozvodná sieť, - vybudovaná rozvodná sieť plynu, - existencia obecného cintorína s domom smútku,	- negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - potrebná rekonštrukcia verejného vodovodu a vodných zdrojov, - potrebná rekonštrukcia verejného osvetlenia, - potrebné rozšírenie kapacity elektrickej rozvodnej siete,
Príležitosti	**Ohrozenia**
- kompletná rekonštrukcie elektrickej rozvodnej siete – uloženie do zeme, - rekonštrukcia vodovodnej siete, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov,	- malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia ***SO*** 6 3	4 Stratégia ***WO*** 0 3
T hrozby	Stratégia ***ST***	4 Stratégia ***WT***

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia SO a ST – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Silné stránky	**Slabé stránky**
- kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - spracovaný POH obce Podbiel na roky 2016-2020, - zabezpečený odvoz TKO, - zavedený separovaný zber v obci, - fungujúci systém odvozu a likvidácie komunálneho odpadu, - vybudovaná kanalizačná sieť s ČOV 1300 EO, - vybusovaná ČOV s kapacitou 200 EO,	- nevyhovujúci stav splaškovej kanalizačnej siete s ČOV, - nedoriešená likvidácia a využitie rastlinného odpadu, - nedostatok odpadových nádob na zmiešaný komunálny odpad a separovaný zber, - nedostatočne dobudované žľaby na odvádzanie povrchových vôd, - absencia vsakovacích jám pozdĺž miestnych komunikácií, - absencia technických opatrení na odvedenie prívalových vôd do recipientu rieky Orava, - nevybudovaný zberný dvor pre separovaný zber, - nevybudované obecné kompostovisko, - nedostatočne využívaný separovaný zber – slabá motivácia obyvateľov, - potrebné rozšírenie separovaného zberu o ďalšie komodity, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP,
Príležitosti	**Ohrozenia**
- dostavba splaškovej kanalizáice s ČOV, - výstavba obecného kompostoviska, - výstavba zberného dvora pre separovaný zber a obstaranie potrebných mechanizmov, - zabezpečiť efektívny separovaný zber v celej obci, - možnosti materiálového, resp. energetického využitia odpadov pri rešpektovaní duálnych vlastností odpadov, - dôsledné plnenie kvalitne stanovených cieľov v oblasti odpadového hospodárstva, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, - dodržiavanie noriem EÚ v oblasti produkcie znečisťujúcich látok v priemysle,	- ohrozená kvalita povrchových vôd toku Orava, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - nárast množstva vyvážaných odpadov, pretrvávajúce vykurovanie hlavne tuhými palivami, - nárast množstva vyvážaných odpadov, - nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi, - neriešenie problému existencie „čiernych" skládok,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia ***SO***	Stratégia ***WO*** 11 3

	7	2 9
T hrozby	Stratégia ***ST***	8 Stratégia ***WT***

V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok nedobudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd. Odporúča sa využitie stratégie WO – čeliť hrozbám využitím silných stránok a príležitostí.

3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Silné stránky	**Slabé stránky**
- kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - zabezpečený odvoz TKO, - relatívne stabilný, až znižujúci sa objem produkovaného odpadu, - prechádzajúce hydrické koridory - Orava, - rozsiahle plochy lesov v okolí obce - Oravská Magura, - príjemné prostredie pre bývanie, zachovaná príjemná urbanistická mierka zástavby (pôdorysná štruktúra, pomerná rozvoľnenosť zástavby, relatívne nízka zástavba, územné väzby medzi obytnou zástavbou a prírodným prostredím), - obec Podbiel sa nachádza v unikátnom zoskupení prírodných krajinných daností vysokej ekologickej, prírodnej aj historickej hodnoty, - kompletná plynofikácia obce, - vybudovaná kanalizačná sieť s ČOV 1300 EO, - vybusovaná ČOV s kapacitou 200 EO,	- nevyhovujúci stav splaškovej kanalizačnej siete s ČOV, - nevyhovujúci technický stav tepelného hospodárstva, - potreba čistenia odvodňovacích kanálov, - nedostatočne oddelená zeleň od spevnených plôch, - existencia čiernych skládok, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP, - nedostatok technických kapacít zberu, dopravy, triedenia, zhodnocovania a likvidácie odpadov, - absencia povodňových máp,
Príležitosti	**Ohrozenia**
- čistenie odvodňovacích kanálov a revitalizácia ich okolia, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje vody, - zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia, - rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- ohrozená kvalita podzemných a povrchových vôd, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - zníženie biodiverzity, - tlak na životné prostredie a pôvodnú krajinu, urbanizácia krajiny, - radikalizácia zmien v životnom prostredí na miestnej a globálnej úrovni (povodne, veterné smršte, otepľovanie, klimatické zmeny,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	**W slabé stránky**
O príležitosti	Stratégia ***SO*** 10 5	9 Stratégia ***WO*** 2 5
T hrozby	Stratégia ***ST***	7 Stratégia ***WT***

V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok nedobudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd a existenciou záťažových prevádzok v Žilinskom kraji. Odporúča sa využitie stratégie SO – prekonať slabiny využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami.

3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Silné stránky	**Slabé stránky**
- funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok, - stretnutia dôchodcov, - pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....), - organizované malé obecné služby pre nezamestnaných, - občianske združenia v obci,	- absencia zariadenia pre seniorov, - nedoriešená sociálna sieť, - nízky počet obyvateľov bráni rozvojovým aktivitám v tejto oblasti,
Príležitosti	**Ohrozenia**
- možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, - rozšírenie aktívnych opatrení na trhu práce na podporu vzdelávania a prípravy pre trh práce a na podporu zamestnávania v atypických formách pracovných vzťahov, najmä pre rodičov počas materskej dovolenky a rodičovskej dovolenky, - podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, Projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb, - dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - rast počtu srdcovo-cievnych chorôb, - rast nádorových ochorení tráviaceho traktu, - vysoký výskyt alergických ochorení, - pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť, - pretrvávajúce stereotypy v mobilitnom správaní sa pracovnej sily, - nízky záujem zamestnávateľov o prijímanie uchádzačov o zamestnanie na podporované pracovné miesta, - nedostatočný záujem zamestnávateľov o udržateľnosť vytvorených pracovných miest, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby a iné opatrenia pretrvávaním poskytovania tradičných foriem pomoci a služieb pobytového charakteru a riziko znižovania kvality života občanov finančnou náročnosť sociálnych služieb pre klienta,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	**W slabé stránky**
O príležitosti	Stratégia ***SO***	Stratégia ***WO***
	5	3
T hrozby	Stratégia ***ST***	Stratégia ***WT***
	13	10
		1
		6

V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu *WT* – kde sa obec môže zamerať len na minimalizovanie nákladov súvisiacich s poskytovaním sociálnych služieb a čeliť hrozbám, ktoré sú s týmito službami spojené. Odporúča sa obci zabezpečovať nevyhnutné sociálne služby pre obyvateľov a ostatné služby ponechať poskytovateľom v meste Tvrdošín.

3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT

Silné stránky	**Slabé stránky**
- prítomnosť materskej školy s kapacitou 50 detí, - existenicia neplnoorganizovanej základnej školy so 69 žiakmi v roku 2015, - školské ihrisko, pozemok, dvor na trávenie prestávok a voľného času, - zriadená počítačová učebňa, v ktorej je interaktívna tabuľa, tlačiareň, dataprojektor, digitálny fotoaparát, kamera, - 20 žiackych notebookov, - možnosť rozšírenia kapacity základnej školy, - fungujúca školská jedáleň, - realizované preventívne akcie základnej školy, - v každej triede je nainštalovaná interaktívna tabuľa, učiteľský notebook, CD prehrávač, - kvalitný a stabilný pedagogický zbor, - zvyšovanie odbornosti učiteľov kontinuálnym vzdelávaním, - fungujúci športový areál, - nízka naplnenosť tried, možnosť individuálneho prístupu k žiakom, - individuálny prístup k žiakom so ŠVVP a k žiakom zo znevýhodneného prostredia, - zavádzanie inovačných metód v rámci vyučovacieho procesu, - viacúčelová športová hala, - vybudované multifunkčné ihrisko, - vbudovaný futbalový športový areál, - v obci vybudované detské ihriská,	- potrebná rekonštrukica materskej a základnej školy, - zastaralé vybavenie kabinetov učebnými pomôckami, zariadením, - nedostatok finančných prostriedkov, - neatraktívnosť učiteľského povolania a neadekvátne finančné ohodnotenie, - nesystémová reforma vzdelávacej sústavy,
Príležitosti	**Ohrozenia**
- dovybavenie a modernizácia materskej školy, - komplexná rekonštrukcia základnej školy, - postupné zlepšovanie podmienok na kvalitnú výučbu žiakov, - získavanie finančných zdrojov cez projekty, - využívanie priestorov školy nielen na výchovno-vyučovaciu činnosť, - aplikácia nových poznatkov do vyučovania prostredníctvom vzdelávania, - budovanie partnerských vzťahov vo väzbe: učiteľ - žiak – rodič, - spolupráca s médiami, - dobudovanie a vybavenie športových, športovo-rekreačných a oddychových plôch v obci Nesluša, - skvalitnenie existujúcich areálov a doplnenie nových areálov pre potreby obyvateľov obce, najmä so zameraním na deti a mládež, - vytváranie územných a priestorových podmienok pre realizáciu rozličných športových, rekreačných a oddychových aktivít, - zefektívnenie spolupráce s krajským mestom na regionálnej úrovni, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- vplyv nežiadúcich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...), - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov, - nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov, - nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, - nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov, - nízka účasť rezortov, samosprávy a sociálnych partnerov na tvorbe obsahu vzdelávania,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	**W slabé stránky**
O príležitosti	Stratégia ***SO*** 19	5 Stratégia ***WO*** 13
T hrozby	6 Stratégia ***ST***	1 Stratégia ***WT***

		6

V oblasti vzdelávania je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využitie stratégie ST – čeliť hrozbám využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. V oblasti športu podporovať rekonštrukciu starej a výstavbu športovej infraštruktúry v obci. Je potrebné podporovať organizovanú športovú činnosť.

3.8 KULTÚRA

Silné stránky	**Slabé stránky**
- dlhoročná história obce, tradície, - existencia vzácnej architektúry - drevenice, - prítomnosť kultúrnych pamiatok (kostol), - zabezpečenie priestorov pre kultúrne aktivity, - rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru, - vianočné posedenie s dôchodcami, - dobré kultúrne povedomie obyvateľov, - vybudobaný kultúrny dom, - existencia otvoreného amfiteátra, - existencia obecnej knižnice,	- nedostatočne rozvinutá cezhraničná spolupráca, - slabo rozvinutá divadelná tvorba, - zlý technický stav budovy kultúrneho domu, - zastaralé technické vybavenie domu kultúry, - nedostatočne vybudované informačné tabule o kultúrnych pamiatkach, - neexistencia zariadenie propagujúceho tradičné remeslá z okolia obce,
Príležitosti	**Ohrozenia**
- lepšia koordinovanosť a propagácia kultúrnych aktivít obce, - rozvoj sponzorovania kultúry, - obnova zanikajúcich tradícií, - vydanie multimediálnych propagačných materiálov o obci, jej kultúrnom dedičstve a tradícii, - zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami na regionálnej úrovni, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- zoslabovanie tradičného vnímania obce Podbiel, - posun priorít mládeže ku konzumnej kultúre, - slabá podpora kultúry zo strany štátu a VÚC, - nedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry za hranice katastrálneho územia obce,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	**W slabé stránky**
O príležitosti	Stratégia ***SO*** 6 2 10 4	Stratégia ***WO*** 6
T hrozby	Stratégia ***ST***	Stratégia ***WT*** 4

V oblasti kultúry je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využitie stratégie SO – prekonať slabiny využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. V oblasti kultúry podporovať výstavbu kultúrnej infraštruktúry a organizovanú kultúrnu činnosť.

3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Silné stránky	**Slabé stránky**
- bohaté kultúrne dedičstvo, - stavovacie zariadenia v obci, - existencia tradičnej architektúry - drevenice, - ubytovacie kapacity v obci, - strategická východisková poloha na poznávacie výlety do širšieho okolia obce,	- málo rozvinutý cestovný ruch, - nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce, - nedostatočné služby v oblasti cestovného ruchu, - slabá kooperácia s cestovnými kanceláriami, - slabá propagácia tradičných umení a remesiel v obci,

- obec je svojou polohou ideálna pre uskutočňovanie poznávacej turistiky, - vybudované cyklistické trasy, - vhodné podmienky pre zimné bežecké lyžovanie, - vybudované turistické trasy,	
Príležitosti	**Ohrozenia**
- dobré možnosti (existencia poľných ciest) pre budovanie cyklistických a rekreačných trás, - zavádzanie nových produktov cestovného ruchu v súvislosti s agroturistikou, - iniciatíva spoločenských, kultúrnych, športových,... organizácií, - spolupráca na regionálnej úrovni v rozvoji turizmu, - rozvoj agroturistických aktivít so zameraním na vzdelávacie a zážitkové pobyty,	- zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície)

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	**W slabé stránky**
O príležitosti	5 Stratégia ***SO*** 4	Stratégia ***WO*** 5
T hrozby	9 4 Stratégia ***ST*** 1	Stratégia ***WT***

Obec disponuje určitým rozvojovým potenciálom v oblasti cestovného ruchu. V súčasnosti však nie je plne využívaný. Odporúča sa využiť stratégiu SO a využiť silné stránky, ako kultúrno-historický potenciál, prírodný potenciál na získanie konkurenčnej výhody.

3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Silné stránky	**Slabé stránky**
- existencia verejného rozhlasu, - dostatok priestorov pre administratívu, - budova obecného úradu v dostupného v centre obce,	- negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nevybudovaný bezbariérový prístup do obecného úradu, - nevyhovujúci technický stav budovy obecného úradu, - nedobudovaný kamerový systém, - zvyšujúca sa drobná kriminalita – krádeže, vandalizmus, - v obci ani v súčasnosti nie sú vybudované nijaké zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry samosprávy, - nedostupný kvalitný digitálny systém prenosu dát, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektivita ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,
Príležitosti	**Ohrozenia**
- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, - e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie	- malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zvyšovanie komunikačnej a administratívnej náročnosti výkonu činností verejnej správy vo vzťahu k externému, ako aj internému prostrediu,

imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení,	

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	**W slabé stránky**
O príležitosti	13 Stratégia ***SO*** 11	Stratégia ***WO*** 1 4
T hrozby	3 Stratégia ***ST***	Stratégia ***WT*** 2

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE

Silné stránky	**Slabé stránky**
- postupne zavádzané služby eGovernemtu a elektronizácia služieb štátnej správy a samosprávy - dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnom úrade, - široká sieť pamäťových a fondových inštitúcií a dostupnými, rozsiahlymi a hodnotnými zdrojmi pre kvalitný digitálny obsah a e-služby,	- slabé pokrytie signálom Orange, - slabé pokrytie signálom T – mobile, - nízka vzdelanostná úroveň obyvateľstva, - slabá penetrácia internetu v dôsledku nízkeho sociálneho postavenia mnohých obyvateľov, - nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka efektívnosť, bezpečnosť a interoperabilita ISVS, - nedostupný kvalitný digitálny obsah, - fyzicky nedostupný internet v území s nízkou hustotou osídlenia, alebo málo atraktívny pre používateľov, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektivita ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,
Príležitosti	**Ohrozenia**
- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - zvýšenie počítačovej gramotnosti, - zníženie cien využívania Internetu, - rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí, - vytváranie a sprístupňovanie verejného digitálneho obsahu, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, - e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných,	- nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - digital divide, zvyšovanie disparít medzi územiami alebo sociálnymi skupinami vo využívaní IKT, - nízka digitálna gramotnosť a zručnosť používateľov IKT a nedostatočný dopyt po elektronických službách, - rozvoj digitálnej kriminality, narúšanie súkromia, výchovy a ochrany osobných údajov

- vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení, - rastúca penetrácia širokopásmového pripojenia,	

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	**W slabé stránky**
O príležitosti	Stratégia ***SO***	12 Stratégia ***WO*** 8 6 9
T hrozby	3 Stratégia ***ST***	4 Stratégia ***WT***

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

Koordinácia a syntéza výsledkov SWOT

Zostavenie analýzy SWOT je zložitý proces, ktorý si vyžaduje systematický prístup pri identifikácii a analýze bezprostredných (často i skrytých) vonkajších a vnútorných faktorov. Výstižnosť väčšiny faktorov je zložité vyjadriť prostredníctvom jednoduchých formulácií. Pri zaraďovaní jednotlivých faktorov do základných zložiek SWOT analýzy je potrebné zodpovedne posudzovať ich lokálne a mikroregionálne podmienenú situáciu a relatívny podiel na regionálnom rozvoji. V tomto zmysle ide hlavne o nerovnováhu medzi obcou Podbiel a ostatnými obcami v okolí.

V oblasti technickej infraštruktúry ide potrebu dobudovania inžinierskych sietí v oblasti dodávok vody, odpadového hospodárstva, dostavbu a rekonštrukciu cestnej siete, ktorá sa nachádza na niektorých miestach v havarijnom stave.

Ohrozenia obce Podbiel vyplývajú z okolitého prostredia, tendencií a skutočností, ktoré nemôže manažment obce ovplyvniť.

3.12PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE PODBIEL.

Identifikácia odvetvových disparít a nadväzujúce vymedzenie cieľových skupín je v súlade so zadaním z vypracovanej analýzy SWOT ako aj analýzy zdrojov obce Podbiel. Dôležitým východiskovým rámcom pre vymedzenie cieľových skupín so sústredenou podporou obce Podbiel a stanovenie relevantných opatrení, ktoré by mali riešiť existujúce nerovnosti a rozdiely, sú vybrané strategické a koncepčné dokumenty spracované na národnej (Partnerská dohoda), regionálnej (PHSR ŽISK) úrovni, ako aj vo vzťahu k štátnym legislatívnym normám zaväzujúcim obec Podbiel poskytovať svojim obyvateľom balík verejných služieb.

Na odvetvové (odborové a sektorové) disparity treba pozerať ako na nerovnosti, neoddôvodné rozdiely, či nezhody medzi potenciálom a jeho súčasným využitím. Ich identifikácia vychádza z porovnania zistených silných a slabých stránok, ktoré sú uvedené vo SWOT analýze. Pôsobenie silných stránok obce Podbiel je oslabované negatívnymi vplyvmi jej slabých stránok. Silné stránky sú potenciálom, ktorý je možné využiť pre budúci rozvoj, je ale nutné zlepšiť alebo odstrániť príslušné slabé stránky tak, aby mohli byť silné naplno využité.

Nasledujúci prehľad je usporiadaný práve týmto spôsobom, kedy proti silným stránkam obce sú vždy postavené relevantné slabé stránky, ktoré majú v danom problémovom okruhu opačný vplyv. Vybrané

sú práve tie, ktoré z hľadiska budúceho vývoja možno považovať za najzávažnejšie a kde je viacmenej možné predpokladať aspoň dielčie riešenie.

Obec Podbiel je súčasťou vyššieho územného celku Žilina. Národná stratégia regionálneho rozvoja definovala pre tento kraj nasledovné disparity, ktoré by mali byť zohľadnené v PHRSR obce Podbiel:

Hlavné disparity ŽK (NSRR, 2011, s.83):

v pôdohospodárstve
- nedostatočná spolupráca a koordinácia v poľnohospodárstve;
- nedostatočné využívanie zdrojov v lesnom hospodárstve;

v priemysle
- inovačné a technologické zaostávanie, spôsobuje zvyšujúcu energetickú a surovinovú náročnosť výroby, a to najmä v strojárstve;
- nedostatočné využitie existujúcich výrobných kapacít, vrátane výskumu a vývoja v elektrotechnickom, hutníckom a strojárskom priemysle;
- nedostatočná reštrukturalizácia priemyslu a ďalších rozhodujúcich odvetví v niektorých okresoch v regióne;

v službách
- zníženie konkurencieschopnosti malého a stredného podnikania v dôsledku veľkej expanzie nadnárodných spoločností, ale aj často pre absentujúcu kvalitu poskytovaných služieb (elektrotechnický priemysel);
- nedostatočná kvalita verejných služieb občanom a podnikateľskej sfére;

v technickej infraštruktúre
- nedostatočné kapacity a telekomunikačná infraštruktúra;
- nedostatočná kvalita ciest II. a III. triedy má často za následok dopravné nehody;
- nedobudovanosť dopravnej infraštruktúry nadregionálnej úrovne;
- značné ekologické zaťaženie krajiny (chemický priemysel, metalurgia);

v sociálno-spoločenskej infraštruktúre
- nízky počet vysokoškolsky vzdelaných zamestnancov v podnikoch a inštitúciách, nevyhovujúca vzdelanostná štruktúra, vysoký podiel obyvateľstva so základným vzdelaním, významné vnútroregionálne rozdiely;
- nízka životná úroveň v severných okresoch;
- nedostatočné prepojenie vzdelávacieho systému s podnikateľskou sférou;
- značný odlev pracovných síl do zahraničia z titulu blízkosti hraníc, pričom za vysokokvalifikované pracovné sily nie sú náhrady;
- nerovnomerná sieť zariadení sociálnych služieb v jednotlivých okresoch kraja;
- vysoké percento absolventov stredných škôl nepracujúcich v ukončenom študijnom alebo učebnom odbore (80 %), nízka vedomostná úroveň a pripravenosť absolventov základných a stredných škôl pre potreby trhu práce;
- prehlbovanie rozdielov v postavení mužov a žien na trhu práce.

Hlavné faktory rozvoja ŽK:

v pôdohospodárstve
- dobrý produkčný pôdohospodársky potenciál v oblasti lesníctva, pestovania obilnín a zemiakov;

v priemysle
- rozvinutá diverzifikovaná štruktúra priemyslu;
- vysoký podiel zahraničného kapitálu v podnikoch;
- možnosť posilňovania exportu;
- budovanie vedecko-technologických parkov a regionálneho inovačného centra;

v službách
- disponibilný potenciál pre regionálnu ekonomiku na báze informačných technológií, inovatívnych služieb v oblasti vzdelávania a podporných služieb pre rozhodujúce priemyselné odvetvia;
- atraktívny potenciál pre rozvoj turizmu;

v technickej infraštruktúre
- zámery týkajúce sa splavnenia Váhu, ekologická a integrovaná doprava;
- možnosti využitia kombinovanej dopravy;
- dopravné prepojenie Krakow - Budapešť;
- polohový potenciál kraja, logistické väzby;
- dostatočný potenciál zdrojov vody a vysoká lesnatosť územia;
- sebestačnosť územia vo výrobe elektrickej energie, možnosti budovania nových zdrojov energie;

v sociálno-spoločenskej infraštruktúre
- dobrá demografická situácia, dlhodobá progresívna prirodzená mobilita a natalita;
- nízka miera nezamestnanosti v posledných rokoch;
- posilnenie systému celoživotného vzdelávania a cielenej rekvalifikácie.

Charakteristika špecifických stránok regiónu

V porovnaní s regiónmi vyspelých krajín EÚ a regiónmi SR možno konštatovať, že ŽK využíva iba čiastočne svoj rozvojový potenciál. Najvýraznejšie rezervy sa nachádzajú v nedostatočnej úrovni najmä pri využívaní inovačného potenciálu v chemickom, automobilovom a strojárskom priemysle a v službách. Dôsledkom toho je jeho slabé prenikanie do priemyslu a ohrozenie konkurencieschopnosti regiónu. V porovnaní so svetovými trendmi zvyšovania kvality a dostupnosti verejných služieb cestou informatizácie a s vývojom v okolitých krajinách je úroveň informatizácie a poskytovaných elektronických služieb žilinského regiónu nízka.

Najväčším nevyužitým rozvojovým potenciálom regiónu ŽK je:
- strategická poloha (prepojenie západ - východ, prihraničný región a medzinárodná križovatka),
- prírodné bohatstvo – chránené územia, geotermálna energia, kultúrne tradície,
- nadpriemerný inovačný potenciál a vysoký počet MSP.

Konkurenčná výhoda
Konkurenčná výhoda ŽK je tvorená silným inovačným potenciálom v kombinácií s výhodnou geografickou polohou, dostupnosťou a atraktivitou regiónu, potenciálom pre rozvoj turizmu, dopravy a nových služieb k podpore rozhodujúcich priemyselných odvetví.

Nasledujúce tabuľky prezentujú hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Podbiel v jednotlivých politikách.

Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ rozsiahle plochy hospodárskych lesov v okolí obce – 707,9 ha, + poľnohospodárska pôda zaberajúca cca. 918,5 ha katastra obce, + 18 podnikateľských subjektov – právnická osoba, + celkovo 119 podnikateľských subjektov fyzické osoby, + dobrá dostupnosť okresného mesta Tvrdošín, + rýchla dostupnosť mesta Dolný Kubín a Ružomberok, + dobrá dostupnosť hraníc s Poľskou republikou, + vhodné podmienky na rozvoj cestovného ruchu, + prítomnsť stavebných spoločností, + existencia firiem v oblasti potravinárskej výroby, + prítomnosť podnikateľských subjektov v oblasti drevovýroby a kovovýroby, + zastúpené služby maloobchodu, + existencia stravovacích a ubytovacích zariadení, + progresívne rastúci trh v Žiline,	- stagnujúci pracovný trh v obci a v celej lokalite okresu Tvrdošín a lokalite Oravy, - relatívne vysoká miera nezamestnanosti v produktívnom veku, - nízke možnosti zamestnania v obci, ale aj okrese Tvrdošín, - nízke priemerné mzdy v regióne, - stagnácia podnikateľskej sféry, nerozvíjajúce sa MaSP, - nízky počet obyvateľov v obci, - nevyhovujúca vzdelanostná štruktúra obyvateľov, - nedostatočné pokrytie obchodnými službami,

Doprava a komunikácie

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ prechádzajúca cesta I/59, II. a III. tr. zabezpečuje pomerne rýchlu dostupnosť okresného mesta Tvrdošín, ako aj mesta Ružomberok a Žilina, + vybudovaná sieť miestnych komunikácií, + dobré pokrytie obce zastávkami SAD, + prechádzajúce cykloturistické trasy, + prechádzajúca železničná trať, + vybudovaná železničná zastávka, + rýchle prepojenie na hranice PL, + prechádzajúce hlavné severné dopravné ťahy,	- potrebná rekonštrukcia miestnych komunikácií, - zlý technický stav cesty II. a III., - nedobudované chodníky pozdĺž cesty II. a III., - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry,

Technická infraštruktúra

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ dobré pokrytie územia verejným osvetlením,	- negatívny stav nehnuteľného majetku obce,

+ obec pripojená na elektrickú rozvodnú sieť, + dostatočná kapacita elektrickej siete, + vybudovaná vodovodná rozvodná sieť, + vybudovaná rozvodná sieť plynu, + existencia obecného cintorína s domom smútku,	- potrebná rekonštrukcia verejného vodovodu a vodných zdrojov, - potrebná rekonštrukcia verejného osvetlenia, - potrebné rozšírenie kapacity elektrickej rozvodnej siete,

Odpadové hospodárstvo

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, + spracovaný POH obce Podbiel na roky 2016-2020, + zabezpečený odvoz TKO, + zavedený separovaný zber v obci, + fungujúci systém odvozu a likvidácie komunálneho odpadu, + vybudovaná kanalizačná sieť s ČOV 1300 EO, + vybusovaná ČOV s kapacitou 200 EO,	- nevyhovujúci stav splaškovej kanalizačnej siete s ČOV, - nedoriešená likvidácia a využitie rastlinného odpadu, - nedostatok odpadových nádob na zmiešaný komunálny odpad a separovaný zber, - nedostatočne dobudované žľaby na odvádzanie povrchových vôd, - absencia vsakovacích jám pozdĺž miestnych komunikácií, - absencia technických opatrení na odvedenie prívalových vôd do recipientu rieky Orava, - nevybudovaný zberný dvor pre separovaný zber, - nevybudované obecné kompostovisko, - nedostatočne využívaný separovaný zber – slabá motivácia obyvateľov, - potrebné rozšírenie separovaného zberu o ďalšie komodity, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP,

Životné prostredie

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, + zabezpečený odvoz TKO, + relatívne stabilný, až znižujúci sa objem produkovaného odpadu, + prechádzajúce hydrické koridory - Orava, + rozsiahle plochy lesov v okolí obce - Oravská Magura, + príjemné prostredie pre bývanie, zachovaná príjemná urbanistická mierka zástavby (pôdorysná štruktúra, pomerná rozvoľnenosť zástavby, relatívne nízka zástavba, územné väzby medzi obytnou zástavbou a prírodným prostredím), + obec Podbiel sa nachádza v unikátnom zoskupení prírodných krajinných daností vysokej ekologickej, prírodnej aj historickej hodnoty, + kompletná plynofikácia obce, + vybudovaná kanalizačná sieť s ČOV 1300 EO, + vybusovaná ČOV s kapacitou 200 EO,	- nevyhovujúci stav splaškovej kanalizačnej siete s ČOV, - nevyhovujúci technický stav tepelného hospodárstva, - potreba čistenia odvodňovacích kanálov, - nedostatočne oddelená zeleň od spevnených plôch, - existencia čiernych skládok, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP, - nedostatok technických kapacít zberu, dopravy, triedenia, zhodnocovania a likvidácie odpadov, - absencia povodňových máp,

Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok, + stretnutia dôchodcov, + pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....), + organizované malé obecné služby pre nezamestnaných, + občianske združenia v obci,	- absencia zariadenia pre seniorov, - nedoriešená sociálna sieť, - nízky počet obyvateľov bráni rozvojovým aktivitám v tejto oblasti,

Školstvo a šport

Faktory rozvoja	Hlavné disparity

+ prítomnosť materskej školy s kapacitou 50 detí, + existenicia neplnoorganizovanej základnej školy so 69 žiakmi v roku 2015, + školské ihrisko, pozemok, dvor na trávenie prestávok a voľného času, + zriadená počítačová učebňa, v ktorej je interaktívna tabuľa, tlačiareň, dataprojektor, digitálny fotoaparát, kamera, + 20 žiackych notebookov, + možnosť rozšírenia kapacity základnej školy, + fungujúca školská jedáleň, + realizované preventívne akcie základnej školy, + v každej triede je nainštalovaná interaktívna tabuľa, učiteľský notebook, CD prehrávač, + kvalitný a stabilný pedagogický zbor, + zvyšovanie odbornosti učiteľov kontinuálnym vzdelávaním, + fungujúci športový areál, + nízka naplnenosť tried, možnosť individuálneho prístupu k žiakom, + individuálny prístup k žiakom so ŠVVP a k žiakom zo znevýhodneného prostredia, + zavádzanie inovačných metód v rámci vyučovacieho procesu, + viacúčelová športová hala, + vybudované multifunkčné ihrisko, + vbudovaný futbalový športový areál, + v obci vybudované detské ihriská,	- potrebná rekonštrukica materskej a základnej školy, - zastaralé vybavenie kabinetov učebnými pomôckami, zariadením, - nedostatok finančných prostriedkov, - neatraktívnosť učiteľského povolania a neadekvátne finančné ohodnotenie, - nesystémová reforma vzdelávacej sústavy,

Kultúra

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ dlhoročná história obce, tradície, + existencia vzácnej architektúry - drevenice, + prítomnosť kultúrnych pamiatok (kostol), + zabezpečenie priestorov pre kultúrne aktivity, + rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru, + vianočné posedenie s dôchodcami, + dobré kultúrne povedomie obyvateľov, + vybudobaný kultúrny dom, + existencia otvoreného amfiteátra, + existencia obecnej knižnice,	- nedostatočne rozvinutá cezhraničná spolupráca, - slabo rozvinutá divadelná tvorba, - zlý technický stav budovy kultúrneho domu, - zastaralé technické vybavenie domu kultúry, - nedostatočne vybudované informačné tabule o kultúrnych pamiatkach, - neexistencia zariadenie propagujúceho tradičné remeslá z okolia obce,

Propagácia a cestovný ruch

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ bohaté kultúrne dedičstvo, + stavovacie zariadenia v obci, + existencia tradičnej architektúry - drevenice, + ubytovacie kapacity v obci, + strategická východisková poloha na poznávacie výlety do širšieho okolia obce, + obec je svojou polohou ideálna pre uskutočňovanie poznávacej turistiky, + vybudované cyklistické trasy, + vhodné podmienky pre zimné bežecké lyžovanie, + vybudované turistické trasy,	- málo rozvinutý cestovný ruch, - nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce, - nedostatočné služby v oblasti cestovného ruchu, - slabá kooperácia s cestovnými kanceláriami, - slabá propagácia tradičných umení a remesiel v obci,

Administratíva a bezpečnosť

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ existencia verejného rozhlasu, + dostatok priestorov pre administratívu, + budova obecného úradu v dostupného v centre obce,	- negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nevybudovaný bezbariérový prístup do obecného úradu, - nevyhovujúci technický stav budovy obecného úradu,

	- nedobudovaný kamerový systém, - zvyšujúca sa drobná kriminalita – krádeže, vandalizmus, - v obci ani v súčasnosti nie sú vybudované nijaké zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry samosprávy, - nedostupný kvalitný digitálny systém prenosu dát, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektivita ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,

Informatizácia obce

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ postupne zavádzané služby eGovernemtu a elektronizácia služieb štátnej správy a samosprávy + dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnom úrade, + široká sieť pamäťových a fondových inštitúcií a dostupnými, rozsiahlymi a hodnotnými zdrojmi pre kvalitný digitálny obsah a e-služby,	- slabé pokrytie signálom Orange, - slabé pokrytie signálom T – mobile, - nízka vzdelanostná úroveň obyvateľstva, - slabá penetrácia internetu v dôsledku nízkeho sociálneho postavenia mnohých obyvateľov, - nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka efektívnosť, bezpečnosť a interoperabilita ISVS, - nedostupný kvalitný digitálny obsah, - fyzicky nedostupný internet v území s nízkou hustotou osídlenia, alebo málo atraktívny pre používateľov, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektivita ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,

Vo vyššie uvedenom kontexte je potrebné sledovať i potenciálne rozvojové príležitosti a hrozby, indukované hierarchicky vyššími faktormi sociálno - ekonomického rozvoja. Na základe uskutočnených analýz je možné za najväčšie hrozby pokladať hlavne:

1. Znižovanie konkurencieschopnosti obce v dôsledku trvalej stagnácie v rozvoji spolupráce podnikateľskej sféry s orgánmi miestnej samosprávy – Public Private Partnership.
2. Nedostatok externých finančných prostriedkov potrebných na zabezpečenie kvalitných verejných služieb.
3. Podcenenie významu kvalitatívneho rozvoja ľudských zdrojov ako pre ekonomický, tak aj pre sociálny rozvoj obce Podbiel.
4. Podcenenie významu informačných technológií ako základného prvku ekonomického rozvoja a rozvoja ľudských zdrojov v obci.

Jedným z nutných predpokladov úspešnej implementácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja je náväznosť na existujúcu sústavu strategických a rozvojových dokumentov. Tento fakt sa premietol z časti aj do výberu opatrení a cieľových skupín, na ktoré sa má zamerať podpora z verejných zdrojov, hlavne z dôvodu efektívneho vynakladania finančných prostriedkov, odstránenia duplicít, možných protichodných účinkov opatrení atď.. Z tohto dôvodu je prirodzeným rámcom Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja, ako aj Partnerskej dohody, ale aj platná legislatíva v oblasti zabezpečovania verejných služieb. Komparáciou výsledkov vyššie uvedenej selekcie odvetvových disparít a PHSR ŽISK je možné zistiť, že niektoré opatrenia v rámci tohto dokumentu pokrývajú kritické oblasti zistené v problémovej analýzy. Preto je nutné v súlade s vyššie uvedenými skutočnosťami zamerať sa na odstránenie týchto disparít v relevantných cieľových oblastiach a relevantných skupín.

1. Hospodárstvo a vedecko-technicky rozvoj	
Cieľová skupina	

podnikateľské subjekty v priemysle, obchode a výrobných službách obec investori
2. Technická infraštruktúra
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, podnikatelské subjekty, mimovládne subjekty,
3. Životné prostredie
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, podnikatelské subjekty,
4. Sociálna oblasť a zdravotníctvo
Cieľová skupina
nezamestnaní, sociálne odkázaní, zdravotne a duševne postihnutí, obyvatelia v dôchodkovom veku, mladí ľudia, rizikové skupiny obyvatelstva,
5. Školstvo a šport
Cieľová skupina
deti predškolského veku, žiaci v rámci povinnej školskej docházky, nezamestnaní, obyvatelia v dôchodkovom veku, sportovci organizovaní v rámci športových hnutí, pasívna športová verejnosť, obyvatelia v produkívnom veku,
6. Kultúra
Cieľová skupina
obyvateľstvo podnikateľské subjekty návštevníci obce,
7. Cestovný ruch a public relation
Cieľová skupina
obec, VÚC, obyvatelia obce, návštevníci obce, súkromný podnikateľský sektor,
9. Administratíva a bezpečnosť
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, súkromný podnikateľský sektor,
10. Informatizácia obce
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, súkromný podnikateľský sektor,

Strategická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Podbiel 2017 - 2026-

4 VÍZIA A POSLANIE OBCE PODBIEL

Vízia

Na základe vzájomnej spolupráce - partnerstva samosprávy, podnikateľov, občanov obce Podbiel, ako aj nadradených orgánov štátnej správy a samosprávy vytvoriť lepšie životné podmienky pre občanov obce znížením nezamestnanosti, podporou podnikateľských aktivít, rozšírením a dobudovaním infraštruktúry, zlepšením podmienok pre vzdelávanie, zvýšením záujmu občanov o veci verejné. Najväčšiu pozornosť je potrebné venovať rozvoju cestovného ruchu s využitím miestnych zdrojov, bohatej histórie a miestnych prírodných krás, ktoré sú unikátne nielen v rámci geografických hraníc Slovenskej republiky.

Poslanie

Poslanie je komplexná a všeobecná definícia objasňujúca mandát obce Podbiel. Poslanie opisuje a prezentuje základné služby (produkty), ktoré poskytuje a identifikuje hlavných „zákazníkov", t.j. jej obyvateľov, miestnych podnikateľov, záujmové združenia a pod.. Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie obce Podbiel a odpovedá na tri otázky: Čo obec robí? Prečo to robí? Pre koho to robí? Predpokladom pre zabezpečovanie kvalitných služieb obyvateľom obce, podnikateľom či návštevníkom a celkový plynulý chod samosprávy a jej orgánov je dôsledný denný operatívny manažment a realizácia profesionálnych interných služieb. Tieto zahŕňajú celú škálu aktivít počnúc obstarávaniami tovarov, služieb a prác, cez interné právne poradenstvo a zastupovanie obce pri súdnych sporoch až po udržiavanie počítačovej siete, zálohovanie dát či aktualizovanie a zverejňovanie informácií, ktoré slúžia aj obyvateľom obce. Samospráva obce Podbiel disponuje aj nemalým majetkom – budovami, pozemkami a nebytovými priestormi. Efektívne spravovanie aktív takéhoto rozsahu a zabezpečovanie jeho maximálnej výnosnosti je možné len za predpokladu existencie prehľadnej a aktuálnej evidencie, ktorá slúži vedeniu obce a poslancom obecného zastupiteľstva. Významnú úlohu zohráva aj odborné vzdelávanie zamestnancov úradu s cieľom zabezpečiť ich ďalší profesionálny rast, vedúci k zvýšeniu kvality samosprávou poskytovaných služieb. Medzi významné činnosti - a to najmä z pohľadu obyvateľov obce – patrí administrovanie zasadnutí orgánov obce. Práve tieto autority rozhodujú o všetkých dôležitých zmenách, ktoré sa premietajú do života obyvateľov, napr. prostredníctvom všeobecne záväzných nariadení.

Jedným zo základných predpokladov rozvoja obce je dodržiavanie zákonnosti a pravidiel miestnej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov, ale aj životného prostredia. V súlade s poslaním obce Podbiel všetky tieto úlohy realizuje štátna polícia. K dosiahnutiu zámeru - vybudovať bezpečnú obec - polícia vykonáva všeobecnú prevenciu kriminality, aktívnu ochranu verejného poriadku, života, zdravia občanov a majetku. Súčasťou bezpečnostne politiky obce je aj výkon ochrany pred požiarmi a civilnej ochrany obyvateľov.

1. Hospodárstvo a vedecko-technicky rozvoj
Základnou úlohou samosprávy je rozvoj územia obce a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov. Všeobecne uznávaným nástrojom pre miestnu hospodársku politiku je rozvoj existujúcich priemyselných zón. Obec Podbiel v súlade s touto filozofiou skvalitňuje zóny, ktoré poskytujú kapacitu pre podnikateľské subjekty. Ich rozlohu plánuje rozširovať v obmedzenej miere. Rozvojové aktivity budú pokračovať hlavne v časti intravilánu obce.

2. Doprava a komunikácie
Príprava Projektovej dokumentácie pre cestné stavby, pravidelná oprava a stavebná údržba pozemných komunikácií, letná a zimná údržba či rekonštrukcia vybraných miestnych komunikácií, to všetko zahŕňajú kompetencie obce v oblasti pozemných komunikácií.

3. Technická infraštruktúra
Významným prvkom kvality života v obci je funkčný systém verejného osvetlenia. Hlavnou úlohou samosprávy je v tomto kontexte realizácia novej výstavby verejného osvetlenia, prevádzkovanie už vybudovaného verejného osvetlenia a samozrejme priebežné opravy a údržba existujúcich svetelných bodov. Okrem toho zabezpečuje rozvoj komplexnej infraštruktúry zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry smeruje hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne obytné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

4. Odpadové hospodárstvo
Obec vykonáva úlohy, ktoré jej vyplývajú z programu odpadového hospodárstva a všeobecne záväzných právnych predpisov prijatých a platných v Slovenskej republike. V oblasti odpadového hospodárstva ide najmä o zber a prepravu komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, zabezpečovanie zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálneho odpadu, zabezpečovanie priestoru, kde môžu obyvatelia obce odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov či zabezpečovanie zberu a prepravy objemných odpadov.

5. Životné prostredie
Udržiavanie a zveľaďovanie obce neznamená len ochranu a údržbu existujúcej verejnej zelene, ale aj zabránenie ďalšiemu znižovaniu podielu zelených plôch v zastavanom území obce, ich rozdrobovaniu a zmysluplné riadenie výstavby a využívania územia. V súlade s touto filozofiou obec každoročne zabezpečuje ošetrovanie a udržovanie zelene - drevín, trávnikov, kvetinových záhonov. Súčasťou prostredia, v ktorom obyvatelia žijú, sú aj verejné priestranstvá, chodníky, miestne komunikácie, námestie, ktoré je obcou pravidelne čistené, ale aj športové ihriská vo všetkých častiach obce – Podbiel so zabezpečením pravidelnej údržby a obnovy. K ďalším činnostiam, ktoré sa podieľajú na vytváraní atraktívneho a zdravého prostredia patrí aj prevádzka či správa cintorínov.

5. Sociálna oblasť a zdravotníctvo
Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi obec poskytuje jednorazové dávky v hmotnej núdzi a sociálnu pôžičku. Obec podporuje neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu, motivačný príspevok a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky. Pôsobnosť z orgánov štátnej správy na mestá a na vyššie územné celky na úseku sociálnej pomoci prešla zákonom č. 416/2001 Z. z. hlavne v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby a starostlivosti o seniorov, v oblasti vzdelávania, športu a ostatných verejných služieb. Obec sa v oblasti sociálnej pomoci do 31.12.2008 riadilo nasledovnými zákonmi: Zákon č.369/90 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení, Zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov, Zákon č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi, Zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine a Zákon č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Dňom 1.1.2009 vstúpil do platnosti nový Zákon č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách a novela zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Tieto dva kľúčové zákony vymedzujú povinnosti obce pri svojej samosprávnej pôsobnosti v oblasti sociálnej starostlivosti o svojich občanov.

V zmysle zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení podľa § 3 obyvatelia obce majú právo požadovať súčinnosť obce pri ochrane osoby, rodiny a majetku v obci, pomoci v čase náhlej núdze (toto právo občana má i ústavnú oporu - čl. 16, 18 a 21 Ústavy SR) a podľa § 4 ods. 3 písm. j) má obec povinnosť vypracovať koncepcie rozvoja v jednotlivých oblastiach života.

Podbiel považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít.

6. Školstvo a šport
Školstvo
Obec Podbiel v súčasnosti je zriaďovateľom predškolského zariadenia ako aj neplnoorganizovanej základnej školy.

Šport
Mandát na podporu rekreačného a výkonnostného športu v obci vyplýva zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, Všeobecne záväzného nariadenia o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce Podbiel či koncepčných a strategických dokumentov prijatých obecným zastupiteľstvom. Vhodné podmienky pre šport a ponuka verejných športovísk sú súčasťou konkurenčného boja samospráv o lepšie podmienky pre život. Prínosy z financovania a podpory športu na území obce sa prejavia vo forme zdravšieho života obyvateľov, zvýšeného záujmu o bývanie v obci, v náraste členských základní podporovaných športov.

7. Kultúra

Obec Podbiel v súlade so svojim zámerom každoročne organizuje kultúrne podujatia. Obec zabezpečuje opravy a údržbu kultúrnych pamiatok na území obce. Súčasťou kultúrnej politiky je aj dotovanie činnosti záujmových združení či jednotlivcov. Snahou obce je udržiavať kultúru v obci. Rámec pre činnosť a aktivity samosprávy obce je v oblasti kultúry tvorený najmä zákonom č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky , zákonom č. 61/2000 Z. z. o osvetovej činnosti, zákonom č. 4/1958 Zb. o ľudovej umeleckej výrobe a umeleckých remeslách a zákonom č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach.

8. Propagácia a cestovný ruch

V oblasti cestovného ruchu plní najmä úlohy: spolupracuje s miestnymi podnikateľmi a úradmi štátnej správy a okolitými obcami v oblasti cestovného ruchu, spolupracuje s príslušnou komisiou, pripravuje analýzy turistickej aktivity obce a infraštruktúry cestovného ruchu z hľadiska historických pamiatok a iných historických objektov, ubytovacích, stravovacích a ostatných služieb, spolupracuje na príprave vydávania a zabezpečenia propagačných materiálov pre obec, pripravuje návrhy na riešenie rozvoja cestovného ruchu a spolupracuje so všetkými dotknutými orgánmi a organizáciami pri ich realizácii, spolupracuje pri vytváraní systému tvorby finančných zdrojov na podporu rozvoja cestovného ruchu v obci, ako aj pri zachovávaní historického, architektonického a kultúrneho dedičstva, rieši podnety, návrhy a v spolupráci s hlavným kontrolórom aj sťažnosti občanov a organizácií týkajúce sa CR, zabezpečuje styk samosprávy s inštitúciami a organizáciami, ako aj agentúrami poskytujúcimi služby, informácie, podporu a poradenstvo v CR, podieľa sa na koordinačnej činnosti pri realizácii úloh súvisiacich s ekonomickým a sociálnym rozvojom spravovaného územia, podieľa sa na tvorbe koncepcie rozvoja na úseku cestovného ruchu na území obce, koordinuje a zabezpečuje úlohy súvisiace s činnosťou obce v spolupráci s partnerskými obcami.

9. Administratíva a bezpečnosť

Obec vytvára podmienky na efektívnu prácu obecného úradu, vytvára vyhovujúce podmienky na poskytovanie verejných služieb, estetizáciu a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytvára vhodné technické a pracovné podmienky na obecnom úrade. Vytvára podmienky na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

10. Informatizácia obce

Zabezpečuje technické podmienky pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožňuje obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvára vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožňuje obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

Strategický cieľ

Strategický cieľ PHRSR ako aj dielčie ciele v rámci jednotlivých politík vychádzajú z §3 Ciele podpory regionálneho rozvoja zákona 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja, kde je hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja odstraňovať alebo zmierňovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja. Podpora regionálneho rozvoja podľa odseku 1 je zameraná najmä na komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia - prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov, podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifík regiónu, rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne, rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta, rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce, predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmierňovanie jeho negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komunít, realizáciu verejných prác

podporujúcich rozvoj regiónu, zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu, zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb, rozvoj cestovného ruchu, medzištátnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu, zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel, rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku, realizáciu opatrení na ochranu, udržiavanie a zveľaďovanie životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie a zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu, ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie, rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne,) zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania, budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj prosociálneho správania obyvateľstva, rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky, ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia, atď. Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre obec Podbiel nasledovný strategický cieľ:

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Podbiel, ktorý bude zameraný hlavne na trvalý ekonomický rast pri rešpektovaní enviromentálnych požiadaviek a obmedzení súvisiacich s existenciou chránených lokalít. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do ekologicky nezávadných prevádzok v oblasti cestovného ruchu a vybraných oblastí lesného hospodárstva, drevovýroby a poľnohospodárstva, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady."

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti hospodárstva na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast jeho konkurencieschopnosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových Projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na:

- aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore hospodárskeho rozvoja obce a okolia,
- rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovní partnerstva,
- aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenosť na dopravné koridory v dostatočnom čase a kvalite. Okrem zlepšenia dopravnej obslužnosti sa pozornosť venuje aj rozvoju informačnej spoločnosti. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii kľúčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosti pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len na úrovni partnerstva spoluprácou verejného a súkromného sektora a integrovaným prístupom k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov. Na dosiahnutie strategického cieľa budú podporovať globálne ciele podľa jednotlivých kľúčových odvetví. Uvedené ciele plne korešpondujú s hlavnými cieľmi definovanými v PHSR Žilinského samosprávneho kraja a podporujú jeho naplnenie.

Formulácia a návrh stratégie

Strategický plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pre uvažované obdobie predstavuje rozsiahly komplex analýz a opatrení. V každom období niektoré opatrenia podmieňujú realizovanie iných. Niektoré sa musia považovať za dôležitejšie pre havarijný stav predmetnej veci, niektoré sú ešte prednostnejšie z hľadiska potrieb a záujmu tej alebo onej skupiny obyvateľov. Limitujúci faktor – dostatok finančných prostriedkov nemôže byť dôvodom pre neurčenie strategického cieľa. Už tým že je definovaný napomôže smerovaniu rozvoja. Spracovatelia vychádzajúc z prieskumu a analýzy existujúceho stavu, pri zachovaní princípov všeobecného konsenzu a vzájomnej vyváženosti, považujú za prioritné rozvojové oblasti (Osi) nasledovné (vychádzajúce z princípov programového rozpočtovania, prenesených a originálnych kompetencií obce definovaných zákonom 416/2001 o prechode..., ekonomickou a funkčnou klasifikáciou (COFOG) a cieľov podpory regionálneho rozvoja

v zmysle zákona 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja: Pre obec Podbiel je nevyhnutné, aby v súlade s celoeurópskou stratégiou do roku 2020 naplnila tri kľúčové priority rastu: inteligentný rast ktorý je založený na efektívnych investíciách do vzdelávania, výskumu a inovácií, udržateľný rast, vďaka prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo a zameranie sa na konkurencieschopné odvetvia priemyslu a inkluzívny rast, s veľkým dôrazom na tvorbu pracovných miest a zmiernenie chudoby.

K základným predpokladom realizácie stratégie programu patrí:
- integrovaný prístup (kombinovanie investícii, prierezové riešenie problémov)
- majetkové vysporiadanie vlastníckych vzťahov
- dostatočné financovanie prenesených kompetencií štátnej správy na samosprávu zo štátneho rozpočtu

Pri realizácii stratégie bude zároveň kladený dôraz na rešpektovanie princípov udržateľného rozvoja a podporu synergie medzi ekonomickým, sociálnym a environmentálnym prostredím. Pri formulácii stratégie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Podbiel na roky 2017 - 2026 boli zohľadnené priority Slovenskej republiky formulované v dokumente Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2020/30.

Udržateľný rozvoj sa chápe v kontexte rozvoja sídelného prostredia obce Podbiel. Vo vytvorení systému ktorý by priebežne vyhodnocoval kvalitu sídelného prostredia, identifikoval jeho narušenia a inicioval ich nápravu. Významným faktorom zabezpečenia a zlepšenia kvality sídelného prostredia budú mať aj dopravné projekty vytvárajúce predpoklady inteligentného a inkluzívneho rastu. Udržateľný rast sa zakladá na: ochrane životného prostredia, znížení emisií a zachovaní biologickej rozmanitosti; zavedení efektívnych inteligentných rozvodov elektrickej energie využívajúcich informačné a telekomunikačné technológie; využívaní sietí pokrývajúcich celú EÚ s cieľom poskytnúť podnikom (hlavne malým výrobným spoločnostiam) ďalšiu konkurenčnú výhodu; zlepšení podnikateľského prostredia, a to najmä pre MSP; dobre informovaných spotrebiteľoch. Inkluzívny rast predstavuje rast založený na efektívnom využívaní vnútorných zdrojov regiónu: ľudských, prírodných, kapitálových. Významným faktorom inkluzívneho rastu je spokojnosť obyvateľov a ich ochota podieľať sa na ňom. Úzko s tým súvisí rozvoj športu, voľnočasových aktivít, aktívneho trávenia voľného času, relaxu, zábavy, kultúry, umenia. Sú to aktivity, ktoré podporujú kreatívnosť a ktoré by boli zohľadňovali potreby všetkých vekových kategórii a boli im súčasne dostupné.

Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Podbiel, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do ekologicky nezávadných prevádzok v oblasti cestovného ruchu, priemyslu, poľnohospodárstva a potravinárstva, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zveľaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v obci.

Prioritná os. PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Podprogram 1.1. Podpora tradičných odvetví priemyslu, lesníctva, poľnohospodárstva a obchodu.
Podprogram 1.2. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Prioritná os. PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie
Podprogram 2.2. Doprava

Prioritná os. PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Prioritná os. PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Prioritná os. PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami
Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia
Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Prioritná os. PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby
Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Prioritná os. PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie
Podprogram 7.2. Šport

Prioritná os. PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra
Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie
Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Prioritná os. PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podprogram 9.1. Propagácia obce
Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.
Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Prioritná os. PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva
Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Prioritná os. PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

PO 1. Hospodárstvo a vedecko-technicky rozvoj

Priority v oblasti rozvoja hospodárstva a vedecko-technického rozvoja spadajú predovšetkým do vytvárania pozitívnych predpokladov na využívanie alternatívnych zdrojov energie pre potreby samosprávy.

Podprogram 1.1.	**Podpora tradičných odvetví priemyslu, lesníctva, poľnohospodárstva a obchodu.**
Cieľ 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.
Opatrenie 1.2.1	Podpora výrobných odvetví a obchodných služieb.
Podprogram 1.2.	**Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.**
Cieľ 1.1	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.
Opatrenie 1.2.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

PO 2. Doprava a komunikácie

Výstavba a údržba miestnych komunikácií v správe obce ako aj riešenie technického stavu komunikácií vo vlastníctve vyššieho územného celku. Zabezpečiť pravidelné a vyhovujúce spojenie obyvateľov obce s regionálnymi centrami prostredníctvom verejnej dopravy.

Podprogram 2.1.	**Komunikácie**
Cieľ 2.1	Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych ciest a cesty I. až III. triedy.
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia cesty I. až III. triedy.
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.
Podprogram 2.2.	**Doprava**
Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.
Opatrenie 2.2.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).

PO 3. Technická infraštruktúra

Rozvoj a udržiavanie technickej infraštruktúry je nevyhnutné z hľadiska prílevu investícií v oblasti priemyslu a rozvoja cestovného ruchu, ako aj udržania požadovanej životnej úrovne obyvateľstva. Ide hlavne o zabezpečenie infraštruktúry do oblastí, ktoré sú potenciálne najvhodnejšie na rozvoj obce.

Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.
Opatrenie 3.2	Rozšírenie a intenzifikácia verejného osvetlenia.
Opatrenie 3.3	Revitalizácia pietnych miest v obci.
Opatrenie 3.4	Rekonštrukcia a dostavba verejného vodovodu.
Opatrenie 3.5	Rekonštrukcia a dostavba elektrickej a plynovej rozvodnej siete.

PO 4. Odpadové hospodárstvo

Rozvoj a výstavba infraštruktúry odpadového hospodárstva. Údržba kanalizačnej siete, výstavba a prevádzka zberného dvora pre separovaný zber ako aj obecného kompostoviska.

Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílii, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.
Opatrenie 4.4	Výstavba obecného zberného dvora a kompostoviska.
Opatrenie 4.5	Dostavba a rekonštrukcia splaškovej kanalizačnej siete.
Opatrenie 4.6	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.

PO 5. Životné prostredie

Trvalo udržované životné prostredie je významným ukazovateľom kvality života. Dlhodobé udržovanie, ale aj skvalitňovanie prírodného prostredia, je spoločným cieľom všetkých obyvateľov obce. Monitorovaná kvalita vody a ovzdušia. Optimalizácia nakladania s odpadmi. Informovanosť obyvateľov o životnom prostredí. Propagácia chránených území.

Podprogram 5.1.	**Informovanosť a poradenstvo**
Cieľ 5.1	Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.

Podprogram 5.2.	**Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami**
Cieľ 5.2	Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.
Opatrenie 5.2.2	Revitalizácia protizáplavových opatrení.
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia ekologických funkcií vodných tokov a revitalizácia ich sprievodnej funkcie.
Podprogram 5.3.	**Ochrana ovzdušia**
Cieľ 5.3	Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.
Opatrenie 5.3..1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.
Podprogram 5.4.	**Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia**
Cieľ 5.4	Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.
Opatrenie 5.4.1	Revitalizácia protieróznych opatrení.
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.

PO 6. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Pokračujúci trend rastu podielu seniorov na počte obyvateľov musí byť sprevádzaný podmienkami, ktoré umožnia dôstojnejšie prežitie zvyšku života. Veková skladba obyvateľov je sprevádzaná väčším výskytom špecifických chorôb.

Podprogram 6.1.	**Sociálne služby**
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.
Opatrenie 6.1.1	Obyvatelia v dôchodkovom veku.
Opatrenie 6.1.2	Mladé rodiny s deťmi.
Podprogram 6.2.	**Zdravotnícke služby**
Cieľ 6.2	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.
Opatrenie 6.2.1	Podpora poradenskej činnosti.

PO 7. Školstvo a šport

Údržba a rozvoj predškolského vzdelávania v obci. Údržba a skvalitnenie športovej infraštruktúry.

Podprogram 7.1.	**Vzdelávanie**
Cieľ 7.1	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.
Opatrenie 7.1.1	Modernizácia zariadení predškolskej výchovy.
Opatrenie 7.1.2	Modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.
Podprogram 7.2.	**Šport**
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.
Opatrenie 7.2.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.
Opatrenie 7.2.2	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.

PO 8. Kultúra

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami ale aj miestnymi kultúrnymi spolkami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je prvoradá povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch. Kultúrne tradície budú šírené aj prostredníctvom cezhraničnej spolupráce.

Podprogram 8.1.	**Kultúrna infraštruktúra**
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno–historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.
Opatrenie 8.1.1	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.
Opatrenie 8.1.2	Rekonštrukcia a údržba kultúrnych pamiatok.
Opatrenie 8.1.3	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí.
Podprogram 8.2.	**Organizačné zabezpečenie**
Cieľ 8.2	Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.
Podprogram 8.3.	**Propagácia v oblasti kultúry**
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie" histórie obce v multimediálnej forme.
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.

PO 9. Propagácia a cestovný ruch

V rámci rozvoja cestovného ruchu je potrebné spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi a zahraničnými cestovnými kanceláriami. Nevyhnutnou je taktiež propagácia obce a to najmä prostredníctvom www - stránky. Potrebné je sústrediť sa na propagáciu hlavne podujatí, atď..

Podprogram 9.1.	**Propagácia obce**
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce.
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúľ v obci.
Podprogram 9.2.	**Rekreačno - relaxačné zázemie obce.**
Cieľ 9.2	Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.
Podprogram 9.3.	**Cestovný ruch.**
Cieľ 9.3	Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.

PO 10. Administratíva a bezpečnosť

V rámci administratívneho zabezpečenia chodu samosprávy vytvárať vhodné podmienky na efektívnych chod úradu. Vytvoriť vhodné pracovné prostredie a technické zabezpečenie.

Podprogram 10.1.	**Administratíva**
Cieľ 10.1	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci
Opatrenie 10.1.1	Komplexná rekonštrukcia obecných budov.
Podprogram 10.2.	**Bezpečnosť**
Cieľ 10.2	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.
Opatrenie 10.2.1	Bezpečnosť.

PO 11. Informatizácia obce

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1.	**Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.**
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.
Podprogram 11.2.	**Počítačová gramotnosť.**
Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.

Programová časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Podbiel 2017 - 2026

5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer

Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí. Využívanie nových technológií pre produkciu energií čistým, životné prostredie nezaťažujúcim spôsobom.

Podprogram 1.1. Podpora tradičných odvetví priemyslu, lesníctva, poľnohospodárstva a obchodu.

Cieľ 1.1	**Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.**

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.1.1	Podpora výrobných odvetví a obchodných služieb.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.
	Podpora lesníctva a drevovýroby.
	Podpora podnikov poľnohospodárskej výroby.
	Podpora malej výroby – ekologicky nezávadnej.
	Podpora zriaďovania maloobchodných predajní.

Podprogram 1.2. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.2	**Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.**

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.2.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.
	Podpora alternatívnych zdrojov energie.

5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer

Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie ciest I. až III. triedy zaisťujúcich dopravnú obslužnosť obce Podbiel. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1	**Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych komunikácií a štátnych komunikácií.**

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.
	Rekonštrukcia bočných miestnych komunikácií.
	Passport dopravného značenia.
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia cesty I. až III. triedy v obci.
Aktivity	Výstavba obchvatu obce.
	Rekonštrukcia cesty E77.
	Rekonštrukcia cesty II/584.
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.
	Výstavba cyklotrasy s napojením na Studenú dolinu - Zuberec.
	Výstavba cyklotrasy smerom do Tvrdošína.
	Výstavba cyklotrás s prepojením Sedliacku Dubovú.
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.
	Výstavba parkoviska pre potreby športovej infraštruktúry.
	Výstavba parkovacích plôch v centre obce.
	Výstavba parkovacích miest pre potreby Materskej a Základnej školy.
	Výstavba parkovacích plôch pre potreby cintorína.
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.
	Rekonštrukcia chodníkov v centrálnej časti obce.
	Dostavba a rekonštrukcia chodníka od Kaplnky po cintorín.

Rekonštrukcia a dostavba chodníkov na miestnom cintoríne.
Výstavba chodníka smerom ku kaplnke.
Výstavba lávky cez rieku Orava.

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2	**Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.**

Opatrenia podprogramu:
Opatrenie 2.2.1 Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Zrekonštruovať autobusové zastávky so samostatnými pruhmi a nástupnými plochami.

5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer

Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

Cieľ 3	**Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.**

Opatrenia podprogramu:
Opatrenie 3.1 Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Príprava lokalít IBV v časti Mlynisko v počte 15 pozemkov pre RD.
Príprava lokalít IBV v časti Krivý kút v počte 24 pozemkov pre RD.
Príprava lokalít IBV v časti Lány v počte 67 pozemkov pre RD.
Výstavba lokality IBV v časti Zámostie s 21 pozemkami pre RD.

Opatrenie 3.2 Rozšírenie a intenzifikácia verejného osvetlenia.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.
Rozšírenie a intenzifikácia verejného osvetlenia – LED osvetlenie.

Opatrenie 3.3 Revitalizácia pietnych miest v obci.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Revitalizácia areálu cintorína.
Rekonštrukcia domu smútku.

Opatrenie 3.4 Rekonštrukcia a dostavba verejného vodovodu.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia vodovodnej siete.
Dostavba vodovodnej infraštruktúry na obecnom cintoríne.

Opatrenie 3.5 Rekonštrukcia a dostavba elektrickej a plynovej rozvodnej siete.
Aktivity Výstavba zahusťovacích trafostaníc.
Prestavba stožiarových trafostaníc za kioskové a kompaktné.
Výstavba rozvodnej siete plynu v nových lokalitách.
Rekonštrukcia elektrickej rozvodnej siete.

5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer

Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavbu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.

Cieľ 4	**Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom**

Opatrenia podprogramu:
Opatrenie 4.1 V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílii, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.
Aktivity Zvýšiť enviromentálne povedomie ľudí.
Zabezpečenie zberného kontajneru 2 x ročne.
Zabezpečenie zberu nebezpečných odpadov.

Opatrenie 4.2 Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.
Aktivity Ekonomicky motivovať obyvateľstvo.
Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu.
Zabezpečenie nádob pre separovaný zber.
Obstaranie kompostérov pre domáce kompostovanie.

Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.
Aktivity	Lokalizácia čiernych skládok.
	Likvidácia skládok.
Opatrenie 4.4	Výstavba obecného zberného dvora a kompostoviska.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.
	Výstavba obecného kompostoviska (do 5 ton).
	Obstaranie mechanizácie pre obecné kompostovisko.
	Výstavba zberného dvora pre separovaný zber (bez zberu kovov).
	Obstaranie mechanizácie pre zberný dvor.
Opatrenie 4.5	Dostavba a rekonštrukcia splaškovej kanalizačnej siete.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.
	Rekonštrukcia a dostavba splaškovej kanalizačnej siete.
	Rekonštrukcia ČOV 1300 EO.
	Rekonštrukcia ČOV 200 EO.
Opatrenie 4.6	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.
	Revitalizácia odvodňovacích kanálov na zber povrchovej vody.

5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer

Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osveta, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.

Podprogram 5.1.	**Informovanosť a poradenstvo**
Cieľ 5.1	**Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva**
Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.
Aktivity	Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci.
	Prezentácia a šírenie osvety v oblasti životného prostredia.
Podprogram 5.2.	**Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami**
Cieľ 5.2	**Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.**
Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.
Aktivity	Rekonštrukcia vodovodnej siete.
Opatrenie 5.2.2	Revitalizácia protizáplavových opatrení.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.
	Revitalizácia protizáplavových opatrení na častiach vodných tokov, kde sú ohrozené stavebné objekty - Studený potok.
	Revitalizácia protipovodňových opatrení mimo vodného toku, kde sú ohrozené stavebné objekty.
	Revitalizácia protizáplavových opatrení na častiach vodných tokov, kde sú ohrozené stavebné objekty - rieka Orava.
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia ekologických funkcií vodných tokov a revitalizácia ich sprievodnej funkcie.
Aktivity	Analýza súčasného stavu.
	Vypracovanie technickej dokumentácie.
	Revitalizácia ekologických funkcií vodného toku Studený potok a revitalizácia jeho sprievodnej vegetácie a odstránenie bariér v toku.
Podprogram 5.3.	**Ochrana ovzdušia**
Cieľ 5.3	**Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.**
Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 5.3..1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.
Aktivity	Obmedziť spaľovanie fosílnych palív.
	Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.
Podprogram 5.4.	**Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia**
Cieľ 5.4	**Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.**
Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 5.4.1	Revitalizácia protieróznych opatrení.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.
	Revitalizácia protieróznych opatrení.

Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.
	Výstavba oddychovej zóny pozdĺž potoka popri rieke Orava.
	Revitalizácia okolia kaplnky.

5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbať o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1	**Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.**

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.1.1	Obyvatelia v dôchodkovom veku.
Aktivity	Výstavba denného stacionára.
	Poskytovanie služieb stravovania pre obyvateľov v dôchodkovom veku.
	Zabezpečenie služby donášky nákupov starším obyvateľom obce.
Opatrenie 6.1.2	Mladé rodiny s deťmi.
Aktivity	Výstavba materského centra.
	Výstavba nájomných bytových domov s 18 bytovými jednotkami.
	Zriadenie klubových priestorov pre mladých ľudí.

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2	**Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.**

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.2.1	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.
Aktivity	Podpora zriadenia ambulancie praktického lekára pre dospelých.
	Podpora zriadenia ambulancie praktického lekára pre deti a dorast.

5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia školskej infraštruktúry. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1	**Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.**

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 7.1.1	Modernizácia zariadení predškolskej výchovy.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.
	Rekonštrukcia a dostavba kapacít materskej školy.
	Rekonštrukcia budovy materskej školy.
	Obstaranie vybavenia materskej školy.
Opatrenie 7.1.2	Modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.
	Rekonštrukcia budov základnej školy a zníženie energetickej náročnosti.
	Modernizácia vybavenia ŠKD.
	Nadstavba základnej školy – rozšírenie kapacít.
	Modernizácia vybavenia kabinetov učebnými pomôckami, zariadením.
	Rekonštrukcia kotolne a vykurovacieho systému ZŠ.

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2.	**Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.**

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 7.2.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.
	Výstavba detského ihriska v lokalite Zámostie.

	Dobudovanie tenisového ihriska pri základnej škole. Výstavba rekreačno-športovej zóny pod Pálenicou pri stávajúcej strelnici. Sanácia plôch bývalej strelnice. Výstavby športových objektov – squash, bowling, posilňovňa atď., na plochách bývalej strelnice. Vybudovanie cyklo-turistického chodníka v časti Podčervenie. Výstavba trasy náučného turistického chodníka. Výstavba vychádzkových trás pozdĺž rieky Oravy, Studeného potoka a miestnych tokov.
Opatrenie 7.2.2	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.
Aktivity	Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.

5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektmi. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch.

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1	**Zachovanie kultúrno–historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.**

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 8.1.1	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia budovy domu kultúry a zníženie energetickej náročnosti. Obstaranie zariadenia kultúrneho domu.
Opatrenie 8.1.2	Rekonštrukcia a údržba kultúrnych pamiatok.
Aktivity	Rekonštrukcia a revitalizácia kultúrnych pamiatok - drevenice. Rekonštrukcia a revitalizácia kultúrnych pamiatok - hámor s vysokou pecou.
Opatrenie 8.1.3	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí.
Aktivity	Podpora kultúrnych podujatí. Výstavba amfiteátra.

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2	**Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.**

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3	**Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.**

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie" histórie obce v multimediálnej forme.
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.
Aktivity	Finančné zabezpečenie. Obsahová analýza www stránky. Priebežná aktualizácia www stránky.

5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer

Budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa obec stala vyhľadávaným miestom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky. Využiť prírodný potenciál, ktorý ponúka blízke aj širšie okolie obce.

Podprogram 9.1. Propagácia obce

Cieľ 9.1	**Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.**

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce.
Aktivity	Finančné zabezpečenie. Obsahová analýza www stránky.

	Priebežná aktualizácia www stránky.
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúľ v obci.
Aktivity	Budovanie a inštalácia tabúľ informujúcich o atraktivitách obce. Budovanie a inštalácia tabúľ propagujúcich kultúrne hodnoty obce.

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2	**Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.**

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba lyžiarskeho areálu v lokalite Za pálenicou v doline potoka Podbielsky Cickov s využitím severovýchodne orientovaných svahov. Výstavba zasnežovacieho zariadenia pre potreby lyžiarskeho strediska.

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3	**Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.**

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.

5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer

Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovania verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na mestských úradoch. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1	**Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci**

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 10.1.1	Komplexná rekonštrukcia obecných budov.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia budovy OcÚ – zníženie energetickej náročnosti budovy. Komplexná rekonštrukcia obecného úradu – interiéry.

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2	**Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.**

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 10.2.1	Bezpečnosť.
Aktivity	Osadenie kamerového systému v centre obce. Osadenie kamerového systému pri kultúrnom dome a OcÚ. Monitoring priestorov v okolí vodných tokov Orava a Studená. Rekonštrukcia požiarnej Zbrojnice. Modernizácia vybavenia požiarnej zbrojnice.

5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický zámer

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services,...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Opatrenia podprogramu:
Opatrenie 11.1.1 Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.
Aktivity Technické zabezpečenie IS.
Tvorba základného SW na komunikáciu občan – samospráva – podnikateľské subjekty.
Podpora zlepšenia prenosu dátových a hlasových mobilných služieb.

Opatrenie 11.1.2 Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.
Aktivity Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v obci.
Tvorba SW na realizáciu e-vote na miestnej úrovni.

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Opatrenia podprogramu:
Opatrenie 11.2.1 Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.
Aktivity Realizácia kurzov v oblasti nových SW pre pracovníkov miestnej samosprávy.

Opatrenie 11.2.2 Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.
Aktivity Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce.
Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.

Opatrenie 11.2.3 Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.
Aktivity Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.

6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY

Monitorovanie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Podbiel sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a opatreniam (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé opatrenia a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov. Indikátory budú zároveň základným faktorom pri tvorbe kritérií na čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu.

6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Podprogram 1.1. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.1	Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.1.1	Podpora výrobných odvetví a obchodných služieb.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	5
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	podn. subjekt	5	10
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	7	10
		Počet podporených projektov	výstup	počet	podn. subjekt	0	3
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	podn. subjekt	0	0,5 mil.

Podprogram 1.2. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.2	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.2.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.	Objem preinvestovaných prostriedkov	výsledok	€	obec Podbiel	0	50 tis.
		Objem vyprodukovanej elektrickej energie	výsledok	kWp	obec Podbiel	0	100
		Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	obec Podbiel	0	0

6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1	Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych komunikácií a ciest II. a III. cesty.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest II. a III. Triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	obec Podbiel	0	10
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Podbiel	0	0
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Podbiel	0	1268
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Podbiel	0	0
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia cesty I. a III. triedy v obci.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest I. a III. triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	obec Podbiel	0	2
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Podbiel	0	0
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Podbiel	-	-
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Podbiel	0	0
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.	Dĺžka vybudovaných cyklotrás	výstup	km	obec Podbiel	0	15
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Podbiel	0	50
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Podbiel	0	1500
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Podbiel	0	0
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.	Počet novovybudovaných parkovacích miest	výstup	počet	obec Podbiel	0	50
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Podbiel	0	1268
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Podbiel	0	0
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.	Dĺžka rekonštruovaných chodníkov	výstup	km	obec Podbiel	0	0
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Podbiel	0	7
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Podbiel	0	1268
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Podbiel	0	0

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.2.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).	Počet zrekonštruovaných zastávok SAD	výstup	počet	obec Podbiel	0	2
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Podbiel	0	1268
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Podbiel	0	0

6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách.	Celková nová plocha pre IBV	výsledok	ha	obec Podbiel	0	3
		Počet nových obyvateľov obce	dopad	osoby	obec Podbiel	0	50
Opatrenie 3.2	Rozšírenie a intenzifikácia verejného osvetlenia.	Počet inštalovaných svietidiel	výsledok	počet	obec Podbiel	0	30
		Zvýšenie pokrytia územia verejným osvetlením	dopad	%	obec Podbiel	85	100
		Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Podbiel	0	0
Opatrenie 3.3	Revitalizácia pietnych miest v obci.	Plocha zrekonštruovaného cintorína	výstup	m^2	obec Podbiel	0	2000
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	obec Podbiel	0	200
Opatrenie 3.4	Rekonštrukcia a dostavba verejného vodovodu.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	obec Podbiel	95	99
		Dĺžka vybudovanej vodovodnej siete	výsledok	km	obec Podbiel	0	8
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec	0	1268

					Podbiel		
Opatrenie 3.5	Rekonštrukcia a dostavba elektrickej a plynovej rozvodnej siete.	Zvýšenie kapacity v %	dopad	%	obec Podbiel	0	20
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Podbiel	0	1268

6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Cieľ 4 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílii, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.	Produkcia komunálneho odpadu	ŠÚ SR	tony	obec Podbiel	0	15
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	tony	obec Podbiel	0	12
		Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	obec Podbiel	0	3
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	%	obec Podbiel	0	5
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.	Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	obec Podbiel	0	3
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	tony	obec Podbiel	0	5
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	kontextový	obec Podbiel	0	12
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.	Plocha rekultivovavej skládky KO, čiernych skládok.	výsledok	m^2	obec Podbiel	0	300
Opatrenie 4.4	Výstavba obecného zberného dvora a kompostoviska.	Objem uskladneného odpadu v tonách,	dopad	tony	obec Podbiel	0	4,9
		Počet vybudovaných kompostovísk	Výsledok	počet	obec Podbiel	0	1
Opatrenie 4.5	Dostavba a rekonštrukcia splaškovej kanalizačnej siete.	Dĺžka novovybudovanej splaškovej kanalizácie	výsledok	km	obec Podbiel	0	15
Opatrenie 4.6	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.	Dĺžka novovybudovanej dažďovej kanalizácie	výsledok	km	obec Podbiel	0	10

6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.	Počet vypracovaných koncepcií	výsledok	počet	obec Podbiel	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Podbiel	0	1268

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	obec Podbiel	90	99
		Počet revitalizovaných studní	výsledok	počet	obec Podbiel	0	2
Opatrenie 5.2.2	Revitalizácia protizáplavových opatrení.	Dĺžka upravených korýt	výsledok	km	obec Podbiel	0	10
		Počet vytvorených poldrov	výsledok	počet	obec Podbiel	0	0
		Počet vytvorených protizáplavových hrádzí	výsledok	počet	obec Podbiel	0	0
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia ekologických funkcií vodných tokov a revitalizácia ich sprievodnej funkcie.	Dĺžka zrekonštruovaných korýt tokov	výsledok	km	obec Podbiel	0	10
		Zvýšenie prietoku korýt vodných tokov	dopad	%	obec Podbiel	0	20

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3 Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota

Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.	Počet domácností s vykurovaním alternatívnymi zdrojmi energie	výsledok	%	obec Podbiel	0	40

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4	Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.4.1	Revitalizácia protieróznych opatrení.	Celková plocha s realizovanými opatreniami	výstup	ha	obec Podbiel	0	1
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Podbiel	0	1268
		Počet vysadených nových krovín a stromov,	výsledok	počet	obec Podbiel	0	50
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.	Plocha zrekonštruovaných OZ	výsledok	m^2	obec Podbiel	0	500
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	obec Podbiel	0	50

6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.1.1	Obyvatelia v dôchodkovom veku.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbiel	0	60
		Počet podporených Projektov	výsledku	počet	obec Podbiel	0	1
Opatrenie 6.1.2	Mladé rodiny s deťmi.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbiel	0	50
		Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbiel	0	3
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledku	počet	obec Podbiel	0	0

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.2.1	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbiel	0	1268
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Podbiel	0	2

6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.1.1	Modernizácia zariadení školskej výchovy.	Výmera vybudovaných priestorov v m^2	výstup	m^2	obec Podbiel	0	0
		Výmera zrevitalizovaných priestorov v m^2	výstupu	m^2	obec Podbiel	0	400
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbiel	0	46
Opatrenie 7.1.2	Modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.	Výmera vybudovaných priestorov v m^2	výstup	m^2	obec Podbiel	0	0
		Výmera zrevitalizovaných priestorov v m^2	výstupu	m^2	obec Podbiel	0	500
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbiel	0	69

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.2.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.	Počet vybudovaných ihrísk	výsledku	počet	obec Podbiel	0	2
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Podbiel	0	50
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbiel	0	150
Opatrenie 7.2.2	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Podbiel	0	5
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbiel	0	20

6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno–historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.1.1	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.	Výmera zrekonštruovaných priestorov v m^2	výstup	m^2	obec Podbiel	0	400
		Zníženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%	obec Podbiel	0	30
		Plocha zrekonštruovanej strešnej krytiny,	výstup	m^2	obec Podbiel	0	500
Opatrenie 8.1.2	Rekonštrukcia a údržba kultúrnych pamiatok.	Výmera zrekonštruovaných priestorov v m^2	výstup	m^2	obec Podbiel	0	550
		Zníženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%	obec Podbiel	0	-
		Plocha zrekonštruovanej strešnej krytiny,	výstup	m^2	obec Podbiel	0	100
		Počet návštevníkov zariadení	dopad	počet	obec Podbiel	0	100
Opatrenie 08.1.3	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí.	Počet nových objektov na organizovanie kultúrnych akcií	výsledok	počet	obec Podbiel	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Podbiel	0	1000
		Počet organizovaných kultúrnych podujatí	výsledku	počet	obec Podbiel	0	1

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2	Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov	výsledku	počet	obec Podbiel	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledku	počet	obec Podbiel	0	1268

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie" histórie obce v multimediálnej forme.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov, multimediálnych prezentácií	výsledku	počet	obec Podbiel	0	0
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Podbiel	0	1268
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	obec Podbiel	0	500
		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet	obec Podbiel	0	1268
		Počet propagovaných kultúrnych podujatí	výsledok	počet	obec Podbiel	0	1

6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podprogram 9.1. Propagácia obce

Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	obec Podbiel	0	100
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúľ v obce.	Počet nových inštalovaných tabúľ	výsledok	počet	obec Podbiel	0	2
		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet	obec Podbiel	0	150

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2	Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atraktivít v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	obec Podbiel	0	0
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Podbiel	0	2000

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3	Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.	Počet uzatvorených dohôd	výsledok	počet	obec Podbiel	0	1
		Počet nových atraktivít obce	výsledok	počet	obec Podbiel	0	2
		Počet nových propagačných materiálov	výsledok	počet	obec Podbiel	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Podbiel	0	1500
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.	Počet nových atraktivít obce	výsledok	počet	obec Podbiel	0	2
		Objem získaných prostriedkov	výstup	mil. €	obec Podbiel	0	-
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Podbiel	0	1500
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbiel	0	1500

6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.1.1	Komplexná rekonštrukcia obecných budov.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Podbiel	0	1
		Počet zrekonštruovaných miestností	dopadu	počet	obec Podbiel	0	10
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Podbiel	0	0
		Celková zateplená plocha	výsledok	m^2	obec Podbiel	0	400

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.2.1	Bezpečnosť.	Počet nainštalovaných kamier	výsledok	počet	obec Podbiel	0	10
		Zníženie kriminality	dopad	%	obec Podbiel	0	30
		Pokrytie územia	dopad	%	obec Podbiel	0	50

6.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.	% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Podbiel	10	20
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Podbiel	20	40
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Podbiel	10	20
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.	on-line dostupnosť 20 základných verejných služieb	dopad	%	obec Podbiel	5	30
		Počet potrebných dokumentov pri vybavení agendy spojenej s vybranou životnou udalosťou	výsledok	Počet	obec Podbiel	3	1
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Podbiel	5	30
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Podbiel	10	20
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Podbiel	20	40

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.	Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Podbiel	0	3
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Podbiel	0	1
		% pracovníkov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Podbiel	50	100
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbiel	0	100
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Podbiel	0	5
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Podbiel	10	20
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Podbiel	0	100
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Podbiel	0	5
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Podbiel	5	30
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Podbiel	10	20
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Podbiel	20	40
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Podbiel	10	20

Realizačná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Podbiel 2017 - 2026

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE PODBIEL

Obecný úrad zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj prostredníctvom PHRSR a Akčných plánov. Obecný úrad v súčinnosti s poslancami OZ a zriadenými komisiami pripravuje vízie, stratégie, iniciuje aktivity strategického rozvoja obce, vykonáva stratégiu regionálneho rozvoja, vypracováva program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, koordinuje spoluprácu na jeho vypracovaní, spolupracuje s externým prostredím, vedie databázy kontaktov, vedie prehľad o organizáciách tretieho sektora, pomáha a vytvára podmienky na ich činnosť. Úrad analyzuje potreby, ktoré sa plánujú prefinancovať z príspevkov na projekty, sleduje výzvy na predkladanie žiadostí, legislatívu, pravidlá, pri príprave spolupracuje s vecnými útvarmi a externým prostredím, vytvára podmienky pre realizáciu projektov, monitoruje priebeh realizácie projektov, zúčastňuje sa na kontrole práce na projektoch, kontroluje práce na realizácii projektov a hodnotí ukončené projekty, sleduje legislatívu a pravidlá pre čerpanie fondov EÚ a grantov, komunikuje s riadiacim orgánom, · monitoruje realizáciu projektov.

Koordinácia efektívnej a účinnej implementácie PHRSR obce bude zabezpečená prostredníctvom príslušných komisií OZ.

Obecné zastupiteľstvo kontroluje dosahovanie stanovených cieľov PHRSR obce Podbiel. Pravidelne sleduje a hodnotí výsledky implementácie PHRSR. Orgány a inštitúcie štátnej správy všetkých oblastí spoločensko-ekonomického a kultúrneho života, ktoré realizáciou svojich rozvojových aktivít prispievajú k napĺňaniu cieľov PHRSR obce a vstupujú do partnerstiev územnej spolupráce. Podnikateľské subjekty, združenia podnikateľských subjektov, zamestnávatelia – koordinujúce aktivity na napĺňanie cieľov PHRSR a vstupujúce do partnerstiev na mimosektorovej báze, podnikateľský subjekt – samospráva – tretí sektor. Záujmové spolky a združenia, občianske združenia – realizujúci svoje rozvojové aktivity v koordinácii s obcou Podbiel, v súlade s opatreniami a aktivitami PHRSR obce Podbiel, podporujúcimi vyvážený regionálny rozvoj územia obce. Ostatní socio-ekonomickí partneri – podieľajúcich sa na realizovaní akčných plánov v súlade s PHRSR obce Podbiel na roky 2017 - 2026.

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie akčných plánov obce Podbiel
Implementácia PHRSR obce Podbiel sa bude realizovať aj prostredníctvom konkrétnych Akčných plánov. Akčné plány PHRSR by mali byť priamo napojené na rozpočet obce a zároveň reflektujú kompetencie obce.

Návrh systému riadenia a implementácie akčných plánov PHRSR obce Podbiel je nasledovný:
- Obecné zastupiteľstvo monitoruje implementáciu akčných plánov obce Podbiel. Posudzuje a schvaľuje návrhy na zmenu a doplnenie akčných plánov.
- Realizáciu konkrétnych projektov Akčného plánu obce Podbiel budú zabezpečovať pracovníci úradu, poslanci OZ a starosta obce.
- Kontrolným orgánom budú poverené jednotlivé komisie Obecného zastupiteľstva obce Podbiel.

Realizácia vyžaduje pravidelnú systematickú prácu skupín odborníkov a pracovníkov samosprávy. Na tento účel sa doporučuje zriadiť nasledovné orgány s prepojením na vlastné ľudské zdroje:

Výbor pre PHRSR
Poradný orgán zložený zo starostu a poslancov obecného zastupiteľstva. Úlohou výboru bude v intervale minimálne dva krát do roka posúdiť Správu o realizácii PHRSR a stav finančného čerpania prostriedkov, dopadovú analýzu PHRSR, plán na ďalšie obdobie a navrhovať stratégiu rozvoja a doplnenie úloh a opatrení, ktoré neboli uvedené v PHRSR.

Komisia strategického rozvoja
Výkonný útvar, zabezpečujúci plánovanie a realizáciu úloh PHRSR. Úlohou útvaru bude: vypracovávať Opatrenia, koordinovať Opatrenia, monitorovať realizáciu Projektov, vypracovávať dopadové analýzy Projektov, spolupracovať s inými partnermi doma a v zahraničí na realizácii Projektov, vyhľadávať potenciálne zdroje a partnerstvá na realizáciu úloh PHRSR, dohliadať nad

ekonomickým čerpaním Projektových prostriedkov, zbierať podklady o Projektoch v rámci PHRSR realizovaných inými subjektami, viesť aktuálnu analýzu demografie a štruktúry ekonomických charakteristík obce, sledovať podnikateľskú klímu a vzájomný vzťah odvetví v obci, poskytovať asistenciu podnikom vytváraním všestranných komunikačných kanálov, atď.

Koordinátor pre stratégiu
Bude mať za úlohu: fungovať ako výkonný tajomník, koordinovať realizáciu PHRSR, predkladať správy, podieľať sa na určovaní priorít realizácie PHRSR, koordinovať stretnutia, podnety, požiadavky predstaviteľov rozhodujúcich odvetví na území obce, zaznamenávať dôležité trendy v hospodárstve majúce dopad na vývoj obce, podieľať sa na budovaní verejno-súkromných partnerstiev, zúčastňovať sa na dôležitých domácich a zahraničných stretnutiach, konferenciách, zameraných na rozvoj obce.

Vlastní zamestnanci
Do realizácie PHRSR budú zapojení aj ostatní zamestnanci.

7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR

Medzi kľúčové činnosti a procesy nevyhnutné pre správne zabezpečenie implementácie PHRSR patria aj monitorovanie a hodnotenie na úrovni programu i jednotlivých projektov. Základom nového strategického prístupu v oblasti monitoringu a hodnotenia pre programové obdobie 2017 - 2026 je dôraz kladený na jasné definovanie cieľov a orientácia na výsledky intervencií. Jednotné a správne porozumenie nového výsledkovo orientovaného prístupu k politike súdržnosti EÚ je kľúčovým faktorom efektívnej prípravy a realizácie programového obdobia 2014 - 2020. Premenu plánovaných vstupov, výstupov a výsledkov na skutočné vstupy, výstupy a dosiahnuté výsledky prostredníctvom výberu a implementácie projektov možno pozorovať v reálnom čase pomocou monitorovacích mechanizmov. Monitorovanie, ktorého dominantným nástrojom sú merateľné ukazovatele, je teda zamerané predovšetkým na sledovanie efektivity implementačných a riadiacich mechanizmov programu a na dosahovanie cieľov programu. Na rozdiel od vstupov a výstupov, skutočne dosiahnutý výsledok je okrem realizácie programu daný aj externými faktormi mimo dosahu programu. Externé faktory môžu mať na dosahovanie výsledku minimálny alebo výraznejší vplyv. Práve preto je pri tvorbe programu kľúčové identifikovať pokiaľ možno všetky faktory, ktoré môžu ovplyvniť dosahovanie zvoleného výsledku a rozhodnúť, ktoré z nich budú predmetom programu. Z tohto dôvodu je určenie celkového skutočne dosiahnutého výsledku t.j. reálneho dopadu (dosahu) programu na zmenu sociálno-ekonomickej reality možné len na základe vykonania hodnotenia dopadov.

Dopady nebudú merané prostredníctvom ukazovateľov, ale vhodne zvolenými metódami hodnotenia. Hodnotenie vychádza z údajov získaných na základe monitorovania, kombinuje ich s ďalšími údajmi a poskytuje pridanú hodnotu pre proces učenia, zdokonaľovania a zvyšovania transparentnosti verejných politík tým, že analyzuje unikátnu špecifickú situáciu hodnoteného programu. Hľadá súvislosti, ktoré nie sú evidentné a dopady, ktoré neboli plánované, poskytuje relevantné dôkazy. Stanovenie vhodných výstupových a najmä výsledkových merateľných ukazovateľov je kľúčové, aby bolo možné merať a spätne vyhodnotiť dosahovanie plánovanej zmeny sociálno-ekonomickej reality. Výstupové merateľné ukazovatele pre všetky prioritné osi PHRSR je potrebné definovať v závislosti od plánovaných aktivít a projektov, ktoré prispievajú k dosahovaniu plánovaného výsledku. Zvoliť by mali len tie merateľné ukazovatele, ktoré vystihujú podstatu výstupov priorít a prioritných osí PHRSR. Cieľové hodnoty predstavujú kvalifikovaný odhad, ktorý môže byť v prípade potreby upravený na základe vývoja implementácie. Pri stanovovaní cieľových hodnôt je vhodné vychádzať zo skúseností s implementáciou podobných projektov v minulosti, z dostupných cenníkov, prípadne smerných ukazovateľov (tzv. benchmarkov).

Monitoring
Významným predpokladom pre úspešné napĺňanie cieľov PHRSR obce Podbiel je posilnenie postavenia miestnej samosprávy pri implementácií samotného programu. Zároveň je potrebné, aby miestna samospráva aktívne iniciovala vznik partnerstiev (spolupráce) s významnými socioekonomickými aktérmi pôsobiacimi na území obce. Úlohou miestnej samosprávy je pravidelné monitorovanie a vyhodnocovanie plnenia PHRSR obce Podbiel. Hlavným cieľom monitorovania je pravidelné sledovanie realizácie cieľov Programu a projektov s využitím systému merateľných ukazovateľov. Výstupy z monitorovania zabezpečujú pre obec Podbiel vstupy pre rozhodovanie pre účely zlepšenia implementácie PHRSR, vypracovávanie priebežných správ a záverečnej správy o vykonávaní PHRSR a podklady pre rozhodovanie Mestského zastupiteľstva obce Podbiel (napr. v súvislosti s prípadnou revíziou PHRSR). Monitorovanie a hodnotenie zabezpečujú všetky subjekty zúčastnené na riadení PHRSR v rozsahu zadefinovaných úloh a zodpovedností (definované v PHRSR obce Podbiel). V

súvislosti s implementáciou PHRSR je monitorovanie na úrovni individuálnych projektov zabezpečované, v rámci príslušných opatrení, zodpovednými projektovými manažérmi (projektový manažér, poverený zástupca zodpovedný za realizáciu projektu).

Monitorovanie na úrovni cieľov a prioritných osí PHRSR ako celku bude zabezpečovať OcÚ Podbiel. Údaje získané v procese monitorovania predstavujú významný zdroj informácií pre riadenie PHRSR a pre prijímanie rozhodnutí OcÚ Podbiel a Obecného zastupiteľstva. Zároveň sú využívané v procese hodnotenia PHRSR, resp. jeho rôznych aspektov. Monitorovanie (a následne hodnotenie) prebieha na základe systému merateľných ukazovateľov.

Ciele PHRSR sa definujú a následne kvantifikujú v procese programovania prostredníctvom sústavy merateľných ukazovateľov. Ukazovatele sú záväzné pre všetky subjekty a sú súčasťou PHRSR obce Podbiel. Napĺňanie zadefinovaných ukazovateľov predstavuje najdôležitejší nástroj pre monitorovanie a hodnotenie napĺňania cieľov PHRSR. Rámcové merateľné ukazovatele PHRSR sú uvedené na konci programovej časti PHRSR obce Podbiel na roky 2017 - 2026. Monitorovanie začína na najnižšom stupni – na úrovni projektu. Pre potreby monitorovania je projekt základnou jednotkou, ktorá je analyzovaná prostredníctvom relevantných zozbieraných údajov.

Hodnotenie
V súlade so systémom riadenia, definovaným v PHRSR, hodnotenie predstavuje proces, ktorý systematicky skúma prínos z realizácie PHRSR a jeho súlad s cieľmi stanovenými v PHRSR a analyzuje účinnosť realizačných procesov a vhodnosť nastavenia jednotlivých opatrení a skupiny aktivít a pripravuje odporúčania na zvýšenie ich efektívnosti. Počas programového obdobia (roky 2017 - 2026) sa odporúča vykonávať priebežné hodnotenia a po ukončení programového obdobia, tzv. následné hodnotenie. Výsledky sa zverejňujú podľa platných predpisov o prístupe k informáciám. Proces hodnotenia z hľadiska jeho vykonávania je rozdelený na interné a externé hodnotenie. Pri internom hodnotení je v procese hodnotenia realizovaný vlastnými (internými) kapacitami subjektu zodpovedného za administratívne zabezpečenie realizácie PHRSR, naopak na externom hodnotení sa podieľa externý subjekt (iná právnická alebo fyzická osoba).

Priebežné hodnotenie
Proces priebežného hodnotenia má formu série hodnotení, ktorých cieľom je kontinuálne počas implementácie Programu skúmať rozsah, do akého sa využili prostriedky, skúmať efektívnosť a účinnosť programovania a sociálno-ekonomický dopad. Zároveň identifikuje faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu implementácie Programu vrátane udržateľnosti a identifikovania vhodných postupov. Hodnotenie sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania Programu až po predloženie Záverečnej správy Programu. Priebežné hodnotenia sa odporúča vykonávať raz ročne. Hodnotiace obdobie je obdobie od 1. januára do 31. decembra príslušného roka. Správu z hodnotenie predkladá OcÚ obecnému zastupiteľstvu obce Podbiel najneskôr do 6 mesiacov po uplynutí príslušného hodnotiaceho obdobia. Základnými podkladmi pre prípravu hodnotenia sú monitorovacie správy projektov realizovaných v rámci príslušného PHRSR a priebežné správy o implementovaní PHRSR predkladané Obecnému zastupiteľstvu obce Podbiel. Výsledky hodnotenia sú podkladom pre rozhodnutia OcÚ a Obecné zastupiteľstvo obce Podbiel pri riadení realizácie PHRSR s účelom dosiahnuť žiaduci pokrok smerom k naplneniu hlavných ekonomických, sociálnych a environmentálnych cieľov.

Následné hodnotenie
Následné hodnotenie skúma rozsah, v akom sa využili zdroje, účinnosť a efektívnosť programovania a sociálno-ekonomický vplyv. Následné hodnotenie určí faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu vykonávania PHRSR a určí osvedčené postupy. Výstupom následného hodnotenia je Záverečná správa o hodnotení PHRSR obce Podbiel. Hodnotiace obdobie pri následnom hodnotení predstavuje obdobie celej realizácie PHRSR (tzv. programové obdobie. Programové obdobie začína dňom schválenia Programu príslušným monitorovacím výborom a končí 31.12.2026. Vypracovanie Záverečnej správy zabezpečí OcÚ Podbiel, ktorý ju do 6 mesiacov od ukončenia programového obdobia predkladá obecnému zastupiteľstvu.

Formulár č. R 5 - **Plán hodnotenia a monitorovania**

Plán priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2017 - 2026		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	v roku 2020	podľa rozhodnutia obce/koordinátora PHRSR a vzniknutej spoločenskej potreby.
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PHRSR	v roku 2016, 2018, 2020, 2022	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	podľa potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov pri návrhu na reviziu PHRSR
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti	na konci progrmaovacieho obdobia	na základe rozhodnutia starostu/primátora, kontrolného orgánu obce/mesta, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN

Obec bude priebežne informovať o realizácii PHRSR prostredníctvom verejných zasadnutí OZ, ako aj prostredníctvom vlastnej www stránky. Na stránke sa budú priebežne publikovať schválené monitorovacie správy, ktoré boli schválené obecným zastupiteľstvom. V prípravnej fáze monitorovacej správy budú môcť zúčastnené strany pripomienkovať predkladaný materiál. Zodpovedný za pravidelné informovanie bude OcÚ Podbiel.

Formulár č. R 1 - **Komunikačný plán pre fázu realizácie PHRSR**

P. č.	Časový rámec	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.	01/2018	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
2.	01/2019	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
3.	01/2020	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
4.	01/2021	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
5.	01/2022	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
6.	01/2023	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
7.	01/2024	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
8.	01/2025	OcÚ	poslanci,	verejné	Prepojenie PHRSR a	Hodnotiaca	Monitorovacia

			obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	prerokovanie	rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	správa, Uznesenie OZ
9.	01/2026	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ, Záverečná hodnotiaca správa

Zdroj: Príloha k metodike PHSR, 2014, s.25.

8 AKČNÝ PLÁN

Akčný plán je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom obce v jednotlivých oblastiach sociálno-ekonomického rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných Projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, predpokladané objemy rozpočtov, dopad na rozpočet relevantného subjektu, ako aj stav momentálnej pripravenosti Projektov. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram. Predpokladané rozpočty v pláne sú uvedené v **tis. €.**

8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer						
Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí. Využívanie nových technológií pre produkciu energií čistým, životné prostredie nezaťažujúcim spôsobom.						
Podprogram 1.1. Podpora tradičných odvetví priemyslu, lesníctva, poľnohospodárstva a obchodu.						
Cieľ 1.1	Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.					
Opatrenie 1.1.1	Podpora výrobných odvetví a obchodných služieb.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora lesníctva a drevovýroby.	podľa potreby	Lesy SR, š.p., urbárske spoločenstvá, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	urbárske spoločenstvá, podnikateľské subjekty
	Podpora podnikov poľnohospodárskej výroby.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora malej výroby – ekologicky nezávadnej.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora zriaďovania maloobchodných predajní.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
Podprogram 1.2. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.						
Cieľ 1.2	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.					
Opatrenie 1.2.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Podbiel
	Podpora alternatívnych zdrojov energie.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel

			schémy				

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Podprogram 1.1. Podpora tradičných odvetví priemyslu, lesníctva, poľnohospodárstva a obchodu.										
Cieľ 1.1										
Opatrenie 1.1.1										
Podprogram 1.2. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.										
Cieľ 1.2										
Opatrenie 1.2.1										

8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer						
Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest I. a III. triedy) zaisťujúcich dopravnú obslužnosť obce Podbiel. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.						
Podprogram 2.1. Komunikácie						
Cieľ 2.1	Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.					
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	4	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Podbiel
	Rekonštrukcia bočných miestnych komunikácií.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Passport dopravného značenia.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia cesty I. až III. triedy v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba obchvatu obce.	podľa potreby	SSC, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	SSC
	Rekonštrukcia cesty E77.	podľa potreby	SSC, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	SSC
	Rekonštrukcia cesty II/584.	podľa potreby	VÚC ŽI, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC ŽI
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Výstavba cyklotrasy s napojením na Studenú dolinu - Zuberec.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Výstavba cyklotrasy smerom do Tvrdošína.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Výstavba cyklotrás s prepojením Sedliacku Dubovú.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Podbiel
	Výstavba parkoviska pre potreby športovej infraštruktúry.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Výstavba parkovacích plôch v centre obce.	40	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Výstavba parkovacích miest pre potreby Materskej a Základnej školy.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Výstavba parkovacích plôch pre potreby cintorína.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové	verejný sektor	stredný	obec Podbiel

			schémy			
	Rekonštrukcia chodníkov v centrálnej časti obce.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Dostavba a rekonštrukcia chodníka od Kaplnky po cintorín.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Rekonštrukcia a dostavba chodníkov na miestnom cintoríne.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Výstavba chodníka smerom ku kaplnke.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Výstavba lávky cez rieku Orava.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel

Podprogram 2.2. Doprava						
Cieľ 2.1	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.					
Opatrenie 2.1.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Podbiel
	Zrekonštruovať autobusové zastávky so samostatnými pruhmi a nástupnými plochami.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Podbiel

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Podprogram 2.1. Komunikácie										
Cieľ 2.1										
Opatrenie 2.1.1										
Opatrenie 2.1.2										
Opatrenie 2.1.3										
Opatrenie 2.1.4										
Opatrenie 2.1.5										
Opatrenie 2.1.6										
Podprogram 2.2. Doprava										
Cieľ 2.1										
Opatrenie 2.1.1										

8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer						
Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.						
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.					
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Príprava lokalít IBV v časti Mlynisko v počte 15 pozemkov pre RD.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Príprava lokalít IBV v časti Krivý kút v počte 24 pozemkov pre RD.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Príprava lokalít IBV v časti Lány v počte 67 pozemkov pre RD.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Výstavba lokality IBV v časti Zámostie s 21 pozemkami pre RD.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
Opatrenie 3.2	Rozšírenie a intenzifikácia verejného osvetlenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a	podľa potreby	rozpočet	verejný sektor	nízky	obec Podbiel

	príprava projektového spisu.		obce, ŠF EÚ			
	Rozšírenie a intenzifikácia verejného osvetlenia – LED osvetlenie.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
Opatrenie 3.3	Revitalizácia pietnych miest v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Podbiel
	Revitalizácia areálu cintorína.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Rekonštrukcia domu smútku.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
Opatrenie 3.4	Rekonštrukcia a dostavba verejného vodovodu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	OVS, a.s., obec Podbiel
	Rekonštrukcia vodovodnej siete.	500	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	OVS, a.s., obec Podbiel
	Dostavba vodovodnej infraštruktúry na obecnom cintoríne.	50	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	OVS, a.s., obec Podbiel
Opatrenie 3.5	Rekonštrukcia a dostavba elektrickej a plynovej rozvodnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba zahusťovacích trafostaníc.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
	Prestavba stožiarových trafostaníc za kioskové a kompaktné.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
	Výstavba rozvodnej siete plynu v nových lokalitách.	podľa potreby	rozpočet SPP, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SPP, a.s.
	Rekonštrukcia elektrickej rozvodnej siete.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Cieľ 3										
Opatrenie 3.1										
Opatrenie 3.2										
Opatrenie 3.3										
Opatrenie 3.4										
Opatrenie 3.5										
Opatrenie 3.6										

8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer						
Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavbu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.						
Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom					
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílii, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšiť enviromentálne povedomie ľudí.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Podbiel
	Zabezpečenie zberného kontajneru 2 x ročne.	1/rok	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Podbiel
	Zabezpečenie zberu nebezpečných odpadov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Podbiel
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Ekonomicky motivovať obyvateľstvo.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Podbiel

	Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Podbiel
	Zabezpečenie nádob pre separovaný zber.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Podbiel
	Obstaranie kompostérov pre domáce kompostovanie.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Podbiel
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Lokalizácia čiernych skládok.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Podbiel
	Likvidácia skládok.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Podbiel
Opatrenie 4.4	Výstavba obecného zberného dvora a kompostoviska.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Výstavba obecného kompostoviska (do 5 ton).	450	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Obstaranie mechanizácie pre obecné kompostovisko.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Výstavba zberného dvora pre separovaný zber (bez zberu kovov).	700	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Obstaranie mechanizácie pre zberný dvor.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
Opatrenie 4.6	Dostavba a rekonštrukcia splaškovej kanalizačnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	nízky	OVS, a.s., obec Podbiel
	Rekonštrukcia a dostavba splaškovej kanalizačnej siete.	1500	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	OVS, a.s., obec Podbiel
	Rekonštrukcia ČOV 1300 EO.	250	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	OVS, a.s., obec Podbiel
	Rekonštrukcia ČOV 200 EO.	150	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	OVS, a.s., obec Podbiel
Opatrenie 4.7	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Revitalizácia odvodňovacích kanálov na zber povrchovej vody.	1000	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Cieľ 4										
Opatrenie 4.1										
Opatrenie 4.2										
Opatrenie 4.3										
Opatrenie 4.4										
Opatrenie 4.5										
Opatrenie 4.6										

8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer						
Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osveta, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.						
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo						
Cieľ 5.1.	Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva					
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný sektor	nízky	obec Podbiel

	Prezentácia a šírenie osvety v oblasti životného prostredia.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Podbiel

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami						
Cieľ 5.2	Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.					
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia vodovodnej siete.	500	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	OVS, a.s., obec Podbiel
Opatrenie 5.2.2	Revitalizácia protizáplavových opatrení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	3	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	stredný	obec Podbiel
	Revitalizácia protizáplavových opatrení na častiach vodných tokov, kde sú ohrozené stavebné objekty - Studený potok.	400	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Revitalizácia protipovodňových opatrení mimo vodného toku, kde sú ohrozené stavebné objekty.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Revitalizácia protizáplavových opatrení na častiach vodných tokov, kde sú ohrozené stavebné objekty - rieka Orava.	1500	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Podbiel
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia ekologických funkcií vodných tokov a revitalizácia ich sprievodnej funkcie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Analýza súčasného stavu.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Podbiel
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	stredný	obec Podbiel
	Revitalizácia ekologických funkcií vodného toku Studený potok a revitalizácia jeho sprievodnej vegetácie a odstránenie bariér v toku.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Podbiel

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia						
Cieľ 5.3.	Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.					
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Stav pripravenosti	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Obmedziť spaľovaniu fosílnych palív.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia
	Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia						
Cieľ 5.4.	Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.					
Opatrenie 5.4.1	Revitalizácia protieróznych opatrení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet	verejný sektor	stredný	obec Podbiel

			obce, ŠF EÚ			
	Revitalizácia protieróznych opatrení.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Výstavba oddychovej zóny pozdĺž potoka popri rieke Orava.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Revitalizácia okolia kaplnky.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo										
Cieľ 5.1.										
Opatrenie 5.1.1										
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami										
Cieľ 5.2										
Opatrenie 5.2.1										
Opatrenie 5.2.2										
Opatrenie 5.2.3										
Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia										
Cieľ 5.3.										
Opatrenie 5.3.1										
Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia										
Cieľ 5.4.										
Opatrenie 5.4.1										
Opatrenie 5.4.2										

8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer						
Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbať o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.						
Podprogram 6.1. Sociálne služby						
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Opatrenie 6.1.1	Obyvatelia v dôchodkovom veku.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba denného stacionára.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Poskytovanie služieb stravovania pre obyvateľov v dôchodkovom veku.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Zabezpečenie služby donášky nákupov starším obyvateľom obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
Opatrenie 6.1.2	Mladé rodiny s deťmi.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba materského centra.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Výstavba nájomných bytových domov s 18 bytovými jednotkami.	1200	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Zriadenie klubových priestorov pre mladých ľudí.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby						
Cieľ 6.2.	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru zdravotníckych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Opatrenie 6.2.1	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.					
		Predpokladaný	Zdroje	Realizácia	Dopad na	Oprávnení

		rozpočet	financovania		rozpočet	žiadatelia
Aktivity	Podpora zriadenia ambulancie praktického lekára pre dospelých.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Podbiel
	Podpora zriadenia ambulancie praktického lekára pre deti a dorast.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Podbiel

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Podprogram 6.1. Sociálne služby										
Cieľ 6.1										
Opatrenie 6.1.1										
Opatrenie 6.1.2										
Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby										
Cieľ 6.2.										
Opatrenie 6.2.1										

8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer						
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia školskej infraštruktúry. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.						
Podprogram 7.1. Vzdelávanie						
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.					
Opatrenie 7.1.1	Modernizácia zariadení predškolskej výchovy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Rekonštrukcia a dostavba kapacít materskej školy.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Rekonštrukcia budovy materskej školy.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Obstaranie vybavenia materskej školy.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
Opatrenie 7.1.2	Modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Rekonštrukcia budov základnej školy a zníženie energetickej náročnosti.	300	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Modernizácia vybavenia ŠKD.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Nadstavba základnej školy – rozšírenie kapacít.	400	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Modernizácia vybavenia kabinetov učebnými pomôckami, zariadením.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Rekonštrukcia kotolne a vykurovacieho systému ZŠ.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel

Podprogram 7.2. Šport						
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.					
Opatrenie 7.2.1	Výstavba športovej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Výstavba detského ihriska v lokalite Zámostie.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Dobudovanie tenisového ihriska pri základnej škole.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Výstavba rekreačno-športovej zóny pod Pálenicou pri stávajúcej strelnici.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Sanácia plôch bývalej strelnice.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Výstavby športových objektov – squash, bowling, posilňovňa atď., na plochách bývalej strelnice.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Vybudovanie cyklo-turistického chodníka v časti Podčervenie.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Výstavba trasy náučného turistického chodníka.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel

	Výstavba vychádzkových trás pozdĺž rieky Oravy, Studeného potoka a miestnych tokov.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
Opatrenie 7.2.7	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	stredný	obec Podbiel

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Podprogram 7.1. Vzdelávanie										
Cieľ 7.1.										
Opatrenie 7.1.1										
Opatrenie 7.1.2										
Podprogram 7.2. Šport										
Cieľ 7.2.										
Opatrenie 7.2.1										
Opatrenie 7.2.2										

8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer						
Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obcea tým aj na cestovný ruch.						
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra						
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno–historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.					
Opatrenie 8.1.1	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Podbiel
	Rekonštrukcia budovy domu kultúry a zníženie energetickej náročnosti.	300	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Obstaranie zariadenia kultúrneho domu.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
Opatrenie 8.1.2	Rekonštrukcia a údržba kultúrnych pamiatok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia a revitalizácia kultúrnych pamiatok - drevenice.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Rekonštrukcia a revitalizácia kultúrnych pamiatok - hámor s vysokou pecou.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
Opatrenie 8.1.4	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
AKtivity	Podpora kultúrnych podujatí.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	stredný	obec Podbiel
	Výstavba amfiteátra.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie						
Cieľ 8.2	Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.					
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Podbiel
	Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Podbiel

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry	
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie" histórie obce v multimediálnej forme.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Podbiel
	Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Podbiel
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Podbiel
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Podbiel
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Podbiel

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra										
Cieľ 8.1										
Opatrenie 8.1.1										
Opatrenie 8.1.2										
Opatrenie 8.1.4										
Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie										
Cieľ 8.2										
Opatrenie 8.2.1										
Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry										
Cieľ 8.3										
Opatrenie 8.3.1										
Opatrenie 8.3.3										

8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer						
Budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa stala strediskom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky.						
Podprogram 9.1. Propagácia obce						
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.					
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec Podbiel
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec Podbiel
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce,	verejný sektor	nízky	obec Podbiel
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúľ v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Budovanie a inštalácia tabúľ informujúcich o atraktivitách obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
	Budovanie a inštalácia tabúľ propagujúcich kultúrne hodnoty obce.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.						
Cieľ 9.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obce.					
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

	Výstavba lyžiarskeho areálu v lokalite Za pálenicou v doline potoka Podbielsky Cickov s využitím severovýchodne orientovaných svahov.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Výstavba zasnežovacieho zariadenia pre potreby lyžiarskeho strediska.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.						
Cieľ 9.3	Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.					
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Podbiel
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Podbiel

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Podprogram 9.1. Propagácia obce										
Cieľ 9.1										
Opatrenie 9.1.1										
Opatrenie 9.1.2										
Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.										
Cieľ 9.2										
Opatrenie 9.2.1										
Podprogram 9.3. Cestovný ruch.										
Cieľ 9.3										
Opatrenie 9.3.1										
Opatrenie 9.3.2										

8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer						
Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovania verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na mestskom úrade. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.						
Podprogram 10.1. Administratíva						
Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci					
Opatrenie 10.1.1	Komplexná rekonštrukcia obecných budov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nízky	obec Podbiel
	Rekonštrukcia budovy OcÚ – zníženie energetickej náročnosti budovy.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Komplexná rekonštrukcia obecného úradu – interiéry.	70	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel

Podprogram 10.2. Bezpečnosť						
Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.					
Opatrenie 10.2.1	Bezpečnosť.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Osadenie kamerového systému v centre obce.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Podbiel

	Osadenie kamerového systému pri kultúrnom dome a OcÚ.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Monitoring priestorov v okolí vodných tokov Orava a Studená.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Rekonštrukcia požiarnej Zbrojnice.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Modernizácia vybavenia požiarnej zbrojnice.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Podbiel

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Podprogram 10.1. Administratíva										
Cieľ 10.1.										
Opatrenie 10.1.1										
Podprogram 10.2. Bezpečnosť										
Cieľ 10.2.										
Opatrenie 10.2.1										

8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický zámer						
Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.						
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.						
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.					
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Technické zabezpečenie IS.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Podbiel
	Tvorba základného SW na komunikáciu občan – samospráva – podnikateľské subjekty.	4	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Podpora zlepšenia prenosu dátových a hlasových mobilných služieb.	podľa potreby	podnikateľské subjekty,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v obci.	2	rozpočet obce	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel
	Tvorba SW na realizáciu e-vote na miestnej úrovni.	2	rozpočet obce	verejný sektor	vysoký	obec Podbiel

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.						
Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.					
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na získanie ECDL spôsobilosti pre pracovníkov miestnej samosprávy.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	žiadny	obec Podbiel
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia

Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
	Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.										
Cieľ 11.1										
Opatrenie 11.1.1										
Opatrenie 11.1.2										
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.										
Cieľ 11.2										
Opatrenie 11.2.1										
Opatrenie 11.2.2										
Opatrenie 11.2.3										

Finančná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Podbiel 2017 - 2026

9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť sa bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možností obecného rozpočtu atď..

Formulár č. F 5 – Indikatívny rozpočet - sumarizácia											
tis. €	Rok										
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Spolu
I. Hospodárska politika	504,7	568,7	633,2	633,2	595,7	531,7	170,2	170,2	15,1	15,1	3838,0
PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO.....	127,5	127,5	127,5	127,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	510,0
PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	170,4	170,4	382,9	382,9	379,1	379,1	17,6	17,6	0,0	0,0	1900,0
PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	15,0	78,0	78,0	78,0	215,5	152,5	152,5	152,5	15,0	15,0	952,0
PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	0,6	0,6	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	2,0
PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	190,0	190,0	42,5	42,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	465,0
PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	1,3	2,3	2,3	2,3	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9,0
II. Sociálna politika	1097,6	1197,6	1322,6	1322,6	225,1	125,1	0,1	0,1	0,1	0,1	5291,0
PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTN.	350,0	350,0	475,0	475,0	125,0	125,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1900,0
PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	635,0	635,0	635,0	635,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2540,0
PROGRAM 8. KULTÚRA	112,6	212,6	212,6	212,6	100,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	851,0
III. Environmentálna politika	1137,5	1842,6	1968,1	1968,1	830,6	167,3	41,8	0,0	0,0	0,0	7956,0
PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	1105,0	1105,0	1105,0	1105,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4420,0
PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	32,5	737,6	863,1	863,1	830,6	167,3	41,8	0,0	0,0	0,0	3536,0

Zdroj: vlastné spracovanie

Vychádzajúc z vyššie zadefinovaných cieľov, priorít a opatrení a na základe auditu pripravovaných Projektových zámerov v réžii samosprávy, podnikateľskej sféry či neziskových a iných organizácií bol vypracovaný plán realizácie programu. Definuje, z akých prostriedkov by sa mali tieto zámery realizovať, kto by mal byť žiadateľov, určuje predpokladané časové rámce v **tis. €**.

9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 1.2	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.								
Opatrenie 1.2.1	510	510	383	128	102	0	26	0	0
Spolu	510	510	383	128	102	0	26	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)						
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje			Súkromné zdroje	EIB
		Verejné	Fond EÚ	Národné verejné zdroje		

		zdroje spolu		Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2017	127,50	127,50	95,63	31,88	25,50	0,00	6,38	0,00	0,00
2018	127,50	127,50	95,63	31,88	25,50	0,00	6,38	0,00	0,00
2019	127,50	127,50	95,63	31,88	25,50	0,00	6,38	0,00	0,00
2020	127,50	127,50	95,63	31,88	25,50	0,00	6,38	0,00	0,00
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Spolu	510,00	510,00	382,50	127,50	102,00	0,00	25,50	0,00	0,00

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť
INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území
INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHKÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO
INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov
INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

OP Výskum a inovácie

PRIORITNÁ OS 2: Podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie
INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Podpora investovania do inovácií a výskumu, tvorba prepojenia a synergií medzi podnikmi vedeckovýskumnými centrami a vyšším vzdelávaním obzvlášť vo vývoji produktov a služieb, prenosu technológií, sociálnej inovácie a aplikácie verejných služieb, stimulácie dopytu, vytvárania sietí, zoskupení (klastrov) a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie, podpora technologického a aplikovaného výskumu, pilotných Projektov a aktivít skorého overovania výrobkov, vyspelých výrobných kapacít a prvovýroby v kľúčových technológiách
INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Podpora podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve a podpora zakladania nových firiem vrátane podnikateľských inkubátorov
INVESTIČNÁ PRIORITA 2.3: Vývoj a zavedenie nových obchodných modelov MSP, najmä v rámci internacionalizácie
INVESTIČNÁ PRIORITA 2.4: Podpora tvorby a rozšírenia pokročilých kapacít pre rozvoj výrobkov a služieb
INVESTIČNÁ PRIORITA 2.5: Podpora kapacity MSP a cieľom zapojenia do rastu a inovácií
INVESTIČNÁ PRIORITA 2.6: Podpora výskumu, vývoja a osvojenia nízkouhlíkových technológií
TECHNICKÁ POMOC

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):
- Obnova poľnohospodárskeho potenciálu – prevencia (čl. 19)
- Podpora mladých farmárov, malých fariem a podnikania (čl. 20)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Prevencia a odstraňovanie škôd v lesoch (čl. 25)

- Investície do nových lesných technológií (čl. 27)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 2.1	Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych komunikácií a ciest III. cesty.								
Opatrenie 2.1.1	504,0	504,0	378,0	126,0	100,8	0,0	25,2	0,0	0,0
Opatrenie 2.1.3	850,0	850,0	637,5	212,5	170,0	0,0	42,5	0,0	0,0
Opatrenie 2.1.4	141,0	141,0	105,8	35,3	28,2	0,0	7,1	0,0	0,0
Opatrenie 2.1.5	390,0	390,0	292,5	97,5	78,0	0,0	19,5	0,0	0,0
Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.								
Opatrenie 2.1.1	15,0	15,0	11,3	3,8	3,0	0,0	0,8	0,0	0,0
Spolu	1 900,0	1 900,0	1 425,0	475,0	380,0	0,0	95,0	0,0	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2017	170,38	170,4	127,8	42,6	34,1	0,0	8,5	0,0	0,0
2018	170,38	170,4	127,8	42,6	34,1	0,0	8,5	0,0	0,0
2019	382,88	382,9	287,2	95,7	76,6	0,0	19,1	0,0	0,0
2020	382,88	382,9	287,2	95,7	76,6	0,0	19,1	0,0	0,0
2021	379,13	379,1	284,3	94,8	75,8	0,0	19,0	0,0	0,0
2022	379,13	379,1	284,3	94,8	75,8	0,0	19,0	0,0	0,0
2023	17,63	17,6	13,2	4,4	3,5	0,0	0,9	0,0	0,0
2024	17,63	17,6	13,2	4,4	3,5	0,0	0,9	0,0	0,0
2025	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2026	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Spolu	1900,00	1900,0	1425,0	475,0	380,0	0,0	95,0	0,0	0,0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.1: Posilnenie regionálnej mobility prostredníctvom prepojenia sekundárnych a terciárnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.2: Rozvoj ekologicky priaznivých a nízkouhlíkových dopravných systémov

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR

9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.								
Opatrenie 3.2	150,0	150,0	112,5	37,5	30,0	0,0	7,5	0,0	0,0
Opatrenie 3.6	252,0	252,0	189,0	63,0	50,4	0,0	12,6	0,0	0,0
Opatrenie 3.8	550,0	550,0	412,5	137,5	110,0	0,0	27,5	0,0	0,0
Spolu	952,00	952,00	714,00	238,00	190,40	0,00	47,60	0,00	0,00

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2017	15,00	15,00	11,25	3,75	3,00	0,00	0,75	0,00	0,00
2018	78,00	78,00	58,50	19,50	15,60	0,00	3,90	0,00	0,00
2019	78,00	78,00	58,50	19,50	15,60	0,00	3,90	0,00	0,00
2020	78,00	78,00	58,50	19,50	15,60	0,00	3,90	0,00	0,00
2021	215,50	215,50	161,63	53,88	43,10	0,00	10,78	0,00	0,00
2022	152,50	152,50	114,38	38,13	30,50	0,00	7,63	0,00	0,00
2023	152,50	152,50	114,38	38,13	30,50	0,00	7,63	0,00	0,00
2024	152,50	152,50	114,38	38,13	30,50	0,00	7,63	0,00	0,00
2025	15,00	15,00	11,25	3,75	3,00	0,00	0,75	0,00	0,00
2026	15,00	15,00	11,25	3,75	3,00	0,00	0,75	0,00	0,00
Spolu	952,00	952,00	714,00	238,00	190,40	0,00	47,60	0,00	0,00

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť
INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

IROP je realizovaný prostredníctvom integrovaných územných stratégii, ktoré na úrovni NUTS2 zadefinujú prioritné Projektové zámery v regióne. Cieľom je dosiahnutie čo najväčších synergických efektov preinvestovaných finančných prostriedkov a predchádzanie negatívnym účinkom nekoordinovaného plánovania v ohraničenom území.

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY
INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis
INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis
INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Opatrenie 4.3	50,0	50,0	37,5	12,5	10,0	0,0	2,5	0,0	0,0
Opatrenie 4.4	1 460,0	1 460,0	1 095,0	365,0	292,0	0,0	73,0	0,0	0,0
Opatrenie 4.5	1 900,0	1 900,0	1 425,0	475,0	380,0	0,0	95,0	0,0	0,0
Opatrenie 4.6	1 010,0	1 010,0	757,5	252,5	202,0	0,0	50,5	0,0	0,0
Spolu	4 420,0	4 420,0	3 315,0	1 105,0	884,0	0,0	221,0	0,0	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2017	1105,0	1105,0	828,8	276,3	221,0	0,0	55,3	0,0	0,0
2018	1105,0	1105,0	828,8	276,3	221,0	0,0	55,3	0,0	0,0
2019	1105,0	1105,0	828,8	276,3	221,0	0,0	55,3	0,0	0,0
2020	1105,0	1105,0	828,8	276,3	221,0	0,0	55,3	0,0	0,0
2021	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2022	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

2023	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2024	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2025	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2026	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Spolu	4420,0	4420,0	3315,0	1105,0	884,0	0,0	221,0	0,0	0,0

Zdroje financovania EÚ

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY
INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis
INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis
INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr
INVESTIČNÁ PRIORITA 4: opatrenia na zlepšenie obecného prostredia, regeneráciu opustených priemyselných lokalít a zníženie znečistenia ovzdušia

PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI, RIADENIE A PREVENCIU SÚVISIACICH RIZÍK
INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora vyhradených investícií na prispôsobenie sa zmene klímy
INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Propagácia investícií nariešenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHKÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO
INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov
INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch
INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania
INVESTIČNÁ PRIORITA 4: Vývoj a zavedenie inteligentných distribučných systémov s nízkymi a strednými úrovňami napätia
INVESTIČNÁ PRIORITA 5: Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení
INVESTIČNÁ PRIORITA 6: Podpora využitia vysokoúčinnej kombinovanej výroby elektriny a tepla založenej na dopyte po využiteľnom teple

PRIORITNÁ OS 4: TECHNICKÁ POMOC

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP
Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:
a) Ochrana a manažment životného prostredia

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS
THE INTELLIGENT ENERGY – EUROPE PROGRAMM

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR
EKOFOND
ENVIRONMENTÁLNY FOND
RECYKLAČNÝ FOND
NADÁCIA SPP
NADÁCIA ORANGE
NADÁCIA EKOPOLIS

GREENWAYS
PRIESTORY
POHODA ZA MESTOM
ZELENÉ OÁZY
GRANTOVÝ PROGRAM TESCO PRE ZDRAVŠIE MESTÁ

9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 5.2	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Opatrenie 5.2.1	500,0	500,0	375,0	125,0	100,0	0,0	25,0	0,0	0,0
Opatrenie 5.2.2	2 153,0	2 153,0	1 614,8	538,3	430,6	0,0	107,7	0,0	0,0
Opatrenie 5.2.3	502,0	502,0	376,5	125,5	100,4	0,0	25,1	0,0	0,0
Cieľ 5.4.	Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami.								
Opatrenie 5.4.1	251,0	251,0	188,3	62,8	50,2	0,0	12,6	0,0	0,0
Opatrenie 5.4.2	130,0	130,0	97,5	32,5	26,0	0,0	6,5	0,0	0,0
Spolu	3 536,0	3 536,0	2 652,0	884,0	707,2	0,0	176,8	0,0	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2017	32,50	32,5	24,4	8,1	6,5	0,0	1,6	0,0	0,0
2018	737,58	737,6	553,2	184,4	147,5	0,0	36,9	0,0	0,0
2019	863,08	863,1	647,3	215,8	172,6	0,0	43,2	0,0	0,0
2020	863,08	863,1	647,3	215,8	172,6	0,0	43,2	0,0	0,0
2021	830,58	830,6	622,9	207,6	166,1	0,0	41,5	0,0	0,0
2022	167,33	167,3	125,5	41,8	33,5	0,0	8,4	0,0	0,0
2023	41,83	41,8	31,4	10,5	8,4	0,0	2,1	0,0	0,0
2024	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2025	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2026	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Spolu	3536,00	3536,0	2652,0	884,0	707,2	0,0	176,8	0,0	0,0

Zdroje financovania EÚ

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis
INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr
INVESTIČNÁ PRIORITA 4: opatrenia na zlepšenie obecného prostredia, regeneráciu opustených priemyselných lokalít a zníženie znečistenia ovzdušia

PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI, RIADENIE A PREVENCIU SÚVISIACICH RIZÍK
INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora vyhradených investícií na prispôsobenie sa zmene klímy
INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Propagácia investícií nariešenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHKÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO
INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov
INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch
INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania
INVESTIČNÁ PRIORITA 4: Vývoj a zavedenie inteligentných distribučných systémov s nízkymi a strednými úrovňami napätia
INVESTIČNÁ PRIORITA 5: Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení
INVESTIČNÁ PRIORITA 6: Podpora využitia vysokoúčinnej kombinovanej výroby elektriny a tepla založenej na dopyte po využiteľnom teple

PRIORITNÁ OS 4: TECHNICKÁ POMOC

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP
Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:
a) Ochrana a manažment životného prostredia
b) Klimatické zmeny a obnoviteľná energia

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS
THE INTELLIGENT ENERGY – EUROPE PROGRAMM

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR
EKOFOND
ENVIRONMENTÁLNY FOND
RECYKLAČNÝ FOND
NADÁCIA SPP
NADÁCIA ORANGE
NADÁCIA EKOPOLIS
GREENWAYS
PRIESTORY
POHODA ZA MESTOM
ZELENÉ OÁZY
GRANTOVÝ PROGRAM TESCO PRE ZDRAVŠIE MESTÁ

9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH

Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.								
Projekt 6.1.1	500,0	500,0	375,0	125,0	100,0	0,0	25,0	0,0	0,0
Projekt 6.1.2	1 400,0	1 400,0	1 050,0	350,0	280,0	0,0	70,0	0,0	0,0
Spolu	1 900,0	1 900,0	1 425,0	475,0	380,0	0,0	95,0	0,0	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2017	350,00	350,00	262,50	87,50	70,00	0,00	17,50	0,00	0,00
2018	350,00	350,00	262,50	87,50	70,00	0,00	17,50	0,00	0,00
2019	475,00	475,00	356,25	118,75	95,00	0,00	23,75	0,00	0,00
2020	475,00	475,00	356,25	118,75	95,00	0,00	23,75	0,00	0,00
2021	125,00	125,00	93,75	31,25	25,00	0,00	6,25	0,00	0,00
2022	125,00	125,00	93,75	31,25	25,00	0,00	6,25	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Spolu	1900,00	1900,00	1425,00	475,00	380,00	0,00	95,00	0,00	0,00

Zdroje financovania EÚ

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám
INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné
INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP
Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:
c) Občianska spoločnosť

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR
ŠTÁTNY FOND ROZVOJA BÝVANIA

NADÁCIA SPP
NADÁCIA ORANGE
NADÁCIA EKOPOLIS
NADÁCIA PONTIS

9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.								
Opatrenie 7.1.1	660,0	660,0	495,0	165,0	132,0	0,0	33,0	0,0	0,0
Opatrenie 7.1.2	800,0	800,0	600,0	200,0	160,0	0,0	40,0	0,0	0,0
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.								
Opatrenie 7.2.1	1 080,0	1 080,0	810,0	270,0	216,0	0,0	54,0	0,0	0,0
Spolu	2 540,0	2 540,0	1 905,0	635,0	508,0	0,0	127,0	0,0	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2017	635,00	635,0	476,3	158,8	127,0	0,0	31,8	0,0	0,0
2018	635,00	635,0	476,3	158,8	127,0	0,0	31,8	0,0	0,0
2019	635,00	635,0	476,3	158,8	127,0	0,0	31,8	0,0	0,0
2020	635,00	635,0	476,3	158,8	127,0	0,0	31,8	0,0	0,0
2021	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2022	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2023	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2024	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2025	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2026	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Spolu	2540,00	2540,0	1905,0	635,0	508,0	0,0	127,0	0,0	0,0

Zdroje financovania EÚ

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

Integrovaný regionálny operačný program

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné
INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):
- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP
Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach: d) Rozvoj ľudských zdrojov

DOTÁCIE MINISTERSTVA ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR
DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR

Podprogramy Comenius, Leonardo da Vinci a sektorový program Grundtvig
PROGRAM CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA 2007 - 2013
s dôrazom na možnosti pre mestá a obce

9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno–historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.								
Opatrenie 8.1.1	350,0	350,0	262,5	87,5	70,0	0,0	17,5	0,0	0,0
Opatrenie 8.1.2	400,0	400,0	300,0	100,0	80,0	0,0	20,0	0,0	0,0
Opatrenie 8.1.4	100,0	100,0	75,0	25,0	20,0	0,0	5,0	0,0	0,0
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.								
Opatrenie 8.3.2	1,0	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0
Spolu	851,0	851,0	637,5	213,5	170,0	0,0	43,5	0,0	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2017	112,60	112,60	84,38	28,23	22,50	0,00	5,73	0,00	0,00
2018	212,60	212,60	159,38	53,23	42,50	0,00	10,73	0,00	0,00
2019	212,60	212,60	159,38	53,23	42,50	0,00	10,73	0,00	0,00
2020	212,60	212,60	159,38	53,23	42,50	0,00	10,73	0,00	0,00
2021	100,10	100,10	75,00	25,10	20,00	0,00	5,10	0,00	0,00
2022	0,10	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
2023	0,10	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
2024	0,10	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
2025	0,10	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
2026	0,10	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
Spolu	851,00	851,00	637,50	213,50	170,00	0,00	43,50	0,00	0,00

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť
INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území
INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):
- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP
Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:
e) Zachovanie kultúrneho dedičstva.

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS

PROGRAM EURÓPSKEJ KOMISIE KULTÚRA 2007 – 2013
1. Podpora kultúrnych Projektov
2. Podpora organizácií pôsobiacich na európskej úrovni v oblasti kultúry
3. Podpora na analýzy zhromažďovanie a šírenie informácií na maximalizáciu vplyvu Projektov v oblasti kultúrnej spolupráce

DOTAČNÝ SYSTÉM MINISTERSTVA KULTÚRY SR 2012
PROGRAM 1 - OBNOVME SI SVOJ DOM
PROGRAM 2 - KULTÚRNE AKTIVITY V OBLASTI PAMÄŤOVÝCH INŠTITÚCIÍ
PROGRAM 4 – UMENIE
PROGRAM 5 - PRO SLOVAKIA
PROGRAM 6 - KULTÚRA ZNEVÝHODNENÝCH SKUPÍN OBYVATEĽSTVA
PROGRAM 7 - NEHMOTNÉ KULTÚRNE DEDIČSTVO A KULTÚRNO-OSVETOVÁ ČINNOSŤ
PROGRAM 8 - KULTÚRNE POUKAZY

WORLD MONUMENTS FUND (SVETOVÝ PAMIATKOVÝ FOND)
NADÁCIA SPP
NADÁCIA ORANGE
NADÁCIA EKOPOLIS

9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.								
Opatrenie 9.1.1	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Opatrenie 9.1.2	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Spolu	2,00	2,00	0,00	2,00	0,00	0,00	2,00	0,00	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)						
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje			Súkromné zdroje	EIB
		Verejné	Fond EÚ	Národné verejné zdroje		

		zdroje spolu		Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2017	0,60	0,60	0,00	0,60	0,00	0,00	0,60	0,00	0,00
2018	0,60	0,60	0,00	0,60	0,00	0,00	0,60	0,00	0,00
2019	0,10	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
2020	0,10	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
2021	0,10	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
2022	0,10	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
2023	0,10	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
2024	0,10	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
2025	0,10	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
2026	0,10	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
Spolu	2,00	2,00	0,00	2,00	0,00	0,00	2,00	0,00	0,00

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť
INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území
INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):
- Podpora mladých farmárov, malých fariem a podnikania (čl. 20)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci								
Opatrenie 10.1.1	170,0	170,0	127,5	42,5	34,0	0,0	8,5	0,0	0,0
Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.								
Opatrenie 10.2.1	295,0	295,0	221,3	73,8	59,0	0,0	14,8	0,0	0,0
Spolu	465,0	465,0	348,8	116,3	93,0	0,0	23,3	0,0	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)						
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje			Súkromné zdroje	EIB
		Verejné	Fond EÚ	Národné verejné zdroje		

		zdroje spolu		Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2017	190,00	190,00	142,50	47,50	38,00	0,00	9,50	0,00	0,00
2018	190,00	190,00	142,50	47,50	38,00	0,00	9,50	0,00	0,00
2019	42,50	42,50	31,88	10,63	8,50	0,00	2,13	0,00	0,00
2020	42,50	42,50	31,88	10,63	8,50	0,00	2,13	0,00	0,00
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Spolu	465,00	465,0	348,8	116,3	93,0	0,0	23,3	0,0	0,0

Zdroje financovania EÚ

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):
- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)

OP Efektívna verejná správa (EVS)

9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.								
Opatrenie 11.1.1	5,0	5,0	3,8	1,3	1,0	0,0	0,3	0,0	0,0
Opatrenie 11.1.2	4,0	4,0	3,0	1,0	0,8	0,0	0,2	0,0	0,0
Spolu	9,0	9,0	6,8	2,3	1,8	0,0	0,5	0,0	0,0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2017	1,3	1,3	0,9	0,3	0,3	0,0	0,1	0,0	0,0
2018	2,3	2,3	1,7	0,6	0,5	0,0	0,1	0,0	0,0
2019	2,3	2,3	1,7	0,6	0,5	0,0	0,1	0,0	0,0
2020	2,3	2,3	1,7	0,6	0,5	0,0	0,1	0,0	0,0

2021	1,0	1,0	0,8	0,3	0,2	0,0	0,1	0,0	0,0
2022	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2023	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2024	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2025	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2026	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Spolu	9,0	9,0	6,8	2,3	1,8	0,0	0,5	0,0	0,0

Zdroje financovania EÚ

OP Efektívna verejná správa (EVS)

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):
- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)

PRAVIDLÁ STRATÉGIE FINANCOVANIA ŠTRUKTURÁLNYCH FONDOV A KOHÉZNEHO FONDU PRE PROGRAMOVÉ OBDOBIE 2014 – 2020

V nadväznosti na základné legislatívne východiská pre určenie stratégie financovania 2014 – 2020 sa stanovujú nasledovné pravidlá stratégie financovania 2014 – 2020:
- výška pomoci z EÚ sa pre všetky operačné programy vyjadruje k celkovým oprávneným výdavkom v zmysle čl. 110, ods. 2, písm. a) návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – KF – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – štrukturálne fondy v rámci menej rozvinutých regiónov – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – štrukturálne fondy v rámci viac rozvinutého regiónu[2] – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Európska územná spolupráca – programy cezhraničnej spolupráce, v ktorých SR plní úlohu riadiaceho orgánu – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % (EFRR) z celkových oprávnených výdavkov pre celé územie Slovenska, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- maximálna intenzita štátnej pomoci sa stanovuje v súlade so schémami štátnej pomoci, resp. príslušnou legislatívou EÚ;
- v prípade realizácie partnerských Projektov sa na jednotlivých partnerov vzťahujú pravidlá financovania individuálne v závislosti od typu prijímateľa, t. j. pre partnerov sa neuplatňujú pravidlá financovania platné pre vedúceho partnera;
- možnosť dobrovoľného zvýšenia podielu prijímateľa na financovaní maximálne však do výšky národných zdrojov v závislosti od kategórie regiónu. Zvýšenie miery financovania prijímateľa nad stanovenú výšku závisí len od rozhodnutia samotného prijímateľa;
- v rámci jedného Opatrenieu sa počas celej doby implementácie uplatňuje jeden pomer financovania za jednotlivé zdroje

Pravidlá financovania pre prijímateľov v rámci menej rozvinutých regiónov, cieľa Európska územná spolupráca – cezhraničnej spolupráce a pre prijímateľov z Kohézneho fondu

Financovanie Projektov prijímateľa – organizácia štátnej správy
Pre prijímateľa – organizáciu štátnej správy: ústredné orgány štátnej správy, štátne rozpočtové organizácie, štátne príspevkové organizácie (subjekt v zmysle časti 2.1 písm. a)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – organizácia štátnej správy			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		**Spolu**
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	**15,0 %**	**0,0 %**	**100,0 %**

V prípade, ak je prijímateľom organizácia štátnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. a)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 % a príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 15,0 %.

Financovanie Projektov prijímateľa – ostatné subjekty verejnej správy
Pre prijímateľa **–** ostatné subjekty verejnej správy: verejné vysoké školy a ďalšie subjekty, ktoré sú zapísané a zaradené v registri podľa odseku 1 § 3 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, združenia právnických osôb z verejnej správy a verejné zdravotné poisťovne okrem obcí, vyšších územných celkov a organizácií štátnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. b)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – ostatné subjekty verejnej správy			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		**Spolu**
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	**10,0 %**	**5,0 %**	**100,0 %**

V prípade, ak sú prijímateľom ostatné subjekty verejnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. b)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 %.

Financovanie Projektov prijímateľa – obec / vyšší územný celok
Pre prijímateľa **–** obec / vyšší územný celok, príp. rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie zriadené obcou / vyšším územným celkom (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. c) a d)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – obec / vyšší územný celok			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		**Spolu**
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	**10,0 %**	**5,0 %**	**100,0 %**

V prípade, ak je prijímateľom obec / vyšší územný celok, **PRÍPADNE ROZPOČTOVÁ ORGANIZÁCIA ALEBO PRÍSPEVKOVÁ ORGANIZÁCIA ZRIADENÁ OBCOU / VYŠŠÍM ÚZEMNÝM CELKOM (**subjekt v zmysle časti 2.1, písm. c) a d)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 %.

Financovanie Projektov prijímateľa – mimovládna/nezisková organizácia
Pre prijímateľa **–** mimovládne organizácie/neziskové organizácie (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. e)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – mimovládna/nezisková organizácia			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	**Spolu**
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	**10,0 %**	**5,0 %**	**100,0 %**

V prípade, ak je prijímateľom mimovládna organizácia, prípadne nezisková organizácia (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. e)), výška pomoci z EFRR, ESF alebo KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

Financovanie Projektov prijímateľa zo súkromného sektora mimo schém štátnej pomoci
Pre prijímateľa, na ktorého sa nevzťahujú pravidlá financovania podľa časti 3.2.1.1, 3.2.1.2, 3.2.1.3, 3.2.1.4, 3.2.1.6 a 3.1.2.7 (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. f)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – súkromný sektor mimo schém štátnej pomoci			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	**Spolu**
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	**5,0 %**	**10,0 %**	**100,0 %**

V danom prípade platí, že výška pomoci z EFRR, ESF alebo KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 5,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 10,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

Financovanie Projektov prijímateľa v rámci schém štátnej pomoci
Pre prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status, v rámci schém štátnej pomoci (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. h)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – v rámci schém štátnej pomoci[8]			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	**Spolu**

EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
x,x %	**0,0 %**	**y,y %**	**100,0 %**

V prípade, ak je prijímateľom podnik vykonávajúci hospodársku činnosť podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. h)), podiel prijímateľa sa stanovuje v súlade s aplikovanou výškou intenzity pomoci definovanou v príslušnej schéme štátnej pomoci.

Financovanie Projektov prijímateľa v rámci schém pomoci de minimis
Pre prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status v rámci schém pomoci de minimis (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. g)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – v rámci schém pomoci de minimis			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	**Spolu**
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
x,x %	**y,y %**	**z,z %**	**100,0 %**

Podiel prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status v rámci schém pomoci de minimis (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. g)) sa stanovuje v súlade s aplikovanou výškou intenzity pomoci definovanou riadiacim orgánom v príslušnej schéme pomoci de minimis. V prípade, ak intenzita pomoci de minimis stanovená riadiacim orgánom presahuje maximálnu výšku finančnej pomoci z EÚ, bude tento rozdiel dofinancovaný zo štátneho rozpočtu.

Pravidlá financovania pri implementácii finančných nástrojov

Európska komisia v súvislosti so snahou čo najefektívnejšie využívať prostriedky EÚ, odporúča v rámci programového obdobia 2014 **–** 2020 okrem priamej formy pomoci, využívať predovšetkým finančné nástroje.
Slovenská republika plánuje výraznejšie využívať finančné nástroje v rámci všetkých fondov. Nenávratný finančný príspevok by sa mal používať predovšetkým tam, kde sa vytvára verejný statok a tam, kde z dôvodu vzniku negatívnych externalít a neschopnosti internalizovať celý zisk dochádza k zlyhaniu trhu. Verejné zdroje podporia takéto aktivity tak, aby sa ich úroveň priblížila spoločenskému optimu. Preto by mala byť podpora komerčných Projektov, rizikových Projektov a Projektov generujúcich príjmy zabezpečená formou finančných nástrojov a to v tých oblastiach, ktoré budú určené na základe vykonanej ex-ante analýzy pre finančné nástroje v súlade s čl. 32 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020[4].
Finančné nástroje môžu byť zriadené na úrovni EÚ, riadené priamo alebo nepriamo Európskou komisiou alebo tradičnej báze, teda na národnej, regionálnej, nadnárodnej alebo cezhraničnej úrovni, riadené priamo alebo v rámci zodpovednosti riadiaceho orgánu.
Pre určenie participácie národných zdrojov v prípade subjektu implementujúceho finančný nástroj sa stanovujú nasledovné pravidlá v prípade:
- menej rozvinutých regiónov a Kohézneho fondu:

výška pomoci z EÚ sa stanovuje vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov;
podiel národných zdrojov sa stanovuje vo výške 15,0 % z celkových oprávnených výdavkov.
- viac rozvinutých regiónov:

výška pomoci z EÚ sa stanovuje vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov;
podiel národných zdrojov sa stanovuje vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

V prípade využitia možnosti vytvorenia samostatnej prioritnej osi na účely implementovania niektorého z finančných nástrojov, sa v závislosti od zapojenia súkromných zdrojov znižuje podiel národných verejných zdrojov na spolufinancovaní.
V rámci národných zdrojov sa v závislosti od výšky zapojenia súkromných zdrojov, či už na úrovni fondu fondov, na úrovni finančného nástroja alebo na úrovni konečných prijímateľov, adekvátne znižuje podiel národných verejných zdrojov.

Stratégia financovania Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka pre programové obdobie 2014 – 2020

Stratégia financovania stanovuje maximálnu výšku podpory z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka a miery národného spolufinancovania v rámci menej rozvinutých regiónov a ostatných regiónov pri financovaní opatrení Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020.
V Slovenskej republike je z EPFRV implementovaný jeden Program rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 pre celé územie SR.

Pravidlá Stratégie financovania Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka pre programové obdobie 2014 – 2020

V nadväznosti na vyššie uvedené legislatívne východiská sa pre jednotlivé kategórie prijímateľov stanovujú nasledovné pravidlá financovania:

- výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 75 % z celkových oprávnených verejných výdavkov v rámci menej rozvinutých regiónov a 53 % z celkových oprávnených verejných výdavkov v rámci ostatných regiónov;
- k podielu EPFRV je priradené spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu v stanovenom pomere v závislosti od intenzity verejnej pomoci platnej pre príslušné opatrenie;
- uplatňuje sa kombinácia výšky podpory z EPFRV a výšky verejnej pomoci;
- zohľadňujú sa špecifiká pre každé opatrenie individuálne a to vo vzťahu k oprávnenému prijímateľovi, mieram spolufinancovania a kategórii regiónu,

Financovanie operácií prijímateľa v opatrení č. 1, opatrení č. 2, podopatrení č. 3.3, opatrení č. 4, podopatrení č. 5.1, podopatrení č. 5.2, opatrení č. 6, podopatrení č. 7.1, opatrení č. 8, opatrení č. 9, opatrení č. 10, opatrení č. 11, opatrení č. 12, opatrení č. 13, opatrení č. 14 a opatrení č. 15

Pre prijímateľa v rámci:
- opatrenia č. 1: poskytovateľa prenosu vedomostí a zručností;
- opatrenia č. 2: poskytovateľa poradenskej služby - certifikovaného poradcu, poskytovateľa vzdelávania, ktorý musí mať primerané zdroje v podobe kvalifikovaných zamestnancov, ktorí sa pravidelne vzdelávajú v oblastiach poskytujúcich poradenské služby;
- podopatrenia č. 3.3:

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a obce (miestna územná samospráva);

- opatrenia č. 4:

skupinu poľnohospodárov v prípade kolektívnych investícií vykonávaných viac ako jedným poľnohospodárom a tieto prinášajú synergický efekt, verejný subjekt, ak preukáže prepojenie medzi realizovanými investíciami a potenciálom poľnohospodárskej výroby;

- podopatrenia č. 5.1: poľnohospodárskeho podnikateľa, tzn. fyzickú alebo právnickú osobu (mikropodniky a malé podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES), ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu ako sústavnú a samostatnú činnosť pod vlastným menom, na vlastnú zodpovednosť a za účelom dosiahnutia zisku a spĺňa kritériá stanovené vo vzťahu k veku a profesijnému zameraniu;
- podopatrenia č. 5.2: právnické osoby alebo fyzické osoby (mikropodniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES);
- opatrenia č. 6: obec definovanú v územnej koncentrácii ako vidiecka obec vidiek 1 a vidiek 2 s výnimkou obcí so štatútom mesta; združenia obcí;
- podopatrenia č. 7.1: obhospodarovateľa lesa v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch – súkromní a verejní správcovia lesov a iné subjekty súkromného práva a verejné subjekty a ich združenia;
- opatrenia č. 8, 9, 10, 11, 12: fyzickú a právnickú osobu podnikajúcu v poľnohospodárskej prvovýrobe;
- opatrenia č. 10: súkromných vlastníkov lesa a ich združení s právnou subjektivitou;
- opatrenia č. 13: najmenej dva subjekty, ktorých spolupráca je:

medzi rôznymi aktérmi v poľnohospodárstve, potravinovom reťazci a v lesnom hospodárstve na území EÚ a medzi inými aktérmi, ktorí prispievajú k splneniu cieľov a priorít politiky rozvoja vidieka vrátane medziodvetvových organizácií,
zameraná na zriadenie a prevádzku operačných skupín EIP pre produktivitu a udržateľnosť poľnohospodárstva uvedených v čl. 62 návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom EPFRV;

- opatrenia č. 14:

verejno-súkromné partnerstvá v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov;
MAS (verejno-súkromné partnerstvá v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov schválené riadiacim orgánom, t. j. ktorým riadiaci orgán udelil štatút MAS)

- opatrenia č. 15:

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR,
Pôdohospodársku platobnú agentúru,
Národnú sieť rozvoja vidieka
sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		**Spolu**
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
75,0 %	**25,0 %**	**0,0 %**	**100,0 %**

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daných opatrení a podopatrení, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených verejných výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 75,0 % a príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 25,0 %.

Financovanie operácií prijímateľa v podopatrení č. 3.1, 3.2 a podopatrení 5.3

Pre prijímateľa v rámci:
- podopatrenia č. 3.1: fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe;
- podopatrenia č. 3.2: fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti spracovania produktov poľnohospodárskej prvovýroby (okrem rybích produktov), resp. v prípade investícii do využívania obnoviteľných zdrojov energie sú prijímateľmi fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby;
- podopatrenia 5.3:

poľnohospodárov alebo členov poľnohospodárskej domácnosti podnikajúcich v oblasti poľnohospodárstva, ktorých podiel ročných tržieb/príjmov z poľnohospodárskej výroby na celkových tržbách/príjmoch predstavuje minimálne 30 % (činnosť č. 1) a fyzické a právnické osoby (mikropodniky a malé podniky vo vidieckych oblastiach v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve súkromných vlastníkov a ich združení, obcí a ich združení, cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním (činnosť č. 2) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ

Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	**Spolu**
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
37,5 %	**12,5 %**	**50,0 %**	**100,0 %**

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daných podopatrení, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 37,5 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 12,5 % a príspevok prijímateľa vo výške 50,0 %.
V uvedenom prípade platia výnimky pre zvýšenie intenzity verejnej pomoci podľa časti 6.1.

Financovanie operácií prijímateľa v opatrení č. 4
Pre prijímateľa v rámci opatrenia č. 4: poľnohospodára: právnickú alebo fyzickú osobu podnikajúca v poľnohospodárskej prvovýrobe sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	**Spolu**
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
60,0 %	**20,0 %**	**20,0 %**	**100,0 %**

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daného opatrenia, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 60,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 20,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 20,0 %.

Financovanie operácií prijímateľa v podopatrení č. 7.2
Pre prijímateľa v rámci:
– podopatrenia č. 7.2:
fyzické a právnické osoby (obce, mikropodniky, malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve súkromných vlastníkov a ich združení, obcí a ich združení, cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním,
fyzické a právnické osoby (mikropodniky, malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) poskytujúce služby v lesníctve a ťažbe dreva za predpokladu poskytnutia týchto služieb subjektom uvedeným predchádzajúcej odrážke
sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	**Spolu**
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
48,75 %	**16,25 %**	**35,0 %**	**100,0 %**

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daného podopatrenia, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 48,75 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 16,25 % a príspevok prijímateľa vo výške 35,0 %.

FINANČNÉ ZABEZPEČENIE PHSR

Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít sa v PHRSR uvádza pri väčšine opatrení a aktivít, potrebných na naplnenie cieľov programu. Tie sú stanovené odhadom, konečné rozpočty budú súčasťou vykonávacích plánov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektami.

Potenciálne zdroje na realizáciu opatrení a úloh PHRSR sú:

- vlastné zdroje – rozpočet obce,
- bankové úvery,
- štátne dotácie z účelových fondov,
- dotácie z výťažku lotérií,
- financie z Národných Projektov (MPSVR, úrady práce sociálnych vecí a rodiny),
- štrukturálne a fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR (holandské, americké, kanadské,...),
- Svetová banka,
- sponzoring podnikateľov, firiem, bankového sektora, súkromných osôb,
- združovanie prostriedkov verejnej a neverejnej sféry, atď.,

Štruktúra uvedených zdrojov bude závisieť na aktuálnej finančnej situácii obce ako aj na spoločensko-ekonomických podmienkach.

10 ZÁVER

PHRSR obce Podbiel je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce.

PHRSR je otvoreným dokumentom, ktorý bude vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach obecného zastupiteľstva podľa potreby.

Predmetný PHRSR obce Podbiel bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa:

27.04.2017 24/2017
..... UOZ č. .....

....
pečiatka obce starosta obce

11 POUŽITÁ LITERATÚRA

1. Partnerská dohoda
2. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
3. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
4. Integrovaný regionálny operačný program „IROP"
5. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHSR NRSK),
6. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
7. Národný program reforiem, máj 2012,
8. Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
9. Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020, 2010,
10. Program odpadového hospodárstva na roky 2011 - 2015,
11. Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
12. Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
13. 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komunít na Slovensku na roky 2009 – 2015
14. Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania
15. Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
16. Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
17. Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
18. CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
19. CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
20. CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
21. CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
22. CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
23. CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
24. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
25. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
26. Integrovaný regionálny operačný program „IROP" Národný strategický referenčný rámec 2007-2013.
27. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja.
28. Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov.
29. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.
30. Zákon č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov.
31. Zákon č. 482/2003 Z.z. o štátnej pokladnici.
32. Zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov,
33. Zákon č. 156/2003 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov.
34. VEDA. Encyklopédia Slovenska. VI zv. Veda, Bratislava, 1982.
10. JAROŠ, J. Tectonic styles of the homelands of superficial nappes. Rozpravy ČASV, Řada matematických a přírodných věd, roč. 81, seš. 6, Academia Praha, 1971.
11. LUKNIŠ, M. A KOL. Slovensko – Príroda. Vyd. Obzor, Bratislava, 1972.
12. MAZÚR, M., LUKNIŠ, M. Regionálne geomorfologické členenie SSR, Geogr. Čas., 30, 2, Bratislava, 1978.
13. UPSVAR. Štatistiky Úradu práce, socialných vecí a rodiny 1999 – 2004.
14. Interné materiály obce Podbiel.
15. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied, REGIONÁLNY ROZVOJ SLOVENSKA VÝCHODISKÁ A SÚČASNÝ STAV , Editori: Mgr. Ľubomír Falťan, CSc., Doc. PhDr. Ján Pašiak, PhD. 2004, 88 s.
16. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. Národná stratégia ISPA Slovenskej republiky: životné prostredie, Október 2000.
17. STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný sborník IV. Bratislava. 1961.
18. STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný sborník XI. Bratislava. 1972.
19. BIELY, A. et al. Geologická stavba. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
20. LUKNIŠ, M. Reliéf. In LUKNIŠ, M. et al. Slovensko 2 : Príroda. 1972.
21. HRAŠNA, M., KLUKANOVÁ, A. Inžinierskogeologická rajonizácia. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
22. MAZÚR, E., LUKNIŠ, M.. Geomorfologické jednotky. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
23. MAZÚR, E., ČINČURA, J., KVITKOVIČ, J. Geomorfológia. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
24. http://www.statistics.sk/mosmis/run.html
25. http://www.fns.uniba.sk/zp/knihy/index.htm
26. Jozef Jakál, Geografický ústav SAV, Štefánikova 49, 814 73 Bratislava, Slovensko KRASOVÉ FORMY A ICH VÄZBA NA VLASTNOSTI RELIÉFU A KLÍMY V ZÁPADNÝCH KARPATOCH
27. http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/cernozem.htm
28. http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/fluvizem.htm
29. http://web.tuke.sk/fberg-kgp/spis/geologia.htm
30. http://oldwww.fns.uniba.sk/~krg/prilohy/kgamr/2004/podnedruhy1.htm
31. Nábělek, F. (l 979): Encyklopédia Slovenska, SAV, Bratislava
32. Kolektív, 2000: Morfogenetický klasifikačný systém pôd Slovenska. VÚPOP, Societas
33. Pedologica Slovaca, Bratislava, s. 74
34. Mazúr, E. (1980): Atlas SSR, SAV, Bratislava - kapitola pôdy
35. Minár, J. a kolektív (2001): Geografické spektrum 3. PRIF UK Bratislava
36. http://www.mineraly.sk/files/hor/spras.htm
37. Bizudová, M. 1993. Geomorfológia. 1. vyd. Bratislava: UK Bratislava, 1993. 228 s. -

38. Lukniš, M. 1972. Slovensko príroda. 1. vyd. Bratislava: Obzor, 1972. 920 s. -
39. Ciesarik, M. 1994. Geológia. Vysokoškolské skriptá. 1. vyd. Zvolen: LF: Katedra prírodného prostredia, 1994. 255 s. ISBN 80-228-0345-6 -
40. Čerman, R. 2003. Zemepisný atlas SR. 1. vyd. Bratislava: Mapa Slovakia Bratislava, s.r.o. , 2003. 96 s. ISBN 80-8067-006- 4 –
41. Kolník P., 2001, Cestovný lexikón Slovenskej republiky, Bratislava, Vydavateľstvo Astor Slovakia, 212,
42. Plesník P., a kol. 1989, Malá slovenská vlastiveda, Bratislava, Vydavateľstvo Obzor, 91, 135, 222, 223,
43. www.statistics.sk
44. Jurko, A., 1958: Pôdne ekologické pomery a lesné spoločenstvá Podunajskej nížiny. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 264 s.
45. Lukniš, M. (ed.), Bako, J., Berta, J., Ferianc, O., Feriancová-Masárová, Z., Fusán, O., Futák, J., Hejný, S., Jurko, A., Kurpelová, M., Mičian, Ľ., Michalko, J., Petrovič, Š., Schmidt, Z., Šimo, E., Vilček, F., Zaťko, M., 1972: Slovensko 2. Príroda. Obzor, Bratislava, 920 s.
46. Lukniš, M., Plesník, P., 1961: Nížiny, kotliny a pohoria Slovenska. Osveta, Bratislava, s. 7-50.
47. Mazúr, E., Lukniš, M., 1980: Geomorfologické jednotky. In: Mazúr, E. et al., 1980: Atlas SSR. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, s. 55.
48. Michalko, J., Magic, D., Berta, J., 1986: Geobotanická mapa ČSSR, textová časť. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 160 s.
49. Plesník, P. et al., 1989: Malá slovenská vlastiveda. Vydavateľstvo Obzor, Bratislava, s. 296-297.
50. Ružičková, H., Halada, Ľ., Jedlička L., Kalivodová, E., 1996: Biotopy Slovenska. Ústav krajinnej ekológie Slovenskej akadémie vied, Bratislava, s. 104 - 109.
51. Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
52. Vyhláška MŽP SR č. 492/2006 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
53. Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.
54. Slovensko II. (Príroda), kol. autorov, Obzor Bratislava, 1972
55. 20.5.2010, www.krasy-slovenska.sk
56. Alojz Čaputa, Juraj Holčík a kol., 1982, www.szap.sk, 21.6.2010
57. http://svosmo.edupage.org/about/?subpage=1&
58. http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content _id=261
59. http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov
60. http://www.nocka.sk/uploads/fd/ c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf
61. http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/
62. http://www.sopsr.sk/natura/
63. 10.3.2016, http://sk.wikipedia.org/wiki/
64. 10.3.2016, http://naseobce.sk/mesta-a-obce/
65. NSRR, 2011
66. http://www.mineraly.sk
67. http://www.podbiel.sk
68. KPSS
69. ÚPO
70. ŠÚ SR, DataCubes
71. ORSR

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
Obce Podbiel
Programovacie obdobie 2017 - 2026
2016

SCARABEO-SK ,s.r.o., Povstalecká cesta 16, 974 09 Banská Bystrica

e-mail: hronec.scarabeus@gmail.com
tel.: 0907 439 224
0911 439 224